

ÅRSRAPPORT 2019

SFE

SFE

ÅRSRAPPORT 2019

INNHALD

SIDE

KLIKK PÅ TITTEL FOR Å GÅ TIL SIDA

3	Årsmelding
14	Rekneskap konsern
14	Resultatrekneskap
15	Balanse
16	Oppstilling over endringer i egenkapital
17	Kontantstraumanalyse
18	Notar
71	Rekneskap morselskap
71	Resultatrekneskap
72	Balanse
74	Kontantstraumanalyse
75	Notar
92	Erklæring om årsrekneskap og styret si melding for 2019
93	Revisor si melding
97	Nøkkeltal

ÅRSMELDING 2019

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 433 mill. kroner. Dette er 148 mill. kroner betre enn resultatet for 2018. Resultatet er det beste i SFE-konsernet si historie, og styret vurderer resultatet som godt. Gjennomsnittleg systempris vart 38,3 øre/kWh, dette er 3,9 øre/kWh lågare enn i 2018.

SFE-konsernet produserte 1 668 GWh i 2019. Dette er 305 GWh mindre enn i 2018. Ein tørr haust og lite tilsig til konsernet sine produksjonsanlegg i denne perioden er hovudforklaringa til den låge produksjonen. Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 732 GWh i 2019, ein auke på 21 GWh frå 2018. Sal til sluttkundar var i 2019 800 GWh, ein reduksjon frå 916 GWh føregåande år.

Våren 2020 påverkar Covid-19 pandemien Noreg og verda i stor grad. Det er stor usikkerheit knytt til korleis pandemien og dei økonomiske verknadane for verdensøkonomien og Noreg vil utvikle seg framover. I denne situasjonen finn styret det rett å be generalforsamlinga om ei styrefullmakt for å kunne gjere vedtak om eit utbytte på inntil 120 mill. kroner hausten 2020 under føresetnad av at styret finn dette forsvarleg. Eit slikt utbytte vil vere i samsvar med ny utbyttepolitikk som vart vedteke i 2019. Utbyttepolitikken tek omsyn både til årets resultat og investeringsnivå når utbyttet vert fastsett. På denne måten vert både eigarane sine behov for direkte avkastning frå investeringa i SFE ivareteke, samstundes som ein del av verdiskapinga vert halde tilbake i bedrifta for å finansiere deler av investeringane. Dette er svært positivt med tanke på at SFE, sjølv ved eit høgt investeringsnivå, framleis kan låne pengar til fordelaktige vilkår i obligasjonsmarknaden.

SFE har i 2019 gjennomført investeringar på til saman 623 mill. kroner i fysiske driftsmidlar. Investeringane er ein auke frå 491 mill. kroner i 2018. 208 mill. kroner var investeringar i nettanlegg og 399 mill. kroner investering i kraftproduksjon. SFE har saman med BKK vasskraftanlegga Østerbø og Jølstra under bygging. Desse kjem i produksjon i 2020 og 2021 og er hovudgrunnen til dei store investeringane i kraftproduksjon.

Ved utgangen av året var det 243 tilsette, 191 menn (79%) og 52 kvinner (21%). I tillegg kjem 9 lærlingar og 1 trainee. Totalt inkludert lærlingar, traineear og sommarhjelpar vart det utført 249 årsverk.

VERKSEMDA SI ART OG TILHALDSSTAD

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit energikonsern med hovudaktivitet innan vasskraftproduksjon, krafthandel og kraftoverføring gjennom dei heileigde datterselskapa SFE Produksjon AS, SFE Nett AS og SFE Kraft AS. Morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og datterselskapa SFE Produksjon AS og SFE Kraft AS har forretningskontor i Gloppen kommune, medan SFE Nett AS sitt forretningskontor er i Kinn kommune.

SFE sin visjon er «Kraft til å påverke framtida».

SFE eig kommunikasjonsfiber og leiger denne ut til breiband- og teleselskap. SFE sitt engasjement innan breiband er gjennom selskapet Eninvest AS, der SFE har ein eigarskap på 38,7%.

Svelgen Kraft Holding AS er eit 56% eigd datterselskap av SFE Produksjon AS. Dei andre aksjonærene i Svelgen Kraft Holding AS er Tafjord Kraftproduksjon AS med 34% og Sognekraft AS med 10%. Dette selskapet er holdingselskap for Svelgen Kraft AS, som eig kraftverk i Svelgen.

SFE hadde i 2019 eit sal til sluttbrukarkundar på 800 GWh, ein reduksjon frå 916 GWh i 2018. Reduksjonen skriv seg i hovudsak frå lågare volum i anbodsmarknaden.

Året 2019 gav ein noko lågare kraftpris enn i 2018. Systemprisen på Nordpool vart i gjennomsnitt over året på 38,3 øre/kWh. Dette er ein reduksjon på 3,9 øre/kWh frå 42,2 øre/kWh i 2018.

SFE produserte 1 668 GWh samanlikna med 1 973 GWh i 2018. SFE sin middelproduksjon for 2019 er berekna til 1 913 GWh målt ved apparatanlegg for utgåande leidningar simulert etter produksjons- og tilsigsserien 1997-2016. Hovudgrunnen til den relativt låge produksjonen var låge tilsig til konsernet sine magasin hausten 2019.

Oversikt over produksjon og magasin dei siste fem åra er slik:

i GWh	2019	2018	2017	2016	2015
Produksjon	1 668	1 973	1 985	2 096	2 040
Magasin 31.12	558	565	626	663	791

SFE har ei rekke prosjekt for å få fram ny produksjonskapasitet innan vasskraft. Østerbø kraftverk (165 GWh – Høyanger kommune) er under utbygging saman med BKK med ferdigstilling i 2020. SFE er 50% deltakar i Jølstra Kraft DA, som omfatter Stakaldefossen kraftverk (i produksjon) og nytt Jølstra kraftverk under utbygging (ca. 200 GWh, Sunnfjord kommune) med planlagt driftsstart i 2021. Selskapet har konsesjon for bygging av Litlevatnet småkraftverk (19 GWh – Kinn kommune), Ommedal kraftverk (19 GWh – Gloppen kommune) og Bredvatn kraftverk i Åskåravassdraget (ca. 65 GWh netto ny kraft – Bremanger kommune) samt løyve til å bygge Insteelvane kraftverk i Øksenelvane (13 GWh ny kraft – Bremanger). I samarbeid med Stranda Energi AS har ein konsesjon for Hauge kraftverk (ca. 15 GWh - Stranda kommune).

SFE eig 11,1% av aksjane i Falck Renewables Vind AS, som har Hennøy Vindpark (50 MW) i produksjon og Okla Vindpark (21 MW) klar for byggestart. SFE eig også alle aksjane i Lutelandet Energipark AS med konsesjonsgitt prosjekt på 50 MW under byggestart og Bremangerlandet Vindpark AS med konsesjonsgitt prosjekt på 80 MW der konsesjonsendring, MTA- og detaljplan er til handsaming.

Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 732 GWh i 2019, ein auke på 21 GWh frå 2018.

SFE har god leveringskvalitet, noko som vert synleggjort ved vår årlege avbrotstatistikk. Mål for leveringskvalitet er oppetid på 99,975%, eller ILE/LE (ikkje levert energi dividert på levert energi) på 0,025%. I 2019 var ILE/LE 0,0149% eller levert energi 99,985%. Dette svarar økonomisk til ein kostnad for SFE på 4,8 mill. kroner. Tilsvarende tal i 2018 var 0,017% (0,059% hensyn-teke planlagt utkopling av ein stor industrikunde) og ein kostnad på 7,2 mill. kroner. Gjennomsnittleg hadde nettkundane som opplevde straumbortfall ei utetid på 83 minutt mot 184 minutt i 2018. I 2019 var det ingen store enkeltutfall som omfatta større områder grunna ekstremvær eller liknande, men det har vore fleire tilfeller med storm/orkan og jordskred som har medført moderate feil. Store nettinvesteringar dei siste åra gjer at nettet er meir robust, og at risikoen for avbrot er redusert.

KRAFTSAL

Sunnfjord Energi AS eigde 34% av sluttbrukselskapet SFE Kraft AS etter at Sunnfjord Energi AS sin sluttbrukaktivitet vart fusjonert inn i SFE Kraft i 2018. Fusjonen har gitt ein reduksjon i selskapet sitt kostnadsnivå pr. omsett kWh og slik betra selskapet sin konkurransekraft. SFE valde i 2019 å nytte opsjon til å kjøpe Sunnfjord Energi AS sine aksjar i SFE Kraft slik at dette selskapet er 100% eigd av SFE-konsernet ved utløpet av 2019. SFE er likevel fortsatt ei lita eining i denne marknaden og vidare vekst gjennom strukturendringar vil vere viktig for å nå dei strategiske måla for det selskapet.

UTVIKLING AV SENTRALNETTET

Etter slutføring av nytt 420-kV sentralnett mellom Ørskog og Sogndal i desember 2016 har ein eit robust sentralnett på strekninga. Kapasiteten kan derimot ikkje nyttast fullt ut, og vil få flaskehalsar grunna større mengder ny produksjon under realisering enn installert transformeringskapasitet mellom 132 og 420 kV. Løysing og investeringsansvar for dette ligg til Statnett. Auka transformeringskapasitet i Ålfoten kom på plass desember 2019. Auka transformeringskapasitet i Moskog er under planlegging, men ikkje konsesjonssøkt. Dette er nødvendig for å unngå flaskehalsar for ny produksjon. Oppgradering av Sogndal-Aurland frå 300 til 420 kV er også eit nødvendig tiltak, som er konsesjonssøkt av Statnett.

UTVIKLING AV REGIONALNETTET

Det har vore investert og er framleis behov for store investeringar i regionalnettet, og også distribusjonsnettet, dei komande åra. Den viktigaste grunnen til dette er ny vasskraft, men spesielt

vindkraft som er under planlegging og realisering. Men også eit aldrande regionalnett og industriell vekst krev auka nettinvesteringar.

Med den store aktiviteten er det viktig at investeringar blir tatt på rett tidspunkt, basert på forpliktande bestilling frå aktørane som utløyser tiltaket.

SFE har mange prosjekt i R/S-nettet som anten er starta eller der konsesjonsarbeid er i prosess eller starta internt:

- To prosjekt er avslutta i 2019: 132 kV Svelgen/Hennøy for å gje kapasitet til Hennøy vindkraftverk vest for Svelgen. 132 kV Ålfoten/Svelgen som er ein av to parsellar for å gje kapasitet til vindkraftanlegget Guleslettene (lokalisert mellom Florø og Svelgen, produksjonskapasitet 195 MW).
- To prosjekt pågår: 132 kV Magnhildskaret – Svelgen, inkl Magnhildskaret koblingsstasjon, 2 parsellar for å gje nettkapasitet til Guleslettene vindkraftverk. Vidare er anlegget 132 kV Ålfoten/Rugsundøy, og produksjonsradial vidare til Bremangerlandet, starta. Formål er i første fase å gje kapasitet til Bremangerlandet vindkraftverk, men over ca. 5 års tids-horisont vert parsellen fram til Rugsundøy utvida til Deknepollen/Måløy, med formål å gje forsterka nettkapasitet til ytre Nordfjord (etter realisering av denne kan den eldste av dei to linjene mellom Bryggja og Deknepollen sanerast).
- Eitt prosjekt har fått konsesjon i 2019: 132 kV forsyning av Lefdal Mine Datacenter, med kapasitet 60 MW. Realisering av prosjektet er avhengig av investeringsavgjerd hos Lefdal Mine Datacenter AS.
- To prosjekt er til konsesjonshandsaming: 132 kV forsterking av parsellen Leivdal/Navelsaker, der dagens leidning er ein flaskehals i kraftsystemet. Vidare 66 kV dublering innføring til Eid transformatorstasjon, der dagens hovudinnføring går på same masterekke, og må separerast før 66 kV-leidninga Eid/Øksenelvane kan sanerast.

Nytt sentralnett og nye 420/132 kV transformatorstasjonar medfører også sanering av deler av SFE sine 132 kV-liner, i første omgang seksjonane Høyanger-Moskog og Leivdal-Haugen. Sanering, som er konsesjonsbestemt innan utgang 2018, har godkjent konsesjonsutsetting til utgang 2021. Hovudårsak er at nytt 420 kV-nett må fungere feilfritt under ekstremhendingar, samt at nettet har stor nytte grunna manglande transformator kapasitet. Leidninga Leivdal/Haugen vert sanert i samsvar med dette. For leidninga Moskog/Høyanger vert det truleg søkt om utsetting av sanering i påventa av auka transformeringskapasitet i Moskog, med formål minimalisering av produksjonsbegrensningar i kraftsystemet.

EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing (NUES) utarbeider tilråding for eigarstyring og selskapsleiing. Tilrådinga skal bidra til å klargjere rolledeilinga mellom aksjeeigarar, styre og dagleg leiing utover det som følg av lovgjeving. På SFE si heimeside vil ein finne SFE si vurdering av status i forhold til NUES si tilråding. SFE følger tilrådinga for eigarstyring og selskapsleiing innanfor dei rammer som selskapet si organisasjonsform og eigarskap tillèt. SFE si foretaksstyring er innretta for å realisere konsernet sine langsiktige målsettingar. Foretaksstyringa er basert på vedtektenene og styrevedtekne verdigrunnlag og styringsprinsipp. Ut frå dette skal etablerte styringsprosessar og organisasjonen skape aktivitetar som sikrar målrealisering og kontroll.

Finansiell informasjon legg grunnlaget for godt funderte avgjersler både internt i konsernet og for SFE sine interessentar. SFE avlegg rekneskap både etter NGAAP og IFRS. Feil i rekneskap, finansielle prognoser eller prosjekt- og investeringsvurderingar representerer mellom anna risiko for omdømmetap, søksmål, tilleggsskatt og uheldige investeringsavgjerd. Internkontrollen skal bidra til låg risiko for feil i rekneskap og anna finansiell rapportering. Prosessen for finansiell rapportering er dokumentert i konsernet sitt kvalitetssystem. Gjennom SFE sin fullmaktsstruktur og tilvisingsrutiner søkjer ein å redusere risikoen for økonomisk utruskap.

Det foreligg ikkje vedtektsavgjersler eller fullmakter som gir styret høve til å kjøpe tilbake eller utstede egne aksjar. SFE har to ulike aksjeklasser der A-aksjane utgjør 2/3 og B-aksjane 1/3 av alle aksjar. A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova. Utover dette er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane. Generalforsamlinga utstedte i juni 2017 189 709 teikningsrettar til aksjar i SFE. Kvar teikningsrett gav retten til å teikne seg for to A-aksjar og ein B-aksje. Ved årsskiftet er 73 111 av desse teikningsrettane unytta. Teikningsrettane kan nyttast i perioden fram til ordinær generalforsamling i 2020. Ved bruk av unytta teikningsrettar kan SFE få tilført ytterlegare 157 mill. kroner i eigenkapital.

Selskapet sitt styre skal ha frå 8 til 9 medlemmer med like mange personlege varamedlemmer. Inntil 6 medlemmer skal veljast av generalforsamlinga og inntil 3 skal veljast av og mellom dei tilsette. Generalforsamlinga vel leiar og nestleiar til styret. Alle val gjeld for 2 år. Styremedlemene kan ta gjenval.

Det er gjennomført 10 styremøter i 2019. Nokre av dei viktigaste sakene i 2019 har vore:

- Overta Tafjord og Sognekraft sitt medeigarskap i vindkraft-aktiviteten i SFE-konsernet slik at denne aktiviteten vart

100% eigd av SFE.

- Kjøp av Sunnfjord Energi sin 34% eigardel i SFE Kraft slik at SFE Kraft er eit 100% eigd datterselskap.
- Endra utbyttoppolicy for SFE for å legge til rette for større del eigenfinansiering av investeringar.
- Endring av vedtektene for å hindre at alle styremedlemmer er på val samstundes.
- Samtykke til at Sogn og Fjordane fylkeskommune overdrog 80% av aksjane i Sogn og Fjordane Holding AS til primærkommunane i tidlegare Sogn og Fjordane fylke.
- Endra pensjonsordning for tilsette.
- Utvikling av vindkraftprosjekta i datterselskapa Lutelandet Energipark og Bremangerlandet Vindpark.

Styret har stort fokus på HMS, samt strategi for SFE-konsernet i høve til endra rammevilkår, som endringar i energilova og endra selskapsstrukturar på Vestlandet.

SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar for SFE omfattar mellom anna vår økonomiske verdiskaping for offentlege eigarar og våre lokalsamfunn, produksjon av kraft frå fornybare energikjelder, utvikling og drift av ein kritisk infrastruktur for samfunnet, ein bærekraftig og mest mogleg skånsam bruk av naturen, samt omfattande samarbeid med frivillige lag og organisasjonar. SFE bidreg til reduserte klimautslepp gjennom produksjon av fornybar energi og gjennom elektrifisering bidreg til omlegging frå fossile til fornybare energibærarar. SFE sine etiske retningslinjer gir tydeleg retning for haldningar og atferd som vert venta av den enkelte tilsette i forhold til antikorrupsjon og etikk. I våre etiske retningslinjer krev vi også at våre leverandørar og avtalepartar forhold seg til internasjonale krav til menneskerettar, arbeidstakarrettar, tryggleik og miljø. SFE er ei verksemd med eit positivt engasjement og historie i høve til inkluderande arbeidsliv. Det omfattar alt frå å fremje eit godt arbeidsmiljø og god helse, til å gi moglegheitar i arbeidslivet. I 2019 har vi engasjert oss i fleire slike forhold, både for å hindre at eigne tilsette fell ut av arbeidslivet, samt gi personar moglegheit til å få prøve seg ut i arbeidslivet hos oss. Sistnemnde i eit godt samarbeid med NAV.

Fleire av desse områda er omtalt andre stadar i årsmeldinga. Når det gjeld vår sponsorverksemd, så omfattar den samarbeid med rundt 60-80 frivillige lag, organisasjonar og arrangement kvart år. Dette er ein viktig del av vårt samfunnsansvar, samstundes som det er ein arena der vi profilerer vår merkevare. Hovudvekta av slike samarbeid skjer i våre eigarkommunar, der vi har større nett- og produksjonsprosjekt eller kundekonsen-

trasjonar, eller gjennom fylkesdekkande organisasjonar. Men vi har også eit internasjonal samarbeid med Plan Norge om bygging av vassbrønnar i Zimbabwe. Vi søker ein rett balanse mellom idrett, kultur, utdanning/kompetanse og humanitære organisasjonar i vår miks av samarbeid. SFE er godkjent læreverksemd og har årleg over 10 lærlingar i verksemda. Dette særskilt innafor energimontør- og energioperatørfaget.

FRAMTIDSUTSIKTER

Ved inngangen til 2020 var SFE sine vassmagasin marginalt lågare enn normalt, medan snømengda i fjellet var ca. 70% av normalen. Det var mykje regn og mildvêr frå januar til mars. Store tilsig og høg temperatur har derfor gitt låge kraftprisar og høge snø- og vassmagasin. Venta produksjon i 2020 er derfor høgare enn middelproduksjonen på 1 913 GWh.

Utfordringa knytt til utslepp av klimagassar står stadig høgare på den internasjonale agendaen. Dei fleste europeiske landa har ein offensiv politikk i høve klima og utsleppsreduksjonar, og ambisjonane om klimamål og tiltak har auka. Fornybar energi vil erstatte fossile energibærarar dei komande tiåra, og verdien av fornybar energiproduksjon vil auke. Storparten av den nye fornybare produksjonen i Europa vil vere uregulerbar produksjon i form av vind- og solkraft. Noreg har stort vindkraftpotensiale. Truleg er vårt viktigaste bidrag til det grøne skiftet å bruke regulerbar vasskraft til å balansere uregulerbar vindkraft i andre land. For å auke verdien av vasskrafta, trengs det stabil overføringskapasitet frå Noreg til fastlands-Europa og Storbritannia.

Det er anslått at ei storstilt elektrifisering i Noreg vil skape behov for 20-25 % auke i kraftproduksjonen. Noreg har naturressursane til ein slik auka produksjon både innanfor vindkraft og vasskraft. Samtidig har det skjedd ei markant haldningsendring til særskilt utbygging av vindkraft i løpet av det føregåande året. Den auka motstanden mot vindkraft kan gjere det vanskeleg å realisere vindkraftprosjekt i framtida.

Inntektsrammeregulering:

Ei utfordring for SFE er at inntektsrammereguleringa kan medføre lågare målt effektivitet og dermed reduserte inntekter dersom investeringsnivået er høgare enn det typiske for bransjen. Med dei store investeringane som SFE og regionen har gjennomført og også står framfor, både med tanke på reinvestering og nettinvesteringar utløyst av ny fornybar energi, er det viktig å sikre at investeringsutfordringane er hensyntekte i nettreguleringa. Dette gjeld allment, men spesielt for investeringar i regionalnettet.

Nettariffregime:

Nasjonale politiske føringar og rapportar frå NVE har peika på at nettinvesteringar som er øyremerka for nettkapasitet for fornybarinvesteringar er ei nasjonal satsing og skal ikkje gå utover kundane i fornybarområda. Dessverre har ikkje styresmaktene funne løysing på dette.

SFE har møtt sentrale politiske parti sine representantar, samt deler av energi- og miljøkomiteen, med formål informasjon og påverknad i desse sakene. NVE/RME sende november 2019 dokumentet «Utredning av virkemidler for utjevning av nettleie» på høyring, med høyringsfrist 8.januar 2020, og sende si endelege tilråding til OED 20.januar 2020. Saka er venta å verte handsama på Stortinget våren 2020.

Endring av energilova

I 2015 vedtok Stortinget å gå frå tre til to nettnivå – transmisjons- og distribusjonsnett. Kun Statnett får drive transmisjonsnett. Alt sentralnett vart definert som transmisjonsnett, med opning å få det nettet som var under 200 kV og ikkje hadde transmisjonsnettfunksjon omklassifisert til distribusjonsnett. SFE Nett eig ein god del slikt nett og har søkt om omklassifisering for å kunne eige og drive dette nettet vidare. Saka er no til handsaming i OED etter medhald i NVE og støtte frå Statnett. I tillegg har SFE Nett inngått intensjonsavtale med Statnett om kjøp av ytterlegare nett i same kategori i vårt område. Saka er svært viktig for SFE sin framtidige posisjon.

Vassdirektivet:

EU sitt vassdirektiv er godkjent i Norge og set krav om miljømål for alle vassdrag. Målet er å betre den økologiske tilstanden i vassdraga gjennom tiltak. Fylkeskommunen er forvaltningsmynde. Gjeldande regional plan for vassforvaltning blei vedteke i fylkestinget i desember 2015. Klima- og miljødepartementet godkjende planen 1. juli 2016 med endringar i forhold til vedtaket i fylkestinget. SFE koordinerar det faglege arbeidet med vassplanen i Sogn og Fjordane på vegne av kraftselskapa i fylket og i høve kontakt mot politikarane.

For SFE sin del betyr oppfølging av godkjent plan at Stongfjordvassdraget evt. kan få eit krafttap av storleik 1,5 GWh. I fleire vassdrag har SFE hatt ei proaktiv haldning og arbeidd med ulike tiltak som kan gje miljøforbetring utan tap av kraft. Det vidare arbeidet kjem gradvis til å tilta i samband med revisjon av planen som skal skje i 2021. Selskapet legg vekt på å vidareføre dette arbeidet gjennom god dialog med styresmakter og bransje, samt kunnskapsbasert forvaltning av vassdraga våre.

Kortsiktige økonomiske utsikter:

SFE sin prognose for 2020 viser eit resultat som svakare enn 2019. Ettersom SFE si hovudinntening er basert på vasskraftproduksjon vil lågare kraftprisar i 2020 føre til ei sterk svekking av resultatet samanlikna med 2019. Konsernet er utsett for stor risiko for variasjon i årsresultatet grunna varierende kraftpris og produksjonsvolum/tilsig.

SFE forventar store investeringar dei neste åra i nødvendig nettutbygging og investering i produksjonsanlegg for fornybar energi. Endra utbyttestrategi vil føre til at ein enno større del av investeringane vil bli eigenkapitalfinansiert enn det som tidlegare er planlagt.

ÅRSREKNESKAP

IFRS/Finansiering:

For å sikre finansiering av SFE i obligasjonsmarknaden også i framtida har SFE valt å avlegge konsernrekneskapen etter IFRS-reglane. Dette gjer det mogleg å notere SFE sine obligasjonslån på Oslo Børs, noko som gir tilgang til ei breiare investormasse. Dette er såleis eit tiltak for å sikre ei framleis trygg finansiering av SFE til gode lånevilkår. SFE har notert både tradisjonelle obligasjonslån og grøne obligasjonslån på Oslo Børs.

I november gjorde SFE eit låneopptak på 30 mill. Euro i Den Nordiske Investeringsbanken. Dette er det første låneopptaket som SFE har gjort i Euro. Grunnen til at låneopptak i Euro kan vere gunstig er at heile inntekta som SFE har frå kraftproduksjon er i Euro.

FORTSATT DRIFT

Konsernrekneskapen og rekneskapen for morselskapet er sett opp under føresetnad av fortsatt drift og styret stadfestar at desse føresetnadane er til stades for morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og SFE-konsernet samla. Etter styret si vurdering har konsernet og morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS ein sunn økonomi og eit godt grunnlag for vidare vekst.

RESULTAT

SFE-konsernet hadde i 2019 ei omsetning på 1 685 mill. kroner. Dette er ein auke på 5 mill. kroner frå 2018. Nettoinntekter frå sal av kraft og verdiendring på energikontrakter viser ein auke på 25 mill. kroner. Urealisert verdiendring på kraftkontrakter betrar resultatet med 153 mill. kroner samanlikna med 2018. Dette er

kraftkontrakter som er inngått for å handsame og redusere prisrisikoen i kraftmarknaden i samsvar med styret sin vedtekte marknadsstrategi om at ein del av krafta skal vere seld dei første åra. Netto sal av overføringstenester viser ein reduksjon på 2 mill. kroner.

Andre driftsinntekter er 109 mill. kroner, som er ein auke med 64 mill. kroner frå 2018. Hovudgrunnen til den store auken er auka sal av tenester til deleigd kraftprodusent med 36 mill. kroner, utleigekontrakt på fiber på 14 mill. kroner og auka sal av tenester til fiberselskap på 10 mill. kroner. Driftsresultatet er på 668 mill. kroner, ein auke på 97 mill. kroner frå 2018. Reduserte lønskostnader og avskrivningar er den viktigaste grunnen. Endra pensjonsordning for tilsette har medført ei planendring som gir ein eingongseffekt gjennom redusert pensjonskostnad i 2019 på 44 mill. kroner. Avskrivningane er redusert med 12 mill. kroner pga auka avskrivningstider på nettanlegg. Faktisk økonomisk levetid på nettanlegga har vist seg å vere lenger enn avskrivningstida i rekneskapen og denne er derfor auka frå 2019.

Konsernet har netto finanskostnader på 48 mill. kroner i 2019. Dette er ein reduksjon på 10 mill. kroner frå 2018. Hovudårsaka til reduserte netto finanskostnader er at i 2018 var det gjort nedskrivning av urealiserte aksjeverdiar på 18 mill. kroner.

Total skattekostnad er 187 mill. kroner fordelt med 100 mill. kroner på overskotsskatt og 87 mill. kroner på grunnrenteskatt. Dette er ein reduksjon i skattekostnaden på 40 mill. kroner frå 2018. Grunnrenteskatten er redusert med 22 mill. kroner i resultatrekneskapen, medan overskotsskatten er redusert med 18 mill. kroner. Balanseføring av utsett skattefordel grunnrente for Mel kraftverk og balanseføring av utsett skatt fordel alminneleg inntektsskatt for fallrettsforpliktingar er ein viktig grunn til at skattekostnaden ikkje er større.

Avkastinga på anvendt kapital var i 2019 på 9,0% og eigenkapitalrentabiliteten etter skatt var på 14,3%. Dette er betre enn i 2018 då avkastinga på anvendt kapital var 6,9% og eigenkapitalrentabiliteten etter skatt 10,1%. Styret vurderer avkastinga på kapitalen som god.

Konsernet sitt resultatet etter skatt er på 433 mill. kroner, ei betring på 148 mill. kroner frå 2018. I styremeldinga for 2018 vart det signalisert ei forventning om eit resultat i 2019 om lag på nivå med 2018. Resultatet for 2019 vart vesentleg betre enn året før. Hovudgrunnen til dette er høgare kraftpris enn venta.

Morselskapet sitt resultat etter skatt (NGAAP) er 357 mill. kroner,

dette er 66 mill. kroner lågare enn i 2018. Investeringar i datterselskap og tilknytte selskap vert ført etter eigenkapitalmetoden. Inntekt frå investering i datterselskap er 70 mill. kroner lågare enn i fjor. I 2018 vart nedskrivning på produksjonsanlegg i datterselskapet Svelgen Kraft Holding reversert og dette gav ei auka inntekt på investering i datterselskap med 112 mill. kroner.

BALANSEN

Konsernet har ein totalbalanse på 8 253 mill. kroner. Balanseført pensjonsforplikting er redusert med 33 mill. kroner i 2019 til 70 mill. kroner. Den renteberande gjelda i SFE fråtrekt konsernet sine bankinnskott er 2 278 mill. kroner, av dette er 175 mill. kroner innlån i dotter frå minoritetsaksjonærar. Netto rentebærande gjeld er auka med 361 mill. kroner frå 2018. Konsernet sin bokførte eigenkapital pr. 31.12.2019 er på 3 137 mill. kroner og utgjer 38,0% av totalkapitalen. Det er ein auke i bokført eigenkapital på 219 mill. kroner samanlikna med utgåande balanse 2018. Årets resultatet, som overstig utbetalt utbytte med 254 mill. kroner, aukar bokført eigenkapital, medan utgang av minoritet i datterselskapet SFE Kraft reduserer bokført eigenkapital med 29 mill. kroner. Det er utbetalt 100 mill. kroner i utbytte til eigarane i morselskapet og 80 mill. kroner til minoritetseigarar i datter Svelgen Kraft Holding.

Morselskapet har ein bokført eigenkapital på 2 598 mill. kroner. Dette er ein auke på 350 mill. kroner frå 2018. Forklaringa på denne auken er gode resultat frå datterselskap.

Styret si oppfatning er at SFE-konsernet og morselskapet si finansielle stilling er god. SFE sine kraftstasjonar har ein samla reell verdi som overstig bokført verdi, følgeleg er den verdijusterte eigenkapitalen høgare enn bokført eigenkapital.

Totale investeringar i fysiske driftsmiddel var på 623 mill. kroner. Av dette er investering i nettanlegg 208 mill. kroner. Dei tre siste åra har investeringane i kraftproduksjon vore større enn i nettanlegg. Grunnen til dette er bygginga Østerbø og Jølstra kraftverk. Tabellen under viser fordelinga fordelt på forretningsområda og korleis investeringane har utvikla seg over tid:

i mill. kr	2019	2018	2017	2016	2015
Nettverksemd	208	174	149	145	272
Kraftproduksjon	399	294	155	104	125
Anna verksemd	16	23	15	37	2
Sum investeringar	623	491	319	286	399

Investeringar i nettanlegg har over lengre tid vore høge. Også dei komande to-tre åra vil investeringane i nettanlegg framleis vere

høge for å forbetre leveringstryggleiken og for å kunne knytte auka kraftproduksjon inn på nettet. SFE har Østerbø og Jølstra kraftverk under bygging og dette vil medføre høgt investeringsnivå i vasskraftproduksjon fram til 2021.

Tafjord Kraftproduksjon og Sognekraft selde i 2019 sine andelar i fire vindkraftprosjekt i Sogn og Fjordane til SFE.

KONTANTSTRAUMANALYSE

Konsernet har hatt ein positiv kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar på 479 mill. kroner. Dette er 189 mill. kroner lågare enn konsernet sitt driftsresultat på 668 mill. kroner. Ein viktig årsak til dette er urealisert positiv verdiendring på derivat og elsertifikat på 87 mill. kroner. I tillegg er driftsresultatet belasta med 150 mill. kroner i avskrivingskostnad som ikkje inngår i kontantstraumanalysen.

Investeringsaktiviteten i driftsmidlar og kjøp av aksjar gav ein negativ kontantstraum på 669 mill. kroner. Om lag 50 % av årets investeringar er eigenkapitalfinansiert.

Finansieringsaktiviteten gav ein positiv kontantstraum på 333 mill. kroner. Gjennomførte låneopptak i 2019 er ein viktig grunn for dette. Til saman gjev dette ein auke i bankinnskot, kontantar og liknande på 142 mill. kroner i høve til 2018.

Risiko og internkontroll

Morselskapet og SFE-konsernet er eksponerte for fleire finansielle risikofaktorar. For å sikre gode resultat og stabile utbytte til eigarane, samt langsiktig verdiskaping, er det etablert ein overordna strategi for styring av risiko knytt til kontantstraum, resultat og verdien av eigendelane. På grunnlag av denne strategien har styret vedteke rammer for risikoeksponeringa innanfor områda krafthandel og finans.

Strategien for krafthandel er å sikre god inntening av kraftproduksjonen. Ein del av krafta som skal produserast i komande periodar er det høve til å prissikre, hovudsakleg gjennom finansielle terminavtaler. Denne strategien inneber at ein har etablert kvantumsgrenser med eit fallande sikringsbelte for kraftprissikring for inneverande år og 3 år fram i tid. Ein relativt stor andel av kraftproduksjonen for 2020 er derfor prissikra på nivå som er høgare enn venta spotpris.

Rentenivået har i tillegg til verknad på finanspostane, også verknad for inntektsramme, grunnrente- og eigedomsskatt samt pensjonskostnadene. Finansstrategien tek sikte på samordning

av den totale risikoen når det gjeld rentebinding, plassering av overskotslikviditet og bruk av finansielle instrument. Renterisikoen for SFE sine finanskostnader er avgrensa gjennom aktiv styring av renterisikoen. For å avgrense refinansieringsrisikoen set også finansstrategien rammer for kor stor del av lånegjelda som kan ha forfall innanfor ein 12-månaders periode.

SFE handlar kraftterminkontraktar i Euro på NASDAQ OMX Commodities, noko som representerer ein valutarisiko for konsernet. I tillegg vert kraftproduksjonen omsett på Nordpool spot notert i Euro. For å redusere og kontrollere denne valuta-risikoen har styret vedteke ein valutastrategi der det er høve til å valutasikre ein del av forventa Euro-kontantstraum fram i tid for å redusere risikoen knytt til varierende valutakursar NOK/Euro.

Sluttbrukaromsetninga var i 2019 på 800 GWh, fordelt på ulike kraftprodukt til privat og bedriftskundar. Svingande innkjøpsprisar, ulike områdeprisar og sterk konkurranse i marknaden utgjør ein forretningsmessig risiko. Styret har vedteke rammer for risikostyring som gir ein hensiktsmessig risikoavlasting både på kort og lang sikt. Kredittrisikoen for sluttbrukaromsetninga er vurdert å vere låg. Finansielle transaksjonar, inkl. likviditets-plassering, vert gjort mot solide aktørar med høg kredittrating. Som seljar av kraft til sluttkunde må SFE kjøpe pålagt kvote elsertifikat til sluttkundar. Kjøpa skjer etter ein strategi som gjev låg risiko, med ein tilstrekkelig fleksibilitet til å utnytte prisvariasjonar.

Likviditeten til konsernet er god med 620 mill. kroner som bankinnskot. SFE har i tillegg ein kassakreditt på 100 mill. kroner samt unytta trekkrett på 500 mill. kroner som likviditetsbuffer.

Renteberande gjeld spesifisert på forfallstidspunkt og trekkrettar 31.12.2019:

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024	Etter 2024
Sum lang-siktig gjeld	27 238	177 238	327 238	327 238	241 575	1798 194

Beløp i 1000 kr	Total trekkrettar og kassakredittar	Trekk 31.12.2019	Unytta trekkrettar og kassakreditt 31.12.2019
Totalt	600 000	0	600 000

SFE estimerer eit behov for å auke lånegjelda med ca. 500 mill. kroner i løpet av 2020 for å gjennomføre konsernet sine planar. Eit slikt låneopptak er uproblematisk i eit normalt driftsår. Storleiken på låneopptaket er avhengig av at naudsynte invester-

ingsvedtak vert fatta og at framdrifta for investeringsprosjekta vert som planlagt. SFE har ingen låneforfall i 2020, kun betaling av avdrag på 27 mill. kroner. SFE sine innlån skal ha ein diversifisert forfallsstruktur der maksimalt 40 % av samla lån forfell i ein 12 månaders periode. Summen av SFE sine likviditetskilder definert som likviditetsbehaldning pluss kommiterte trekkrettar og kassakreditt skal minimum vere like stor som konsernet sitt totale likviditetsbehov dei komande 6 månadane.

SFE held fast på målsettinga om å oppretthalde ei kredittrating som sikrar SFE finansiering tilsvarande investment grade nivå også i framtida.

Kontrollfunksjonane i SFE vert ivaretatt av fleire nivå; gjennom styret, revisjonsutvalet, eksterne revisjon og gjennom løpande internkontroll i verksemda. SFE arbeider med ein systematisk tilnærming til internkontroll gjennom prosessar som sikrar samanheng mellom styringssystema, ansvarsdeling, uavhengig kontroll og eit tilstrekkeleg kontrollmiljø i organisasjonen. Konsernet har årleg gjennomgang og oppdatering av internkontroll knytta til finansiell rapportering, der vi har spesiell fokus på større og eller uvanlege transaksjonar og område med stor risiko.

Styret mottek jamleg rapportering om konsernet si økonomiske utvikling og risikoutvikling.

FoU

I tillegg til det kontinuerlege utviklingsarbeidet SFE gjer i eigen regi, deltek selskapet i enkelte større FoU prosjekt saman med andre. Prosjektet «ASTRUM» som SFE har hatt saman med selskapet eSmart Systems og fleire andre nettselskap vart avslutta i 2019. ASTRUM har utvikla «smarte løysingar» basert på AMS, BigData, maskinlære og IoT-teknologi. SFE deltek også to andre utviklingsprosjekt saman med eSmart Systems og fleire andre nettselskap som har som mål å utvikle løysingar med meir funksjonalitet basert på kunstig intelligens og system for heil-automatisk lineinspeksjon mellom anna ved hjelp av autonome droner.

SFE deltek som partner i Norsk Vannkraftsenter som vart etablert i 2014, og gjennom direkte bidrag til bransjefinansiert, miljøretta energiforsking organisert gjennom Energi Norge og REN (Rasjonell Elektrisk Nettvirksomhet). SFE bidreg med deltaking i styringsgruppe og referansegruppe i prosjektet Teknoløftet som er initiert av forskingsrådet for å auke kapasitet og kompetanse innan digitalisering, stordata og robotikk i kunnskapsmiljøa og næringslivet i fylket. SFE deltek vidare i arbeidet med å etablere

ei næringsklynge for utvikling av verdikjeder på Hydrogen, og er tilslutta Arena-klynga Ocean Hyway Cluster med base i Florø. Maritim Forening i Sogn og Fjordane er drivar av arbeidet og Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet er inne med støtte til etablering av klynge.

I 2015 etablerte SFE prosjektet «Smart Valley» som paraply for utviklingsprosjekt som er konsernfelles. Prosjektet hadde fokus på utvikling knytt til installasjon av AMS målarar, måledata og samband. Dette vert vidareutvikla ved å fokusere på forbrukar-fleksibilitet som ressurs i nettnyttessamheng. Formålet er både å redusere nettinvesteringane og å vurdere å kunne tilby fleksibilitetsstenester til andre aktørar.

HMS, ARBEIDSMILJØ, LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

I 2019 har vi arbeidd med ny HMS-strategi og få inn ny energi i HMS-arbeidet. Visjonen om at alle skal kome heim like heil - både inni og utanpå er uendra. Den nye strategien har kome på plass etter ein prosess der ein har involvert heile organisasjonen. Ein ser tydeleg at HMS-arbeidet er blitt meir eller mindre eit kulturprosjekt. Det handlar om våre haldningar og tilnærmingar til HMS, å gi arbeidet ei tydeleg retning, få fram den raude tråden i arbeidet, og ikkje minst gjere det vi seier. Leiing og åtferd er sentralt i dette arbeidet.

Det vert rapportert skadar knytt til det fysiske arbeidsmiljøet «Like Heil - utanpå».

Skadefråværfrekvens (H1-verdi; Antal fråværsskadar pr. 1 million arbeidstimar) var på 5,0 i 2019. Andre HMS-nøkkeltal er skadefrekvens (H2-verdi; Antal skadar, med eller utan fråvær, pr. 1 million arbeidstimar) på 14,9 i 2019 og skadefråvær (F-verdi; Antal fråværsdagar grunna skadar pr. 1 million arbeidstimar) på 47,2 i 2019.

Vi har hatt 6 skader totalt i 2019, to av desse har medført fråvær. Skadane har oppstått i SFE Nett AS og Sogn og Fjordane Energi AS med totalt 19 fråværsdagar. Vi har hatt 8 månader utan skadar i 2019. Skadar med og utan fråvær og fråværsdagar er heilt likt som i 2018. Ingen lærlingar er skadd dei to siste åra, det er betre enn snittet i bransjen. Vi har ikkje nådd målsettinga for 2019 knytt til skadetal.

Sjukefråværet vårt gjekk litt opp i 2019 og enda på 3,64%. Noko som er 0,64% over målsettinga vår på 3,00%. Sjølv om vi ikkje er uroa over auken i sjukefråværet vil vi framleis halde fram med å jobbe for eit lågt sjukefråvær.

Vårt lokale mål i forhold til den nasjonale målsettinga om å redusere fråfallet frå arbeidslivet, er at vi skal ta inn 3 personar på arbeidstreningsprosjekt. I erkjennelsen av at det er like viktig at våre egne tilsette ikkje fell ut av arbeidslivet, har vi også rekna egne tilretteleggingar, slik at vi i sum har 4 tilfeller i 2019

Ved utgangen av året var det 243 tilsette, 191 (79%) menn og 52 kvinner (21%). I tillegg kjem 9 lærlingar og 1 trainee. Totalt inkludert lærlingar, traineear og sommarhjelpar vart det utført 249 årsverk.

SFE sin personalpolitikk skal stimulere til aktiv likestilling. Det skal vere lik løn for likt arbeid og lik vurdering ved individuell lønsfastsetting som er basert på resultatoppnåing, fleksibilitet og kompetanse. Det er lagt vekt på likestilling både ved intern og ekstern rekruttering. Konsernstyret har totalt 9 medlemmer samansett av 6 aksjonærvalde og 3 vald mellom dei tilsette. Styret har eit kvinneleg medlem vald av aksjonærene. Generalforsamlinga har bedt valnemnda om å arbeide for fleire kvinnelege styremedlemmer i SFE sitt konsernstyre. Dei to heileigde datterselskapa SFE Produksjon AS og SFE Nett AS har 4 styremedlemmer kvar. Her er ingen kvinnelege styremedlemmer. I det heileigde datterselskapet SFE Kraft AS er det seks styre-

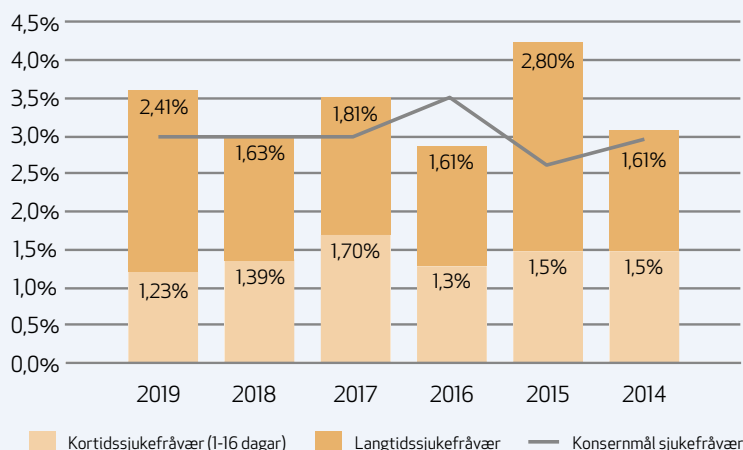
medlemmer, av desse er tre kvinner. I konsernet si leiargruppe er det ei kvinne. SFE deltek i program med målsetting om å utvikle kvinnelege leiarkandidatar.

Det er sjølvsagt at SFE følgjer diskrimineringslova sine føresegner. Dette inneber mellom anna at vi arbeider for å hindre diskriminering i samband med rekruttering, løns- og arbeidsvilkår, utviklingsmoglegheiter og tilrettelegging av arbeidsplassen for den enkelte medarbeidar. Som eit konkret døme på det siste kan nemnast at SFE har hatt fokus på universell utforming av bygg. For å støtte krava til universell utforming har vi heis og rullestolramper. Vi meiner med det at administrasjonsbygga våre er godt tilrettelagd for alle.

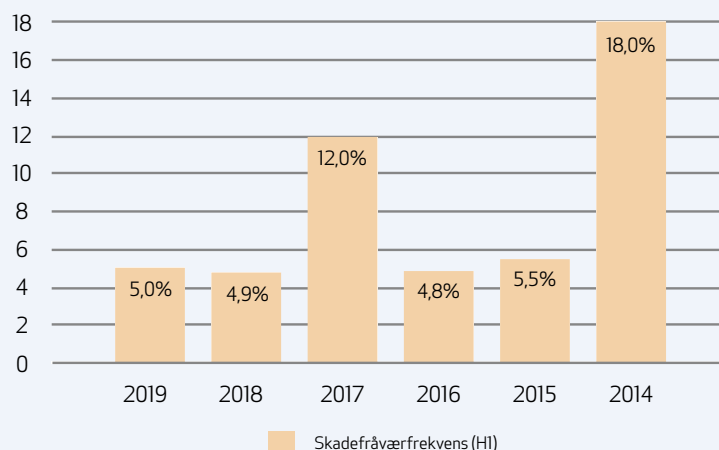
Hovudkontoret på Sandane og SFE Nett sitt hovudkontor i Florø har installert heis og alle byggingstiltak blir utført etter krava til universell utforming. Hovudkontoret på Sandane er sertifisert som Miljøfyrtårn, og er energimerka i samsvar med gjeldande regelverk frå NVE.

Styret takkar alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som er gått.

Sjukefråvær (%)

Skadefråværfrekvens (H1)

YTRE MILJØ

Aktivitetar i SFE som medfører direkte forureining eller utslepp som kan skade det ytre miljøet er i hovudsak knytt til reiseverksemd med personbilar og helikoptertransport i samband med bygging, drift og vedlikehald av anlegg. For å redusere dette har SFE ein policy om å bruke nullutsleppstransportmiddel så langt dette let seg gjere for å løyse verksemda sine oppgåver. Ein legg i tillegg vekt på å bruke moderne teknologi for å redusere behovet for reiseverksemd. Produksjon av vasskraft er rein og fornybar energi som er mellom dei mest miljøvennlege former for energiproduksjon vi har, og medfører i svært liten grad klimautslepp eller forureining av det ytre miljøet. Både kraftleidningar og utbygging og drift av vasskraftanlegg fører til inngrep i naturen og påverkar miljøet.

SFE legg vekt på å førebygge og avgrense uønskte miljøkonsekvensar. Oppfølging av reguleringsføresegner, som minstevassføring, samt frivillige og pålagte ferskvassbiologiske undersøkingar og avbøtande habitat- og kultiveringstiltak for fisk i regulerte vassdrag er døme på dette. Ved bygging av nye anlegg vert miljøverknader grundig vurdert.

SFE har eigen Vassdragsteknisk Ansvarleg og eigen Fagleiar miljø og følgjer systematisk opp tilstand, tryggleik og miljøforhold på anlegga.

Det er kjeldesortering av avfall ved alle anlegg i konsernet i tillegg til at spesialavfallscontainer er tilgjengeleg på anlegg etter behov.

Alt straumforbruk i konsernet sine forretningsbygg er dekkja ved opphavsgarantiar frå SFE sin eigen produksjon i Åskåra I. Forbruket er såleis dokumentert som ikkje-ureinande og i tråd med ordninga slik NVE føreskriv.

Hendingar etter balansedag:

Det kraftige kraftprisfallet etter årsskiftet har redusert venta inntekter for 2020. Ein andel av kraftproduksjonen for 2020 er prissikra med finansielle kraftkontrakter og vil såleis redusere effekten av kraftprisnedgangen. Desse kraftkontraktene vert imidlertid ikkje sikringsbokført og vert ført til verkeleg verdi over resultatet.

I mars månad vart Europa vesentleg påverka av viruset Covid-19 som i stor grad har lamma det norske samfunnet. Kva konsekvensar dette vil få for SFE sin aktivitet mellom anna knytt til rehabilitering- og investeringsprosjekt er på dette tidspunktet uklart. Etterspørselen etter SFE sitt hovudprodukt elektrisitet

vil imidlertid berre i mindre grad bli påverka av pandemien, trass i redusert økonomisk aktivitet i Europa som vil ha negativ innverknad på kraftprisnivået. Etter årsskiftet har det også oppstått betydeleg uro i dei finansielle marknadane med vesentleg fall både i aksjemarknaden og rentenivå, samt ei sterk svekking av den norske krona. Fallet i aksjemarknadane påverkar SFE i avgrensa grad sidan det er mindre beløp som SFE har investert direkte i eigenkapitalinstrument. Lågare rentenivå kan på lengre sikt ha positiv verknad på SFE sine totale finansieringskostnader. SFE sel kraftproduksjonen i Euro, ei svekka krone målt mot Euro aukar derfor SFE sine inntekter målt i norske kroner. SFE har har seldt ein andel av framtidig Euro-inntekt på Euro-terminar og har eit lån på 30 million Euro. Dette lånet er sikringsinstrument i kontanstraumsikring og verdiendringar vert såleis ikkje ført til verkeleg verdi over resultatet. Kronesvekinga er negativt for verdiutviklinga på Euro-terminar og Euro-lån, effekten er mindre enn effekten av auka kraftinntekt målt i norske kroner.

SFE har lang løpetid på dei fleste innlåna og ingen lån må refinansierast i 2020.

Utover dette er ikkje styret kjend med at det etter balansedagen har oppstått hendingar som har vesentleg innverknad på resultat, balanse eller selskapet og konsernet si framtid.

Såleis meiner styret at årsrekneskapen gjev eit rettvisebilde av konsernet og morselskapet sine eigendelar, gjeld, finansielle stilling og resultat.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGAR

Styret har etter drøfting med eigarane nedfelt retningslinjer for selskapet sin utbyttepolitikk. SFE skal gjennom utbytte og verdiauke på selskapet gje aksjonærane ei konkurransedyktig avkastning samanlikna med alternativ investering med tilsvarande risiko. Retningslinjene for utbytte vart endra i 2019 slik at ein i enno større grad tek omsyn til investeringsnivå når utbyttet vert fastsett. Utgangspunktet er at utbyttet vert fastsett slik:

$$\begin{aligned} &\text{Morselskapet sitt resultat etter skatt} \times 90\% \\ &- (\text{Årets investeringar} - \text{Årets ordinære avskrivningar}) \times 30\% \\ &= \text{Årets utbytte} \end{aligned}$$

Denne nye utbyttepolitikken ville gitt eit utbytte for 2019 på 120 mill. kroner. I den situasjonen som har oppstått etter utbrøtet av Covid-19 pandemien og konsekvensane dette har fått for både Norge og verdensøkonomien finn styret det rett å avvente

utbytteavsetting. På tross i at SFE er eit solid selskap med gode framtidsutsikter finn styret det rett å be om ei styrefullmakt til å gjere eit utbytte på inntil 120 mill. kroner hausten 2020 etter at forholda rundt Covid-19 pandemien og økonomien i Norge og verden er meir avklart.

Styret har slikt framlegg til disponering av årsoverskotet i morselskapet:

Overført til annan eigenkapital	158,1 mill. kroner
Overført til fond for vurderingsforskjellar	199,1 mill. kroner
Sum disponert	357,2 mill. kroner

Sandane 31.03.2020

Per Atle Kjøllesdal
- styreleiar -

Ketil Konglevoll
- nestleiar -

Arvid Lillehaug
- styremedlem -

Olin Johanne Henden
- styremedlem -

Arvid Andenæs
- styremedlem -

Jan Helge Dale
- styremedlem -

Kjartan Skår
- styremedlem -

Kjell Asle Bakkebø
- styremedlem -

Geir Magne Evebø
- styremedlem -

Johannes Rauboti
- konsernsjef -

RESULTATREKNESKAP 2019

SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Tal etter International Financial Reporting Standards (IFRS)

Beløp i 1000 kr.

	Note	2019	2018
DRIFTSINNTEKTER			
Sal av kraft	4,9,11	1 209 312	1 263 800
Sal av overføringstenester	4,11	367 140	371 543
Andre driftsinntekter	4,11	108 936	45 309
Sum driftsinntekter		1 685 389	1 680 652

DRIFTSKOSTNADER

Kjøp av kraft	9,11	424 623	503 821
Kjøp av overføringstenester	4	65 428	67 461
Løn og sosiale kostnader	13,14,34	198 116	236 685
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	13,2	-63 505	-65 720
Avskrivninger	19,20	150 062	162 214
Nedskrivninger	19,20	1 639	-21 765
Eigedomsskatt/avgifter	15	67 998	60 612
Andre driftskostnader	16	172 605	166 282
Sum driftskostnader		1 016 965	1 109 589

Driftsresultat	668 423	571 062
-----------------------	----------------	----------------

FINANSIELLE POSTAR

Resultat frå investering i tilknytt selskap	21	12 069	7 558
Finansinntekter	9,17	67 461	31 324
Finanskostnader	9,17,28	127 116	96 450
Netto finanskostnader		47 585	57 568

Resultat før skatt		620 838	513 494
Overskotsskatt	18	99 835	118 010
Grunnrenteskatt	18	87 584	109 677
Resultat etter skatt		433 419	285 807
Av dette minoritetsandel		51 683	32 654
Av dette SFE sin andel		381 737	253 153

UTVIDA RESULTAT

	2019	2018
Ordinært resultat etter skatt	433 419	285 807
Postar som seinare kan klassifiserast til resultat:		
Kontantstraumsikring rentebytteavtaler etter skatt	0	2 770
Kontantstraumsikring valutaterminkontrakter etter skatt	10 739	-5 240
Kontantstraumsikring valutilån etter skatt	4 561	0
Postar som seinare ikkje kan reklassifiserast over resultat:		
Estimatavvik pensjoner etter skatt	-7 037	10 166
Sum innrekna inntekter og kostnader for perioden	441 682	293 502
Av dette minoritetsandel	52 632	32 702
Av dette SFE sin andel	389 050	260 800

BALANSE 31.12.2019

SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr.

	Note	31.12.19	31.12.18
EIGEDELAR			
Fallrett	19	1 944 240	1 951 215
Øvrige immaterielle egedelar	19	720 327	727 438
Varige driftsmiddel	20	4 284 418	3 605 772
Anleggsmiddel holdt for sal	3,20	14 596	14 596
Investering i tilknytt selskap	21	192 386	177 283
Øvrige finansielle anleggsmiddel	22	179 462	158 625
Derivat	9	11 160	10 196
Anleggsmiddel		7 346 589	6 645 126
Varelager	23	37 424	41 384
Fordringar	24	220 257	340 348
Derivat	9	28 723	22 303
Kontanter og bankinnskott	25	619 899	477 437
Omløpsmiddel		906 303	881 471
Sum egedelar		8 252 892	7 526 597
GJELD OG EIGENKAPITAL			
Innskoten egenkapital		1 014 691	1 014 691
Opptent egenkapital		1 430 680	1 156 293
Minoritetsinteresser		691 931	747 758
Eigenkapital		3 137 302	2 918 742
Pensjonsforplikting	14	70 627	103 956
Utsett skatt	18	859 929	861 921
Andre forpliktingar	27	730 569	522 000
Rentebærande langsiktig gjeld	28	2 870 277	2 054 063
Derivat	9	30 158	44 814
Langsiktig gjeld		4 561 561	3 586 754
Rentebærande kortsiktig gjeld	28	27 238	264 300
Rentebærande kortsiktig ansvarleg lån	28	0	75 835
Betalbar skatt	18	202 534	272 695
Anna rentefri gjeld	29	319 309	346 017
Derivat	9	4 949	62 252
Kortsiktig gjeld		554 030	1 021 100
Sum gjeld og egenkapital		8 252 892	7 526 597

OPPSTILLING OVER ENDRINGAR I EIGENKAPITAL

SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

(Beløp i 1000 kr)	Innskoten eigenkapital	Anna eigenkapital	Kontant- straumsikring	Sum opptent eigenkapital	Minoritets- interesser	Sum eigenkapital
Eigenkapital 01.01.2018	1 009 767	1 041 206	-27 543	1 013 663	723 338	2 746 768
Årets resultat		253 153		253 153	32 654	285 807
Utbetalt utbytte for 2017		-62 681		-62 681	-35 200	-97 881
Emisjon	4 924	14 646		14 646	26 918	46 488
Implementering IFRS 15		-70 134		-70 134		-70 134
Estimatavvik pensjoner		10 166		10 166		10 166
Kontantstraumsikring rentebytteavtaler			2 770	2 770		2 770
Kontantstraumsikring valutaterminkontrakter			-5 288	-5 288	48	-5 240
Eigenkapital 31.12.2018	1 014 691	1 186 356	-30 061	1 156 293	747 758	2 918 742
Årets resultat		381 736		381 736	51 683	433 419
Utbetalt utbytte for 2018		-100 010		-100 010	-79 511	-179 521
Implementering IFRS 16		207		207		207
Estimatavvik pensjoner		-7 037		-7 037		-7 037
Kontantstraumsikring valutaterminkontrakter			9 790	9 790	949	10 739
Kontantstraumsikring valutalån			4 561	4 561		4 561
Avgang minoritet		-14 860		-14 860	-28 948	-43 809
Eigenkapital 31.12.2019	1 014 691	1 446 392	-15 710	1 430 680	691 931	3 137 302

KONTANTSTRAUMANALYSE

SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

(Beløp i 1000 kr)

2019

2018

KONTANTSTRAUM FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR

Ordinært resultat før skattekostnad	620 838	513 494
Betalte skattar i perioden	-263 384	-143 902
Avskrivningar	150 062	162 214
Nedskrivningar	1 639	-21 765
Gevinst(-)/Tap(+) ved sal av driftsmiddel og aksjar	-17 228	0
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå investering i tilknytta selskap utan kontanteffekt	-12 070	-7 558
Urealisert verdiendring aksjepostar utan kontanteffekt	15 577	-2 059
Urealisert verdiendring derivat og elsertifikat	-86 826	27 546
Endring varelager	24 251	-5 657
Endring i kundefordringar	38 030	-68 912
Endring i leverandørgjeld	42 537	7 383
Endring i pensjonsforpliktingar	-43 329	1 609
Endring i andre tidsavgrensingspostar	8 611	7 523
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	478 709	469 915

KONTANTSTRAUM FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR

Utbetalinger ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-623 475	-469 494
Innbetaling ved sal av aksjar og andelar i andre foretak	18 004	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-63 680	-46 143
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-669 151	-515 637

KONTANTSTRAUM FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR

Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	851 071	500 000
Innbetaling egenkapital	0	25 924
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-263 619	-200 000
Innbetaling ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	75 835
Utbetaling ved reduksjon av kortsiktig gjeld	-75 835	-100 000
Innbetaling av utbytte	810	1 115
Utbetaling av utbytte	-179 521	-97 881
Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	332 906	204 993

Netto endring i kontantar og ekvivalentar	142 464	159 271
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	477 437	318 165
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	619 902	477 437

NOTAR SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN 2019

INNHALD

KLIKK PÅ TITTEL FOR Å GÅ TIL SIDE

SIDE

Note 1 Generell informasjon og samandrag av vesentlege reknskapsprinsipp	19
Note 2 Skjønnsmessige vurderingar, estimat og føresetnader	22
Note 3 Hendingar etter balansedagen	23
Note 4 Segmentinformasjon	23
Note 5 Transaksjonar	26
Note 6 Styring av kapitalstruktur	27
Note 7 Marknadsrisiko	28
Note 8 Kredittrisiko og likviditetsrisiko	31
Note 9 Finansielle instrument	33
Note 10 Rekneskapsmessig sikring	37
Note 11 Salsinntekter	40
Note 12 Nedskrivning	43
Note 13 Lønskostnader og antall årsverk	45
Note 14 Pensjon	46
Note 15 Eigedomsskatt og konsesjonsavgifter	50
Note 16 Andre driftskostnader	50
Note 17 Finanspostar	50
Note 18 Resultatskattar	51
Note 19 Immaterielle egedelar	54
Note 20 Varige driftsmiddel	55
Note 21 Tilknytt selskap og felleskontrollerte ordningar	56
Note 22 Øvrige finansielle anleggsmiddel	58
Note 23 Behaldningar	59
Note 24 Fordringar	59
Note 25 Bankinnskott, kontantar og liknande	59
Note 26 Aksjekapital og aksjonærinformasjon med meir	60
Note 27 Avsetning for forpliktingar	60
Note 28 Renteberande gjeld	61
Note 29 Anna kortsiktig gjeld	62
Note 30 Betinga utfall, tvistesaker m.m.	63
Note 31 Pantsetjingar, garantiansvar og forpliktingar	63
Note 32 Leigeavtaler	64
Note 33 Honorar til ekstern revisor	67
Note 34 Ytingar til leiande tilsette og styret	67
Note 35 Nærstående partar	69
Note 36 Konsoliderte selskap	70

NOTAR

SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

NOTE 1

GENERELL INFORMASJON OG SAMANDRAG AV VESENTLEGE REKNSKAPSPRINSIPP

GENERELL INFORMASJON

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit norsk aksjeselskap, stifta og heimehøyrande i Noreg. Selskapet er eigd 49,51 % av Sogn og Fjordane Holding AS og 36,80 % av BKK AS, medan 7 kommunar i Sogn og Fjordane eig til saman 13,69 %. SFE og datterselskapa utgjer til saman SFE-konsernet. Konsernet sitt hovudkontor er på Sandane og har adresse Sørstrandsvegen 227, 6823 Sandane.

Konsernrekneskapen for SFE vart vedteken av SFE sitt konsernstyre 31.03.2020, og vil bli presentert for godkjenning på årets general-forsamling 18.06.2020.

Grunnlag for utarbeiding av rekneskapet: SFE sitt konsernrekneskap er avlagt i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU og ytterlagere krav i Rekneskapslova. Datterselskapa sine offisielle rekneskap er utarbeidd etter NGAAP, men vert omarbeidd i samsvar med IFRS prinsipp ved konsolidering i konsernrekneskapet. Tilsvarande vert selskaps-rekneskapa til tilknytt selskap omarbeidd til IFRS ved innarbeiding etter eigenkapitalmetoden.

Konsernet sin presentasjonsvaluta er NOK. Det same er morselskapet og datterselskapa sin funksjonelle valuta. Alle beløpa i total-resultatet, balansen, oppstilling over endringer i eigenkapital, kontantstraummoppstillinga og notar er førte opp med eitt års saman-likningstal.

Konsernrekneskapen er utarbeidd basert på historisk kost-prinsippet med unntak av nokre finansielle instrument, derivat og enkelte element i netto pensjonsmidlar som er vurderte til verkeleg verdi på balansedagen. Historisk kost er generelt basert på verkeleg verdi av vederlaget som er betalt ved ervervet av eigedelane og tenestene.

Verkeleg verdi er definert som den prisen som ein ville fått ved å selje ein eigedel eller betalt for å overføre ei forplikting i ein vel-ordna transaksjon mellom marknadsaktørar på måletidspunktet. Målinga av verkeleg verdi er avhengig av om det er tilgjengelege marknadsprisar eller om andre verdivurderingsteknikkar er lagt til grunn. Ved fastsetjinga av verkeleg verdi skal leiinga bruke estimat som marknadsaktørar ville ha brukt i ei tilsvarende vurdering. Måling og presentasjon av eigedelar og gjeld vurdert til verkeleg verdi ved fastsetjinga av konsernrekneskapen er basert på desse prinsippa med unntak av måling av netto realisasjonsverdi etter IAS 2 Beholdninger og ved berekning av bruksverdi etter IAS 36 Verdifall på eigedeler.

Rekneskapsprinsippa som er gjennomgåande for heile konsernrekneskapet er omtala i denne noten medan dei resterande rekne-skapsprinsippa er omtala i dei relaterte notene. Desse prinsippa er nytta på same måte i alle presenterte periodar, dersom det ikkje kjem fram noko anna. Omtale av rekneskapsprinsippa elles i konsernrekneskapen utgjer saman med omtala av prinsippa i denne noten dei totale rekneskapsprinsippa for konsernrekneskapen:

- Oppstilling endringar i eigenkapital
- Kontantstraummoppstilling
- Segmentinformasjon

Note 4

• Transaksjonar	Note 5
• Finansielle instrument	Note 9
• Rekneskapsmessig sikring	Note 10
• Salsinntekter	Note 11
• Nedskrivning	Note 12
• Pensjon	Note 14
• Inntektsskatt	Note 18
• Immaterielle eigedeler	Note 19
• Varige driftsmiddel	Note 20
• Beholdningar	Note 23
• Bankinnskott, kontantar og liknande	Note 25
• Avsetning for forpliktingar	Note 26
• Leigeavtaler	Note 31, 32

KONSOLIDERINGSPRINSIPP

Konsernrekneskapet består av rekneskapet til morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og deira datterselskap. Eit datterselskap er ei investering der Sogn og Fjordane Energi AS har makt til å styre både finansielt og operativt (kontroll). Kontroll vert normalt oppnådd gjennom eigarskap, direkte eller indirekte, når ein har meir enn 50 prosent av stemmerettane. For tida har Sogn og Fjordane Energi AS meir enn 50 prosent av stemmeretten i alle datterselskapa.

Dersom det er nødvendig, vert datterselskapa sine rekneskap justerte slik at dei er i tråd med konsernet sine rekneskapsprinsipp. Selskapa si interne omsetning og mellomværande, i tillegg til vinst og tap som har oppstått ved transaksjoner mellom selskapa, er eliminerte. Datterselskapa konsoliderast frå og med det tidspunkt konsernet har fått kontroll og vert tekne ut frå konsolideringa når ein ikkje lenger har kontroll.

Investeringar i felleskontrollerte ordningar og tilknytta selskap SFE klassifiserer sine investeringar basert på ei analyse av graden av kontroll og dei underliggende fakta. Dette medfører ei vurdering av stemmeandel, eigarrstruktur og relative styrkeforhold, kjøps- og salsrettar kontrollert av SFE og andre aksjonærar. Vurderinga vert gjort for kvar investering. Ved endringar av underliggende fakta og forhold må det vurderast korleis investeringa skal klassifiserast.

Felles drift er ei ordning der deltakarane som har felles kontroll over ei eining og har kontraktsmessige rettar til eigedelane samt ansvar for forpliktingane knytta til eininga. Ved felles drift vil beslutningar knytta til relevante aktivitetar krevje einstemmig samtykke frå deltakarane som deler kontroll.

Felles drift er innrekna i konsernrekneskapen i samsvar med SFEs eigarandeler i ordninga sine eigedelar, forpliktingar, inntekter og kostnader. Den forholdsmessige delen av vinstar og tap som kjem frå konserninterne transaksjonar mellom fullt konsoliderte einingar og einingar i felles drift vert eliminerte.

Felles verksemdar er selskap eller einingar der SFE har felles kontroll med ein eller fleire andre investorer. Ved felles verksemd vil beslutningar knytta til relevante aktivitetar krevje einstemmig samtykke frå deltakarane som deler kontroll. Andelar i felles verksemd vert innrekna etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapen og vert presentert som investering i selskapa rekna inn etter eigenkapitalmetoden under anleggsmiddel. Konsernet sin del av selskapa sitt resultat etter skatt, korrigert for meiravskrivningar og eventuelle avvik i rekneskapsprinsipp, vert presentert som resultatandel i selskap rekna inn etter eigenkapitalmetoden.

Tilknytta selskap er selskap eller einingar der SFE har betydeleg påverknad. Andelar i tilknytta selskap vert rekna inn etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapen og vert presentert som investering i selskap rekna inn etter eigenkapitalmetoden under anleggsmiddel. Konsernet sin del av selskapa sitt resultat etter skatt, korrigert for meiravskrivningar og eventuelle avvik i rekneskapsprinsipp, vert presentert som resultatandel i selskap rekna inn etter eigenkapitalmetoden.

SAMANLIKNINGSTAL OG REKLASSIFISERINGAR

Alle beløpsmessige storleikar i resultatet, balansen, oppstilling over endringar i eigenkapital, kontantstraummoppstilling og notar vert viste med fjorårets samanlikningstal. Vi har implementert IFRS 16 frå 01.01.2019, utan at dette har medført endringar i samanlikningstal, og effektane av standarden er vist i note 32.

KLASSIFISERING SOM KORTSIKTIG/LANGSIKTIG

Ein post i balansen vert klassifisert som kortsiktig når den vert forventa realisert innan 12 måneder etter balansedag. Andre postar vert klassifiserte som langsiktig med dei unntaka som er nevnt nedanfor. Enkelte derivate som er sikringsinstrument i eit sikringsforhold vert presentert saman med sikringsobjektet. Første års avdrag på langsiktig gjeld vert presentert som kortsiktig gjeld.

INNFØRING AV NYE OG ENDRER REKNESKAPSSTANDARDAR

I 2019 er følgande nye og endra rekneskapsstandardar blitt innført: IAS 28 Investeringar i tilknytta føretak og felleskontrollert verksemd:

Med verknad frå 1. januar 2019 er IAS 28 Investeringar i tilknytta føretak og felleskontrollert verksemd endra. Endringa gjer det tydelegare at IFRS 9 Finansielle instrumenter, inkludert nedskrivingskrav, gjeld langsiktige interesser i tilknytta føretak eller felleskontrollert verksemd som i vesentleg grad utgjer ein del av nettoinvestering i tilknytta føretak eller felleskontrollert verksemd, der ein ikkje nyttar eigenkapitalmetoden. Implementeringa av denne endringa frå 1. januar hadde begrensa effekt på resultatrekneskapen og eigenkapitalen.

IFRIC 23 (ny fortolking) Usikkerhet kring handsaming av inntektsskatt

Fortolkinga skal nyttast til fastsetjing av skattepliktig inntekt (skattemessig underskot), skattegrunnlag, utnytta skattemessige underskot, utnytta skattefrådrag og skattesatsar, når det føreligg usikkerhet kring handsaming av inntektsskatt i IAS 12. Sjå note 18 for meir informasjon.

“IBOR reformen” (Endring av IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7).

EU godkjende i januar 2020 ei endring «IBOR reformen» (Endring av IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7). SFE har vald å tidleg implementere endringa med verknad frå 2019. Endringa er relevant for SFE gjennom sikringsbokføring der sikringsinstrumenta vert påverka av endringar i rentereferansane. Tidleg implementering tillet SFE å fortsetje sikringsbokføring med desse sikringsinstrumenta.

I tillegg er følgande nye og reviderte standarder blitt vedtekne:

- IFRS 16 Leigeavtaler
- IFRS 9 (endringar) Førtidig tilbakebetaling med negativ kompensasjon
- IAS 19 (endringar) Planendring, avkortning og oppgjør Implementeringseffekten frå IFRS 16 Leigeavtaler er omtala i note 32. Implementeringseffekten av dei øvrige rekneskapsstandardene har ikkje hatt vesentleg effekt på konsernrekneskapen.

STANDARDAR OG ENDRINGAR SOM ER VEDTEKNE MEN IKKJE TRÅDT I KRAFT

- IFRS 3 Verksemdssamanslutningar (endringar) Definisjon av verksemd
- IAS 1 og IAS 8 (endringar) Definisjon av vesentleg
- Konseptuelt rammeverk (endringar) Endra referansar i fleire IFRS-standardar
- Årlege forbetringar av IFRS-standardar 2015-2017. SFE ventar ikkje at implementering av desse endringane vil medføre vesentlege effektar for konsernrekneskapen for framtidige periodar.

NOTE 2

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGAR, ESTIMAT OG FØRESETNADER

INTRODUKSJON

Bruk av rimelege estimat og utøving av skjønnsmessige vurderingar er eit kritisk element ved utarbeidinga av konsernrekneskapen. På grunn av den ibuande usikkerheten som kjenneteiknar energiselskapa si verksemd vert rekneskapsprinsipp, driftsresultat, kontantstraum og balansestorleikar i årsrekneskapa påverka av leiinga sitt skjønn.

Leiinga baserer sine estimat på historiske hendingar i tillegg til ulike andre føresetnader som verkar å vere rimelege, omstenda tatt i betraktning. Dei viktigaste føresetnadane og estimata er diskuterte nedanfor.

OMRÅDE MED VESENTLEG SKJØNNSMESSIG VURDERING

Forventa levetid Varige driftsmidlar vert avskrive over forventa brukstid og det gjev grunnlaget for årlege avskrivningar i resultatrekneskapet. Forventa levetid vert estimert basert på erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderingar og vert justert dersom det oppstår endringar i desse estimata. Det vert tatt omsyn til restverdi ved fastsetting av avskrivningane. Vurderinga av restverdi er og basert på estimat. Det er gjort ei ny vurdering av kva som er rett økonomisk levetid for våre nettanlegg, noko som medførte ei endring av antatt økonomisk levetid frå og med 2019, sjå note 20.

Forventa langsiktig kraftpris Ein av de viktigaste føresetnadane som vert lagt til grunn når leiinga skal fatte forretningsmessige avgjerder er forventning om den langsiktige kraftprisen i tillegg forventninga til utviklinga i marknaden. I tillegg er desse føresetnadane kritisk input for leiinga relatert til prosessar knytta til deler av årsrekneskapet som for eksempel:

- Allokering av verkeleg verdi ved oppkjøp **Note 5**
- Vurdering av nedskrivning av varige driftsmidler **Note 12**
- Vurdering av nedskrivning av selskapa innrekna etter eigenkapitalmetoden **Note 12**

Verkeleg verdi av bilaterale energikontrakter og frikraftforpliktingar med finansielt oppgjør I tillegg til det som er nevnt over vert det utøvd vesentleg skjønn ved verdsetjing av konsernet sine langsiktige kraftkjøps- og kraftsalskontrakter som er kategorisert på nivå 3 i verkeleg verdi-hierarkiet. Estimert verkeleg verdi av eigedeler og forpliktingar er basert på vederlaget som vert oppnådd på rapporteringstidspunktet. Når verdsetjinga av verkeleg verdi ikkje kan understøttast av observerbare marknadsdata, vert det nytta ulike modellar og verdsetjingsmetodar. Føresetnadar og data som vert lagt til grunn er verifisert mot observerbar marknadsinformasjon når slik informasjon er tilgjengeleg. Det vil alltid vere knytta usikkerhet til slik informasjon. Når det ikkje ligg føre samanliknbare marknadsbaserte transaksjonar, vil leiinga gjere marknadsbaserte føresetnadar, sjå note 27.

ANDRE OMRÅDER

I tillegg til dette vert det utøvd betydeleg skjønn ved vurdering av rekneskapsførte verdjar på følgande område:

- Pensjonar **Note 14**
- Utsett skattefordel **Note 18**

BRUK AV REKNESKAPSPRINSIPP

SFE si verksemd kjenneteiknast ved at det er behov for leiinga si utøving av skjønn ved vurderinga av kva rekneskapsprinsipp som skal nyttast på betydelege rekneskapspostar. Leiinga sin bruk av skjønn har betydeleg innflytelse på SFE sitt konsernrekneskap. Aktuelle område er:

- Klassifisering av energikontrakter **Note 9**
- Klassifisering av sikringskontrakter **Note 10**

NOTE 3

HENDINGAR ETTER BALANSEDAGEN

I balansen er det oppført anlegg holdt for sal på 14,596 MNOK. Dette gjeld SFE sitt administrasjonsbygg i Florø. Bygget er seldt med overtaking februar 2020.

I mars måned vart Europa vesentleg påverka av viruset Covid-19 som i stor grad har lamma det norske samfunnet. Kva konsekvensar dette vil få for SFE sin aktivitet mellom anna knytt til rehabilitering- og investeringsprosjekt er på dette tidspunktet uklart. Etter spørsele etter SFE sitt hovudprodukt elektrisitet vil imidlertid berre i mindre grad bli påverka av pandemien, sjølv om redusert økonomisk aktivitet i Europa vil ha noko negativ innverknad på kraftprisnivået. Etter årsskifte har det også oppstått betydeleg uro i dei finansielle marknadane med vesentleg fall både i aksjemarknaden og rentenivå, samt ei sterk svekking av den norske krona. Fallet i aksjemarknadane påverkar SFE i avgrensa grad sidan det er mindre beløp som SFE har investert direkte i eigenkapitalinstrument. Lågare rentenivå kan på lengre sikt ha positiv verknad på SFE sine totale finansieringskostnader. SFE sel kraftproduksjonen i Euro, ei svekka krone målt mot Euro aukar derfor SFE sine inntekter målt i norske kroner. SFE har seldt ein andel av framtidig Euro-inntekt på Euro-terminar og har eit lån på 30 million Euro. Kronesvekinga er negativt for verdiutviklinga på desse, effekten er mindre enn effekten av auka kraftinntekt målt i norske kroner.

NOTE 4

SEGMENTINFORMASJON

GENERELL INFORMASJON

Segmentrekneskapet vert avlagt etter IFRS 8. Konsernet rapporterer driftssegmenter i samsvar med korleis konsernleiinga tek avgjerder, føl opp og evaluerer desse avgjerdene. Driftsresultatet i dei operative segmenta vert jamleg rapportert til konsernleiinga. Konsernet si verksemd er organisert i ulike segment som eigne økonomiske einingar. Internt i konsernet rapporterer ein både på segment, underkonsern og på selskap.

Segmentet Energi omfattar selskapa SFE Produksjon AS, Firdakraft AS, Vestavind Energi AS, Bremangerlandet Vindpark AS, Lutelandet Energipark AS og SFE Kraft AS. Svelgen Kraft Holding AS er eigd med 56 % av SFE Produksjon AS og inngår som ein del av SFE-konsernet. Svelgen Kraft Holding AS eig 100 % av aksjane i Svelgen Kraft AS.

Segmenta er:

Energi omfattar forvalting av konsernet sin samla produksjons-portefølgje frå heileigde, deleigde og leigde kraftverk med fysisk krafthandel på Nordpool Spot og finansiell krafthandel på Nasdaq OMX Commodities. Segmentet omfattar også sal av kraft til sluttbrukar og forvalting av større sluttbrukarar sitt kraftbehov samt mindre mengder kjøp og sal av kraft engros gjennom bilaterale avtaler. I tillegg har vi noko tradingverksemd innanfor definerte rammer, samt sal av opphavsgarantiar.

Nettverksemda si hovudverksemd er overføring og distribusjon av elkraft. Selskapet driv elles utleige av fiber og noko entreprenørarbeid.

Tenesteyting er selskapet Sogn og Fjordane Energi AS saman med dei heileigde datterselskapa Trolleskjæret Næringsbygg AS og Flikk AS. Sogn og Fjordane Energi er morselskapet i konsernet og yter hovudsakleg tenester internt i konsernet.

REKNESKAPSSPESIFIKASJON PER SEGMENT

2019

Beløp i mill. kroner	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Eliminering	Konsern
Salsinntekter frå eksterne kundar	1 209	367	0	0	1 576
Salsinntekter frå transaksjonar med andre segment i konsernet	649	19	0	-668	0
Andre driftsinntekter	128	54	70	-143	109
Sum driftsinntekter	1 986	440	70	-811	1 685
Kjøp av kraft	1 045	4	0	-624	425
Kjøp av overføringstenester	18	66	0	-19	65
Lønskostnader	40	59	37	0	136
Avskrivningar	79	62	9	0	150
Nedskrivningar	-1	0	3	0	2
Eigedomsskatt/avgifter	78	8	0	-18	68
Andre driftskostnader	171	122	27	-148	172
Sum driftskostnader	1 430	321	76	-811	1 016
Driftsresultat	556	119	-7	0	668
Inntekt investering i tilknytt selskap	5	0	7	0	12
Finansinntekter	37	15	117	-102	67
Finanskostnader	86	30	113	-102	127
Resultat før skatt	512	104	4	0	620
Overskotsskatt	76	25	-1	0	100
Grunnrenteskatt	87	0	0	0	87
Resultat etter skatt	349	79	5	0	433

EIGEDLAR OG GJELD PER SEGMENT

31.12.2019

Beløp i mill. kroner	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Konsern
Varige driftsmiddel og immaterielle eigedlar	4 904	1 918	127	6 949
Anleggsmiddel holdt for sal	0	0	15	15
Øvrige anleggsmiddel	189	91	103	383
Sum anleggsmiddel	5 093	2 009	245	7 347
Omløpsmiddel	375	95	436	906
Sum eigedlar	5 468	2 104	681	8 253
Eigenkapital	2 034	553	550	3 137
Langsiktig gjeld	3 080	1 482	0	4 562
Kortsiktig gjeld	354	69	131	554
Sum gjeld og eigenkapital	5 468	2 104	681	8 253

EIGEDLAR OG GJELD PER SEGMENT

2018

Beløp i mill. kroner

	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Eliminering	Konsern
Salsinntekter frå eksterne kundar	1 264	372	0	0	1 636
Salsinntekter frå transaksjonar med andre segment i konsernet	766	26	0	-792	0
Andre driftsinntekter	28	26	71	-79	45
Sum driftsinntekter	2 058	424	71	-871	1 681
Kjøp av kraft	1 247	23	0	-766	504
Kjøp av overføringstenester	37	68	0	-38	67
Lønnskostnader	66	125	46	0	237
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	-12	-53	0	0	-65
Avskrivningar	78	76	8	0	162
Nedskrivningar	-22	0	0	0	-22
Eigedomsskatt/avgifter	49	12	0	0	61
Andre driftskostnader	97	108	28	-67	166
Sum driftskostnader	1 540	359	82	-871	1 110
Driftsresultat	518	64	-11	0	5710
Inntekt investering i tilknytt selskap	3	0	5	0	8
Finansinntekter	27	8	83	-87	31
Finanskostnader	74	24	86	-87	97
Resultat før skatt	474	48	-9	0	513
Overskotsskatt	117	4	-3	0	118
Grunnrenteskatt	110	0	0	0	110
Resultat etter skatt	247	44	-6	0	286

EIGEDLAR OG GJELD PER SEGMENT

31.12.2018

Beløp i mill. kroner

	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Konsern
Varige driftsmiddel og immaterielle egedelar	4 459	1 703	122	6 284
Anleggsmiddel holdt for sal	0	0	15	15
Øvrige anleggsmiddel	142	109	95	346
Sum anleggsmiddel	4 601	1 812	232	6 645
Omløpsmiddel	499	114	268	881
Sum egedelar	5 100	1 926	500	7 526
Eigenkapital	2 153	405	360	2 918
Langsiktig gjeld	2 170	1 417	0	3 587
Kortsiktig gjeld	777	104	140	1 021
Sum gjeld og eigenkapital	5 100	1 926	500	7 526

NOTE 5

TRANSAKSJONAR

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Ved verksemdssamanslutningar vert det nytta oppkjøpsmetoden. Vederlaget vert målt til verkeleg verdi på transaksjonstidspunktet som også er tidspunktet for måling av verkeleg verdi av identifiserbare eigedeler, forpliktingar og betinga forpliktingar som vert overtekne ved transaksjonen. Dersom rekneskapsføringa for ei verksemdssamanslutning ikkje er fullstendig ved slutten av rapporteringsperioden der transaksjonen er gjennomført, vert det rapportert foreløpige verdiar for dei aktuelle eigedelane og gjelda. Midlertidige verdiar vert justerte løpande i måleperioden på maksimum 12 månadar for å reflektere ny informasjon som er innhenta om forhold som eksisterte på oppkjøpsdatoen og som ville ha påverka verdivurderinga om dei var kjende. Dersom forholda tilseier det kan nye eigedeler og gjeld bli rekneskapsført. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdrege og fell normalt saman med gjennomføringstidspunktet.

Ikkje-kontrollerande interesser vert vurdert anten til verkeleg verdi eller til forholdsmessig del av identifiserte netto eigedeler og gjeld. Vurderinga vert gjort for kvar transaksjon.

Ein eventuell skilnad mellom kostpris på aksjar og identifiserbare netto eigedeler og verkeleg verdi på overtatte eigedeler, forpliktingar og betinga forpliktingar vert ført som goodwill eller vert inntektsført dersom kostpris er lågast. Det vert ikkje avsett for utsett skatt på goodwill.

Transaksjonskostnader vert resultatført når dei påløper.

Dersom samanslutningane skjer stegvis må det også bereknast verkeleg verdi av noverande eigardel når faktisk kontroll vert overført til SFE. Endring i verkeleg verdi vert innrekna i resultatrekneskapen.

Prinsippa for verksemdssamanslutning gjeld i hovudsak tilsvarende for anskaffing av tilknytta selskap og felles verksemd.

ESTIMAT OG FØRETSETNADER

Kjøpesum for oppkjøpte selskap må allokast til overtekne eigedelar og forpliktingar og betinga forpliktingar basert på deiras estimerte verkelege verdi. Denne type verdsettingar krev at leiinga foretek vurderingar for å fastsette verdsettingsmetode, estimat og føresetnader. Leiinga sine estimat av verkeleg verdi og levetid er basert på føresetnader som er underbygd av konsernet sine kompetansemiljø, og omfattar ibuande usikkerheit. Som skildra i note 2 er SFE sine langsiktige prisbaner for kraft ein kritisk føresetnad som er lagt til grunn for å estimere verkeleg verdi av eigedelar og forpliktingar.

VERKSEMDSSAMANSLUTNINGAR I 2019

Det har ikkje vore verksemdssamanslutningar av vesentleg betydning i 2019.

SAL OG RESTRUKTURERING AV VERKSEMD I 2019

01.03.2019 kjøpte SFE Produksjon AS alle aksjane som Svelgen Kraft Holding AS eigde i Falck Renewables Vind AS, Vestavind Energi AS, Bremangerlandet Vindpark AS og Lutelandet Energipark AS. Svelgen Kraft Holding AS er eigd 56% av SFE Produksjon AS, 34% Tafjord Kraftproduksjon AS og 10% Sognekraft AS. 12.12.2019 kjøpte SFE 34% av aksjane i SFE Kraft AS frå Sunnfjord Energi AS. SFE eig dermed 100% av aksjane i SFE Kraft AS. Det har elles ikkje vore sal eller restrukturering av verksemd av vesentleg betydning i 2019.

SAL OG RESTRUKTURERING AV VERKSEMD I 2018

Den 07.12.2018 vart selskapet Jølstra Kraft DA stifta der SFE og Sunnfjord Energi (SE) eig 50 % kvar. Jølstra Kraft DA overtok selskapet Stakaldefossen kraftstasjon frå SE ved stifting med tilbakeverkande kraft frå 01.01.2018. Tidleg i andre halvår 2018 starta selskapet på bygginga av Jølstra kraftverk og kraftverket skal stå ferdig i løpet av 2020. Kraftverket vil levere ein årleg middelproduksjon på 233 GWh og er kostnadsrekna til 700 MNOK.

Frå 01.01.2018 vart Sunnfjord Energi AS eigar av 34% av aksjane i SFE Kraft AS etter ein fusjon med Sunnfjord Energi Kraft AS. Ved fusjonen hadde Sunnfjord Energi AS ein rett til å selje aksjane til SFE, og SFE hadde ein rett til å kjøpe Sunnfjord Energi AS sine aksjar i SFE Kraft AS innan 24 mnd. etter at fusjonen var registrert i Brønnøysund.

NOTE 6

STYRING AV KAPITALSTRUKTUR

Konsernet sitt overordna mål for kapitalforvaltninga er å trygge fortsatt drift for å sikre avkasting til eigarane. Aksjonærane i SFE konsernet legg til grunn eit langsiktig perspektiv for utviklinga av konsernet der konsernet skal oppretthalde ein hensiktsmessig kapitalstruktur som balanserar omsynet til minimering av kapitalkostnader og konsernet sitt behov for finansiell handlefridom. Konsernet har ikkje offisiell kredittrating, men overvåker aktivt kvantitative og kvalitative faktorar som påverkar kredittverdigheten. Konsernet har ein ambisjon om å oppretthalde ein kredittprofil som tilsvarar ein BBB kredittrating, dvs ein solid "investment grade" kreditt.

SFE sitt finansieringsbehov vert søkt dekkja i kapitalmarknaden til lågast mogleg kapitalkostnad innanfor dei rammer som konsernet sin finansielle strategi gjev. For å sikre konsernet sin finansielle handlefridom legg vi vekt på å ha kredittlinjer som sikrar rask tilgang til kapital.

Aksjonærane i SFE legg vekt på ein stabil og føreseieleg utbyttepolitikk. For å styrke selskapet og gjere SFE betre i stand til å gjennomføre investeringar i ny fornybar energi har styret i samråd med eigarane komme fram til ein utbyttepolitikk som tek omsyn til selskapet sine investeringar. Ny utbyttepolitikk er gjeldande frå og med rekneskapsåret 2019.

Utbyttepolitikken tek utgangspunkt i morselskapet sitt resultat etter skatt, investeringane det enkelte år og storleiken på ordinære årlege avskrivningar.

Framtidig utbytte vil bli berekna slik som dette:

Morselskapet sitt resultat etter skatt x 90%

- (Årets investeringar – Årets ordinære avskrivningar) x 30%

= Årets utbytte

For å sikre tilstrekkeleg stabilitet i utbytte for selskapet sine eigarar, er utgangspunktet at det årlege utbytte vert på minimum 75 mill. kroner, dersom styret finn dette tilrådeleg etter ei samla vurdering av selskapet sin likviditet og soliditet.

Den nye utbyttepolitikken vil sikre at ein større del av verdiskapinga vert verande igjen i selskapet i periodar med høge investeringar. Dette vil styrke selskapet og gjere SFE betra rusta til å utnytte dei moglegheitene som selskapet sine fornybarkonsesjonar gir. Når SFE er over den tyngste investeringsperioden vil utbyttet frå selskapet igjen auke og eigarane kan hauste av dei lønsame investeringane som utbyttepolitikken har gjort mogleg.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Rentebærende gjeld, langsiktig	28	2 870	2 054
Rentebærende gjeld, kortsiktig	28	27	340
Finansielle plasseringar, kortsiktig		-5	-7
Bankinnskott eksklusiv bundne midlar	25	-601	-468
Netto rentebærende gjeld		2 291	1 919

NOTE 7 MARKNADSRISIKO

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING AV FINANSIELLE INSTRUMENT

SFE-konsernet sine aktivitetar medfører ulike typar risiko: marknadsrisiko (inkludert prisrisiko, valutarisiko og renterisiko), kreditt-risiko og likviditetsrisiko. Styring av risiko følger mål og rammer fastsett av styret. Energiprisrisiko knytt til krafthandel vert styrt av SFE Produksjon AS medan selskapet Sogn og Fjordane Energi AS styrer rente, valuta og likviditetsrisiko. Konsernet har avgrensa kredittisiko. Kredittisiko vert styrt av det enkelte selskap.

OMTALE AV PRISRISIKO

Produksjonsaktivitetar Konsernet er utsett for risiko knytt til utviklinga i råvareprisar då konsernet sine framtidige inntekter frå kraftproduksjon i vesentleg grad vert påverka av utviklinga i straumprisen. For å handsame og redusere denne risikoen har styret vedteke ein marknadsstrategi som tilseier at ein del av krafta skal vere seld for dei første åra. På denne måten vert SFE sitt årsresultat mindre utsett for svingingane i kraftprisane enn det som elles ville vore tilfelle. Det er etablert rutinar som sørgjer for at dei fastsette posisjonane vert overhaldne. Produkt SFE handlar for å redusere risikoen er futures og forwards på NASDAQ OMX Commodities, og forwards i den bilaterale marknaden. I tillegg handlar SFE sals- og kjøpsopsjonar for sikringsformål. Resultateffektane frå dei finansielle kraftkontraktene vert vist som salsinntekter på grunn av at SFE ikkje nyttar sikringsbokføring.

Trading I tillegg vert det inngått finansielle kontrakter som vert definert som tradingportefølje. Tradingportefølja har ei ramme for totalbeløp og maksimalbeløp for årleg opsjonsramme, samt eit avkastningskrav på anvendt totalbeløp. Resultat vert målt kontinuerlig. Ramma for tradingportefølje vert sett av konsernstyret. Total ramme er 25 MNOK og maksimal årleg opsjonsramme er 2 MNOK.

Annan aktivitet Konsernet har frikraftavtalar med finansielt oppgjør som er utsett for prisrisiko. Desse avtalane vert klassifisert som andre forpliktingar til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet.

ANALYSE AV MARKNADSRISIKO

I analysa under er det vist kva innverknad ein auke eller ein reduksjon i terminkursane vil ha på konsernet sitt resultat etter skatt. For endring i kraftpris er analysa basert på at samtlige terminprisar endrar seg 30 % i kvar retning. Alle andre variablar vert haldne konstant.

2019

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+ 30 %	- 30 %
Finansielle instrument kraftkontrakter	27 344	-92 764	92 764
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-637	-728	728
Sum	26 707	-93 492	93 492

2018

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+ 30 %	- 30 %
Finansielle instrument kraftkontrakter	-54 243	-71 371	71 371
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-5 872	-3 066	3 066
Sum	-60 115	-74 437	74 437

OMTALE AV VALUTA- OG RENTERISIKO

Valutastrategi SFE har primært valutarisiko i form av transaksjonsrisiko knytta til kraftsalsinntekter frå kraftproduksjon. Styret har vedteke ein valutastrategi som seier at ein andel av konsernet sine forventade Euro-kontantstraumar frå sal av kraftproduksjon i valuta kan valutasikrast. SFE sin operative valutarisiko kan sikrast inntil 4 år med fallande sikringsramme utover i tid. Ein andel av SFE sin langsiktige valutarisiko kan imidlertid sikrast opp til 20 år ved å nytte lån i valuta som sikringsinstrument. Valutarisiko utgjør både direkte og indirekte ein økonomisk risiko, ved at den fysiske kraftprisen og alle finansielle avtaler på NASDAQ OMX Commodities vert fastsett i Euro.

SFE si valutasikring oppfyller krava til reknekapsmessig kontantstraumsikring. Endringar i marknadsverdi på valutaderivat grunna endring i valutakurs vil ikkje påverke konsernet sitt ordinære resultat, men vil bli førte mot utvida resultat. Sjå note 10 for nærare omtale.

Renterisiko Rentesvingingar påverkar SFE sin kontantstraum og resultat på fleire måtar. I tillegg til å påverke finanskostnadane, påverkar rentesvingingar blant anna inntektsramma for nettverksemda, grunnrenteskatten for produksjonsverksemda og pensjonskostnadane.

Konsernet sin renterisiko er i størst grad knytt til langsiktig gjeld og sertifikatlån. I tillegg til langsiktig gjeld og sertifikatlån i SFE-konsernet, er konsernet eksponert mot andel av gjeld i tilknytt selskap. Lån med flytande rente medfører ein risiko for auka finanskostnader i resultatrekneskapen.

Renterisiko blir overvåka ved bruk av durasjonsmål. SFE skal til einkvar tid halde den gjennomsnittlege rentedurasjonen på gjelds-portefølja innanfor området 1 til 5 år.

I tillegg har SFE-konsernet langsiktige finansielle kraftforpliktingar som vert påverka av endring i rente. Endring i verkeleg verdi på desse forpliktingane vert ført til verkeleg verdi over resultatet.

Etterleving av rammer for valuta- og renterisiko vert følgd opp av administrasjonen og rapportert til styret løpande.

ANALYSE AV VALUTA- OG RENTERISIKO

Resultatverkand etter skatt ved endring i rentenivå

2019

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+50 pp	-50 pp
Finansiell leigeavtale	124 307	8 307	-8 307
Renteswappar bokført til verkeleg verdi	-1 222	198	-200
Utlån eksternt	21 085	81	-81
Langsiktig lånegjeld	-2 903 362	-3 219	3 219
Sum	-2 759 192	5 367	-5 369

2018

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+50 pp	-50 pp
Finansiell leigeavtale	107 141	10 030	-10 030
Renteswappar bokført til verkeleg verdi	-3 757	589	-598
Utlån eksternt	18 628	73	-73
Langsiktig lånegjeld	-2 394 198	-2 450	2 450
Sum	-2 272 186	8 242	-8 251

Endring i rentenivå gir slike verdiendringar i utvida resultat:

2019

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+50 pp	-50 pp
Sikringsbokførte renteswappar (kontantstraumsikring)	0	0	0
Sum	0	0	0

2018

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	+50 pp	-50 pp
Sikringsbokførte renteswappar (kontantstraumsikring)	-1 494	293	-294
Sum	-1 494	293	-294

Endring i valutakurs gir slike endringar i utvida resultat:

2019

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	Auke EURNOK + 0,1 kr	Nedgong EURNOK - 0,1 kr
Sikringsbokførte valutaterminar (kontantstraumsikring)	-25 988	-9 025	9 025
Sum	-25 988	-9 025	9 025

2018

Beløp i tusen kroner	Verkeleg verdi	Auke EURNOK + 0,1 kr	Nedgong EURNOK - 0,1 kr
Sikringsbokførte valutaterminar (kontantstraumsikring)	-39 757	-10 455	10 455
Sum	-39 757	-10 455	10 455

NOTE 8

KREDITTRISIKO OG LIKVIDITETSRISIKO

BESKRIVNING AV KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for at SFE vert påført tap på grunn av at motparten ikkje innfrir sine økonomiske forpliktingar. Kredittrisiko oppstår ved sal til kundar, handel med derivat samt innskot i bankar og finansinstitusjonar. Konsernet sin kredittrisiko vert totalt sett vurdert som moderat. Det har historisk vore små tap på fordringar generelt.

Konsernet si omsetning til privat- og bedriftskundar er fordelt på ei diversifisert kundeportefølje som består av mange og små kundar. Konsernet har følgjeleg ikkje noko vesentleg konsentrasjon av kredittrisiko knytt til kundar. Innføring av gjennomfakturering av nettleie medfører at størstedelen av nettleiga i dag vert innbetalt via kraftleverandør. Denne motpartrisikoen er vurdert og vert handtert, og det er etablert rutiner for oppfølging av eksponeringa. SFE har rutinar for kva produkt og kundar som skal kredittsjekkast før sal. Betaling skjer i hovudsak ved etterskotvis fakturering. Betalingsevna og viljen til kundane har historisk vore god. Verkemidlar som blir nytta ved oppfølging av kundefordringar er purring på betaling, det vert inngått avdragsordningar for kundar med betalingsvanskar, det vert nytta inkassoselskap og vi stansar eventuelt våre leveransar. SFE nyttar, med enkelte avvik, standard kundeavtaler som bransjeforeninga Energi Norge og Forbrukerombudet er einige om. Kunde vilkår regulerer fakturering og betalingsfristar. Storleiken på kundefordringane følgjer normalt utviklinga i storleiken på omsetninga. Konsernet har ingen pant som tryggleik.

Motpartsrisiko finansielle kraftkontrakter. Av finansielle kontrakter inngått blir tilnærma alt saman cleara mot Nasdaq OMX. Når handlane vert cleara på Nasdaq OMX er det dette selskapet som er juridisk motpart og garanterer for oppgjeret, noko som gjer at motpartsrisiko vert minimal. Nasdaq OMX har clearinglisens frå Finanstilsynet. For kontrakter som vert gjort opp bilateralt er motparten foretak som SFE har gjort vurderingar av før kontraktsinngåing.

Kredittrisiko øvrige finansielle kontrakter. SFE har kredittrisiko ved plassering av overskotslikviditet og som følgje av motpartsrisiko ved bruk av sikringsinstrumenter som blant anna rentebytteavtaler, o.l. Kredittrisikoen er avgrensa ved at berre bankar og selskap med høg kredittrating er motpartar.

Fordringar. Postar som inngår her er andre kortsiktige fordringar, fordringar på nærstående partar og andre langsiktige fordringar. Kredittrisiko vert vurdert som liten då større postar er mot solide motpartar og øvrige postar er fordelt på mange motpartar. Konsernet har ingen pant som tryggleik. Skilnad mellom bokført verdi og kredittrisiko skuldast at nokon rekneskapspostar ikkje vert definert som kredittrisiko i henhold til IFRS 7, eksempelvis forskotsbetalte kostnader.

ANALYSE AV KREDITTRISIKO

Beløp i tusen kroner	31.12.2019		31.12.2018	
	Bokført verdi	Kredittrisiko	Bokført verdi	Kredittrisiko
Derivat	11 160	11 160	10 196	10 196
Finansiell lease	124 307	124 307	107 141	107 141
Andre fordringar	21 227	21 227	18 628	18 628
Anleggsmiddel	156 694	156 694	135 965	135 965
Kundefordringar og andre fordringar	220 257	220 257	340 348	340 348
Derivat	28 723	28 723	22 303	22 303
Bankinnskot, kontantar og liknande	619 899	619 899	477 437	477 437
Omløpsmiddel	868 879	868 879	840 088	840 088

SFE har stilt bankgarantiar ovanfor NordPool AS, eSett Oy, Falck Renewables Vind AS og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning.

Forfallsanalyse av kundefordringar og andre fordringar

2019	Beløp i tusen kroner	Ikke forfalt	Fordringar, forfalt med			Sum
			Mindre enn 90 dager	Meir enn 90 dager	Forfalt og nedskreve	
	Kundefordringar	151 401	20 046	2 369	1 423	175 239
	Andre fordringar	45 018	0	0	0	45 018
	Sum	196 419	20 046	2 369	1 423	220 257
	Tapsført i året	0	0	0	0	331

2018	Beløp i tusen kroner	Ikke forfalt	Fordringar, forfalt med			Sum
			Mindre enn 90 dager	Meir enn 90 dager	Forfalt og nedskreve	
	Kundefordringar	177 923	30 630	1 668	1 618	211 839
	Andre fordringar	128 509	0	0	0	128 509
	Sum	306 432	30 630	1 668	1 618	340 348
	Tapsført i året	0	0	0	0	1 618

BESKRIVING AV LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke har likviditet til å dekke sine løpende betalingsforpliktingar. SFE påtek seg likviditetsrisiko ved at løpetida på finansielle forpliktingar ikkje fell saman med den kontantstraumen som egedelane generer. I tillegg har SFE likviditetsrisiko ved utlegg ved kontantsikkerhet knytta til både handel i finansielle kraftkontrakter og finansielle derivat. Likvidetsrisikoen vert redusert gjennom likviditetsprognose, tilgang til ulike lånekilder og marknader, og sikrar ein jamn forfallsprofil på ekstern gjeld, i tillegg til ein tilstrekkeleg likviditetsbuffer. Det vert utarbeidd likviditetsprognoser for planlegging av fremtidige finansieringsbehov, samt plassering av konsernets overskuddslikviditet.

Pr. 31.12 består likviditetsreserven av bankinnskot og liknande på 619 MNOK og unytta rammer på trekkrettar/kassakredittar på 600 MNOK. SFE sine innlån skal ha ein diversifisert forfallsstruktur der maksimalt 40 % av samla lån forfell i ein 12 månaders periode. Summen av SFE sine likviditetskjelder definert som likviditetsbeholdning pluss kommiterte trekkrettar og kassakreditt skal minimum vere like stor som konsernet sitt totale likviditetsbehovet dei komande 6 månadane. Dei nemnde forhold saman med SFE sin høge kredittverdigheit medfører at konsernet sin likviditetsrisiko vert vurdert som låg.

ANALYSE AV LIKVIDITETSRISIKO**Forfallsanalyse for finansielle forpliktingar**

2019	1. halvår		2. halvår		Seinare	Sum
	2020	2020	2021	2022		
Beløp i tusen kroner						
Energiderivat	-13 521	-12 783	-432	367	-975	-27 344
Renteinstrument (netto)	-4 207	4 356	-1 573	-1 421	-4 053	-6 898
Valutaderivat	794	1 243	2 722	2 526	22 478	29 763
Avsetning mogleg kjøpskostnad (Østerbø) 1)		310 736				310 736
Langsiktig gjeld og sertifikat						
(inkl prog rentebetalingar)	75 968	38 228	251 077	407 245	2 645 235	3 417 753
Sum	59 034	341 780	251 794	408 717	2 662 685	3 724 010

2018	1. halvår	2. halvår				
Beløp i tusen kroner	2019	2019	2020	2021	Seinare	Sum
Energiderivat	37 704	11 176	-5 030	6 149	4 244	54 243
Renteinstrument (netto)	-2 745	5 123	201	-1 560	-5 474	-4 455
Valutaderivat	3 031	3 519	5 822	4 984	22 400	39 756
Avsetning mogleg kjøpskostnad (Østerbø) 1)				170 753		170 753
Langsiktig gjeld og sertifikat (inkl prog rentebetalinger)	65 349	276 501	102 060	101 275	2 305 424	2 850 609
Sum	103 339	296 319	103 053	281 601	2 326 594	3 110 906

Konsernet har ei stor beholdning av finansielle instrument, vist som derivat i balansen. Både derivat med positiv og negativ marknadsverdi pr 31.12 framgår av oppstillinga.

NOTE 9

FINANSIELLE INSTRUMENT

GENERELL INFORMASJON

Finansielle instrument utgjør ein vesentleg del av SFE sin totale balanse og har vesentleg betydning for konsernet si finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter i hovedkategoriane energihandel og finansaktivitetar. I tillegg har konsernet finansielle instrument i form av kundefordringar, leverandørgjeld, kontantar, kortsiktige likviditetsplasseringar og eigenkapital-investeringar.

Finansielle instrument i energihandel vert primært nytta for å oppnå løpande optimalisering av framtidige inntekter av forventa produksjon. Balanseførte derivat er vist på eigne linjer i balansen og vert vurdert til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av at konsernet sin framtidige eigenproduksjon av kraft ikkje kvalifiserer for balanseføring, vil effekten av verdiendringar på finansielle energiderivat kunne gje store resultateffektar utan at dette nødvendigvis gjenspeglar underliggende verksemd. Konsernet har også noko energihandel definert som trading med formål å oppnå gevinstar på endringar i marknadsverdiar for energiprodukt.

Finansielle instrument innanfor finansaktivitetar består hovudsakeleg av lån, rentebytteavtaler og valutaterminar. Finansielle derivat vert nytta som sikringsinstrument i henhold til konsernet sin økonomiske sikringsstrategi. Sikringsobjekta er primært framtidige kontantstraumar eller finansielle låneforhold vurdert til amortisert kost. Utvalde låneforhold der det er bytta fra fast til flytande rente (verkeleg verdisikring) er vist som rekneskapsmessig sikringsforhold. Verdiendringar på finansielle instrument som ikkje er ein del av eit rekneskapsmessig sikringsforhold, vil medføre volatilitet i resultatet utan at dette nødvendigvis gjenspeglar underliggende verksemd.

VESENTLEGE REKNEKAPSPRINSIPP

Finansielle instrument blir rekneskapsført når konsernet blir part i kontraktsmessige betingalsar knytt til instrumentet. Finansielle eigedelar og finansiell gjeld blir klassifisert på grunnlag av art og formål med instrumenta til kategoriane «finansielle instrument vurdert til verkeleg verdi over resultatet», «finansielle eigedelar vurdert til verkeleg verdi over utvida resultat» og «finansielle instrument vurdert til amortisert kost». Første gongs innrekning er til verkeleg verdi for alle kategoriar. Det er gitt ei beskriving av kategoriane nedanfor.

Finansielle instrument vurdert til verkeleg verdi over resultatet

- Fysiske energikontrakter, som lett kan gjerast om i kontantar og som ikkje er «eige bruk»-kontrakt, blir som hovudregel målt til verkeleg verdi.
- Finansielle kontrakter om kjøp og sal av energirelaterte produkt er klassifisert som derivat. Energiderivat består av frittstående derivat som og er ført opp til verkeleg verdi.
- Valuta- og rentederivat som ikkje inngår i kontantstraumsikring.
- Langsiktige aksjepostar, der SFE ikkje har kontroll eller betydeleg innflytelse. SFE har ikkje nytta moglegheita for å føre verdiendringane i utvida resultat.
- Andre finansielle instrument haldne for handelsformål.
- Gjeldsinstrument når kriteria for bruk av verkeleg verdiopsjon er tilstades.

Finansiell instrument vurdert til amortisert kost

- Eignedelar (gjeldsinstrument) blir klassifisert i denne kategorien dersom kontantstraumane frå instrumentet i hovudsak gjeld renter og hovudstol, samt at SFE har som intensjon å halde instrumentet til forfall.
- Forpliktingar (gjeldsinstrument) blir klassifisert i denne kategorien med mindre instrumentet vert halde for handelsføremål.
- For både eignedelar og forpliktingar blir instrumenta i etterfølgjande periodar målt til amortisert kost ved å bruke effektiv rentes metode. Effektiv rente blir lik over heile instrumentet si levetid. Kredittap på eignedelar vert trekt frå den bokførte verdien og innrekna i resultatet.

Finansiell instrument til virkelig verdi over resultat med deler mot utvida resultat

- Verdiendring knytt til eigen kredittrisiko for gjeldsinstrument vurdert til verkeleg verdi skal skillast ut og førast mot utvida resultat. SFE har utpeika ein del av verdipapirgjelda til verkeleg verdi over resultat, sjå note 27. Verdiendringar som skuldast endringar i eigen kredittrisiko for verdipapirgjelda vil normalt vere uvesentleg og det er så langt ikkje ført verdiendring mot utvida resultat.

SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

SFE har eit betydelig volum av energikontrakter. Et kjennetegn med energikontrakter er at dei kan bli rekneskapsført som leieavtaler, finansielle instrumenter eller som kontrakter med kundar, avhengig av vilkår og betingelser.

Leieavtaler Skjønn utøves for å vurdere hvorvidt ein kraftkjøpsavtale inneholder ein lease. Ein kraftkjøpsavtale inneholder ein lease når oppfyllelsen av avtalen er avhengig av ein spesifikk eigedel og avtalen gir ein rett til å kontrollere den underliggende eigedelen. Sjø note 32 for meir informasjon.

«Eget bruk»-kontrakter Fysiske kraftkontrakter er inngått for SFE sitt eget bruk når formålet med krafthandelen er forbeholdt forventet kjøp, salg eller krav til eget bruk. Desse kontraktene kvalifiserer ikkje for balanseføring. «Eget bruk»-kontrakter har typisk ein stabil kundemasse (for eksempel bilaterale kontrakter) og er alltid gjort opp ved fysisk leveranse av kraft. Fysiske energikontrakter som fell utenfor «eget bruk»-unntaket behandles som derivater (finansielle instrumenter). Leiinga har vurdert hvilke kontrakter som omfattes av definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som ikkje omfattes som følge av «eget bruk»-unntaket.

ESTIMAT OG FORUTSETNINGAR

Verkeleg verdi-hierarki SFE klassifiserer verkeleg verdimålingar ved å bruke et verkeleg verdi-hierarki som reflekterer betydninga av data som vert nytta i utarbeidinga av målingane. Verkeleg verdi-hierarkiet har følgande nivå:

Nivå 1: Notert pris i ein aktiv marknad for ein identisk eigedel eller forplikting.

Nivå 2: Verdsetting etter andre observerbare faktorar enten direkte (pris) eller indirekte (utleda av prisar) enn notert pris for eigedelen eller forpliktinga.

Nivå 3: Verdsetting etter faktorar som ikkje er henta frå observerbare marknader (ikkje observerbare føresetnader).

Nivå 1 omfattar kraftderivat handla på Nasdaq OMX.**Nivå 2 omfattar valuta- og rentekontrakter, bilaterale kraftkontrakter, samt obligasjonslån som er sikra til verkeleg verdi.**

Verdien av valutaterminkontraktene blir berekna på grunnlag av berekna terminkurs for EURNOK, løpetid for kontrakta og avtalt valutabeløp. Terminkursen blir berekna ut frå spotkursen på verdsettingstidspunktet og marknadsrentekurvane for hhv norske-renter og eurorenter (dekka renteparitet).

Verkeleg verdi av rentebytteavtaler bereknast ut frå framtidig rentekurve. Verkeleg verdi av finansielle instrument som ikkje vert handla i ein aktiv marknad vert fastsett ut frå verdsettingsmetodar. Desse verdsettings-metodane maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengeleg og er minst mogleg bygd på konsernet sine egne estimat.

Verdien av bilaterale kraftkontrakter vert berekna på grunnlag av marknadspriskurva hos Nord Pool (systempris) dei næraste åra og deretter på egne prisestimat basert på input frå ulike aktørar i kraftmarknaden samt avtalte kraftvolum og prisar. Europrisane på kraft vert omrekna til norske kroner. Omrekningskursen/terminkursen for EURNOK vert berekna på grunnlag av EURNOK spotkurs og marknadsrentekurvane for høvesvis norske renter og eurorenter.

Obligasjonslån som er sikra til verkeleg verdi ved bruk av rentebytteavtalar der verkeleg verdi på sikra lån blir rekneskapsført under obligasjonslån. Motpost er verkeleg verdi på rentebytteavtalar som er rekneskapsført under derivat.

Nivå 3 omfattar aksjar og frikraftforpliktingar

Verdsetjing av aksjer i nivå 3 er basert på leiinga sin marknadskunnskap i den relevante bransjen. Endringar i verkeleg verdi vert vurdert til ikkje å ha vesentleg effekt for konsernrekneskapen.

Verkeleg verdi av frikraftforpliktingar er fastsett ut frå neddiskonterte framtidige kontantstraumar der føresetnadane er baserte på observerbare data der det er tilgjengeleg og er elles bygd på konsernet sine egne estimat.

FINANSIELLE INSTRUMENT ETTER KATEGORI

2019

Verkeleg verdimåling ved periodeslutt:

Beløp i tusen kroner

Nivå 1 Nivå 2 Nivå 3 Sum

Derivat vurdert til verkeleg verdi over resultat

Energiderivat	Anleggsmiddel	3 860			3 860
Energiderivat	Omløpsmiddel	27 607			27 607
Energiderivat	Langsiktig gjeld	-2 435			-2 435
Energiderivat	Kortsiktig gjeld	-1 688			-1 688
Energiderivat	Netto	27 344	0	0	27 344

Valuta- og rentederivat	Anleggsmiddel		4 641		4 641
Valuta- og rentederivat	Omløpsmiddel				0
Valuta- og rentederivat	Langsiktig gjeld				0
Valuta- og rentederivat	Kortsiktig gjeld		-1 222		-1 222
Valuta- og rentederivat	Netto	0	3 419	0	3 419

Andre finansielle egedelar vurdert til verkeleg verdi over resultat

Aksjar	Anleggsmiddel			33 928	33 928
Aksjar	Sum	0	0	33 928	33 928

Finansielle egedelar vurdert til verkeleg verdi over utvida resultat

Valuta- og rentederivat	Anleggsmiddel		2 659		2 659
Valuta- og rentederivat	Omløpsmiddel		1 116		1 116
Valuta- og rentederivat	Langsiktig gjeld		-27 723		-27 723
Valuta- og rentederivat	Kortsiktig gjeld		-2 040		-2 040
Valuta- og rentederivat	Netto	0	-25 988	0	-25 988

2018

Verkeleg verdimåling ved periodeslutt:

Beløp i tusen kroner

Nivå 1 Nivå 2 Nivå 3 Sum

Derivat vurdert til verkeleg verdi over resultat

Energiderivat	Anleggsmiddel	3 102			3 102
Energiderivat	Omløpsmiddel	22 303			22 303
Energiderivat	Langsiktig gjeld	-2 990	-3 721		-6 711
Energiderivat	Kortsiktig gjeld	-46 771	-8 578		-55 349
Energiderivat	Netto	-24 356	-12 299	0	-36 655

Valuta- og rentederivat	Anleggsmiddel		7 094		7 094
Valuta- og rentederivat	Omløpsmiddel				0
Valuta- og rentederivat	Langsiktig gjeld		-3 757		-3 757
Valuta- og rentederivat	Kortsiktig gjeld				0
Valuta- og rentederivat	Netto	0	3 337	0	3 337

Andre finansielle egedelar vurdert til verkeleg verdi over resultat

Aksjar	Anleggsmiddel			32 666	32 666
Aksjar	Sum	0	0	32 666	32 666

Finansielle egedelar vurdert til verkeleg verdi over utvida resultat

Valuta- og rentederivat	Langsiktig gjeld		-34 346		-34 346
Valuta- og rentederivat	Kortsiktig gjeld		-6 904		-6 904
Valuta- og rentederivat	Netto	0	-41 250	0	-41 250

NOTE 10

REKNESKAPSMESSIG SIKRING

GENERELL INFORMASJON

Konsernet er eksponert for pris-, rente- og valutarisiko, og inngår finansielle instrument for å redusere risikoen. Sjå note 7 for ytterlegare informasjon om korleis konsernet operasjonelt forvaltar risikoen. SFE har derivat innanfor energihandel knytta til finansielt kjøp og sal av kraft, samt valuta. Derivat inngått for å styre prisrisiko tilfredsstiller ikkje dei formelle krava til sikringsbokføring og verdiendringar på desse derivata blir såleis ført over resultatet. Derivat inngått for å sikre Euro-kontantstraumar frå sal av kraftproduksjon blir sikringsbokført som kontantstraumsikring. Konsernet har òg einskilde rentebytteavtalar som blir sikringsbokført som kontantstraumsikring og verdisikring av fastrenteinnlån.

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Finansielle instrument som inngår i sikringsbokføring: Identifisering av finansielle instrument som skal inngå som sikringsinstrument i ei sikringsføring skjer med utgangspunkt i intensjonen ved kjøpet av det finansielle instrumentet. Dersom finansielle instrument er kjøpt med intensjon om å oppnå ein økonomisk sikringseffekt, vert det gjort ei nærare vurdering for å kunne dokumentere at instrumentet oppfyller kravet til sikringsføring.

Kontantstraumsikring: Endringer i verkeleg verdi av eit derivat som er øymerka som sikringsinstrument i ei kontantstraumsikring vert innrekna i det utvida resultatet og presentert som sikringsreserve og er ein del av eigenkapitalen. Beløp som er innrekna i det utvida resultatet vert overført til resultat i same periode som sikringsobjektet påverkar resultatet. Ved overføring til resultatet vert det nytta same linje i oppstillinga av totalresultatet for sikringsobjektet og sikringsinstrumentet. Ineffektivitet i sikringsforholdet vert rekna inn direkte i resultatet.

Når sikringsinstrumentet ikkje lenger tilfredstiller kriteria for sikringsbokføring, utgår eller vert seldt, avsluttast, vert utøvd, eller øymerkinga vert oppheva, vert sikringsbokføringa avvikla. Akkumulert gevinst eller tap som er innrekna i andre inntekter og kostnader og presentert i sikringsreserven vert ståande der til den forventa transaksjonen påverkar resultatet. Ved sikring av forventa transaksjonen der transaksjonen ikkje lenger vil forventa å skje, skal beløpet som er innrekna i utvidet resultat innrekna i resultatet. I andre tilfelle vert beløpet som er innrekna i utvida resultat overført til resultat i same periode som sikringsobjektet påverkar resultatet.

Verkeleg verdi sikring: Endring i verkeleg verdi for eit derivat sikringsinstrument øymerka som ei verkeleg verdisikring, vert innrekna i resultatet. Sikringsobjektet vert også vurdert til verkeleg verdi når det gjeld den risikoen som blir sikra. Gevinst eller tap som kan henførast til den sikra risikoen vert innrekna i resultatet og justerer sikringsobjektets balanseførte verdi. Ineffektiviteten i sikringane vert innrekna i resultatet.

ANALYSE AV REKNESKAPSMESSIG SIKRING

Kategori:	Kontantstraumsikringar EUR		Kontantstraumsikring NOK
Framtidig risikoutsett kontantstraum, sikringsobjekt:	Kraftsal i EUR		Rentebetaling på innlån med flytande rente
Sikringsinstrument:	Terminar sal EUR	Valutainnlån EUR	Renteswap med fast rente
Leinga sin risikostrategi	Målet med valutasikringa er å redusere variasjonar i inntektene frå kraftproduksjonen som blir solgt i EUR. Utan sikring vil inntektene frå kraftproduksjonen variere med den spotkurs som til einkvar tid er gjeldende for sal av euro. Ved inngåing av sikringskontrakter blir det avtalt ein fast kurs for sal av valuta fram i tid. Dermed vil SFE oppnå ei valutasikring der valutakursen er fastsett for den delen av kontantstraumen i EUR som blir valutasikra.	Målet med denne valutasikringa er å ha framtidige betalningar av renter og avdrag i same valuta som inntekter frå kraftproduksjonen som blir solgt i EUR. Ved å ha inn- og utbetalningar i same valuta blir valutarisikoen redusert.	Målet med rentesikringa med bruk av renteswapar der SFE betalar fast rente er å redusere variasjonar i rentekostnadane. Dermed vil SFE oppnå ei sikring der renta på desse låna blir en fast rente for den periode som det er avtalt på swappane.

Periode for inngåtte sikringsinstrument per 31.12.19	2020-2027	2020-2034	2020
Informasjonen under gjeld for perioden (der informasjonen er mest aktuell i høve til gjeldande sikringsstrategi):	2020-2029		2020
Beløp framtidige sikringsinstrument 31.12.2019	110 mill EUR		0
Tilhøyrande beløp sikringsobjekt 31.12.19	511 mill EUR		0
Andel av eksponering som er sikra 31.12.19	21,5 %		0,0 %
Sikringspris / Sats 31.12.19	10,25 (snittkurs framtidige år)	Rente på EUR lån 0,805% + avdrag frå 2020-2029	Obligasjonslån med tilhøyrande rentesikringar hadde forfall i 2019
Beløp framtidige sikringsinstrument 31.12.2018	105 mill EUR		150 mill NOK
Tilhøyrande beløp sikringsobjekt 31.12.18	508 Mill EUR		250 mill NOK
Andel av eksponering som er sikra 31.12.18	20,6 %		60,0 %
Sikringspris / Sats 31.12.18	10,10 (snittkurs framtidige år)		SFE betalar fast rente på 2,64% og 4,80% og mottek flytande rente på avtalane
Profil sikringsgrad for framtidige periodar	Åra i perioden 2020-2027 har sikringar. Størst andel sikring i 2020, deretter fallande profil.	Alle åra i perioden har sikringar. Størst andel sikring i periodar etter 2023 når ein startar å betale avdrag.	Obligasjonslån med tilhøyrande sikringsinstrument hadde forfall i 2019
Fornyng av utløpte sikringar	Fornyng av utløpte sikringar blir vurdert løpande i samsvar med gjeldande finansstrategi.	Fornyng av utløpte sikringar blir vurdert løpande i samsvar med gjeldande finansstrategi.	Fornyng av utløpte sikringar blir vurdert løpande i samsvar med gjeldande finansstrategi.

Moglege kjelder til sikringsineffektivitet (av betydning)	Oversikring, motpartsrisiko eller at instrument og objekt har oppgjør på ulike tidspunkt.	Oversikring, motpartsrisiko eller at instrument og objekt har oppgjør på ulike tidspunkt.	Oversikring, motpartsrisiko eller at instrument og objekt har oppgjør på ulike tidspunkt.
Avdekka/bokført sikringsineffektivitet i 2019	Nei	Nei	Nei
Avdekka/bokført sikringsineffektivitet i 2018	Nei	Nei	Nei
Verkeleg verdi sikrings instrument 31.12.19 *)	-26 mill NOK	-295 mill NOK (opphaveleg lånebeløp vurdert til EUR kurs på balansedagen)	0 mill NOK
Verkeleg verdi sikringsinstrument 31.12.18 *)	-40 mill NOK	0 mill NOK	-1,9 mill NOK
Verknad av realiserte effektar av sikringsbokføring 2019 i resultat	Utgjer -3,3 mill NOK av rekneskapslinja Salsinntekter	Sikringa (inntekter og kostnader i same valuta) medfører ingen sikringseffektar som blir bokført	Utgjer 1,9 mill NOK av rekneskapslinja Finanskostnader
Verknad av realiserte effektar av sikringsbokføring 2018 i resultat	Utgjer -0,5 mill NOK av rekneskapslinja Salsinntekter	Ingen sikring i 2018	Utgjer 3,3 mill NOK av rekneskapslinja Finanskostnader
Verknad av urealiserte effektar av sikringsbokføring i resultat, eigenkapital og balanse *)	Sikringsinstrumenta blir ført til verkeleg verdi i balansen i linjene "Derivat" og inngår i resultatet under "Utvida resultat". For informasjon om verknaden på eigenkapital vises det til "Endringer i konsernet sin eigenkapital". Viser til note 7, 8 og 9 for ytterlegare informasjon.	Sikringsinstrumenta blir ført til sluttkurs EUR i balansen i linja "Langsiktig rentebærande gjeld". Årets valutajustering inngår i resultatet under "Utvida resultat". For informasjon om verknad på eigenkapital vises det til "Endringer i konsernet sin eigen kapital". Viser til note 7, 8, 9 og 28 for ytterlegare informasjon.	Sikringsinstrumenta blir ført til verkeleg verdi i balansen i linjene "Derivat" og inngår i resultatet under "Utvida resultat". For informasjon om verknad på eigenkapital vises det til "Endringer i konsernet sin eigenkapital". Viser til note 7, 8 og 9 for ytterlegare informasjon.

Kategori:	Verkeleg verdi sikring NOK
Framtidig risikoutsett kontantstraum, sikringsobjekt:	Verdi på innlån med fast rente
Sikringsinstrument:	Renteswap med flytande rente
Leiinga sin risikostrategi	Målet med verdisikringa er å sikre at verdien på obligasjonslånet ikkje svingar med endringer i rentenivå. Utan sikring vil marknadsverdien på lånet variere med variasjonar i fastrentene. Ved inngåing av sikringsinstrument blir det avtalt å betale flytande rente og motta fast rente. Dermed vil SFE oppnå ei sikring der verdiendringa på obligasjonslånet eksakt vil samsvare med verdiendringa på rente-bytteavtala.
Beløp sikringsobjekt 31.12.19	300 mill NOK
Beløp framtidige sikringsinstrument 31.12.2019	100 mill NOK
Sikringsgrad 31.12.19	33 %
Beløp sikringsobjekt 31.12.18	300 mill NOK
Beløp framtidige sikringsinstrument 31.12.2018	100 mill NOK
Sikringsgrad 31.12.18	33 %
Tidfesting av periode for sikringsinstrumenter	2013-2023
Profil sikringsgrad for framtidige periodar	Uendra
Fornyng av utløpte sikringar	Lån og sikringsinstrument utløper ved forfall i januar 2023. Eventuelle nye verkeleg verdi sikringar blir vurdert i samsvar med gjeldande finansstrategi.

Moglege kjelder til sikringsineffektivitet (av betydning)	Oversikring, motpartsrisiko eller at instrument og objekt har oppgjør eller rentefastsetting på ulike tidspunkt.
Avdekka / bokført sikringsineffektivitet i 2019	Nei
Avdekka / bokført sikringsineffektivitet i 2018	Nei
Verkeleg verdi sikringsinstrument 31.12.19	+ 4,6 mill NOK *)
Verkeleg verdi sikringsinstrument 31.12.18	+ 7,1 mill NOK *)
Verknad av realiserte effektar av sikringsbokføring 2019 i resultat	Utgjer -2,0 mill NOK av rekneskapslinja Finanskostnader
Verknad av realiserte effektar av sikringsbokføring 2018 i resultat	Utgjer -2,4 mill NOK av rekneskapslinja Finanskostnader
Verknad av urealiserte effektar av sikringsbokføring i resultat, eigenkapital og balanse	*) Sikringsinstrumenta blir ført til verkeleg verdi i balansen i linjene "Derivat", motposten "Langsiktig rentebærande gjeld" er auka tilsvarande. Verknaden i resultat og eigenkapital er netto kroner null. Viser til note 7, 8, 9 og 28 for ytterlegare informasjon.

NOTE 11

SALSINNTEKTER

GENERELL INFORMASJON

Konsernet sine salsinntekter og energikjøp er delt inn i to hovedkategoriar:

Sal av kraft inkluderer salsinntekter fra kraftproduksjon og sal til sluttbrukarmarknaden. Kategorien kraftproduksjon omfattar spot-sal, bilaterale industrikontrakter, konsesjonskraft, elsertifikat og grønne sertifikat og finansiell handel i energikontrakter. Kategorien sluttbrukermarknaden omfattar sal til sluttbrukar med ulike kontraktsformer og ulik kontraktslengde.

Sal av overføringsinntekter tilsvarer årets leverte volum avrekna til fastsett tariff for leveringsåret (tariffinntekta). Tariffinntekta er såleis bestemt av volum og tariff som er fastsett i nettselskapet. Tariff skal setjast slik at overføringsinntekter over tid skal dekke nettselskapet si inntektsramme, kostnad til overliggende og sodeliggande nett, eigedomsskatt og FoU.

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Hovudprinsippet i IFRS 15 er å bokføre inntekter til eit beløp som reflekterer beløpet som eininga forventar å ha ein rett til i byte mot overføring av varer eller tenester til ein kunde. For å oppnå dette brukar IFRS 15 ein femstegsmodell til å bokføre inntekter frå kontrakter med kundar.

Sal av kraft

Inntektene frå Sal av kraft omfattar sal av eigenprodusert kraft og sal til sluttbrukarmarknaden. Leveringsforpliktinga er å levere ei rekkje spesifikke varer, hovudsakleg kraft, og transaksjonsprisen er godtgjeringa som SFE ventar å motta, til enten spotpris, regulert pris eller kontraktspris. Leveringsforpliktinga vert oppfylt over tid, noko som medfører at inntekta skal reknast inn for kvar eining levert til transaksjonspris. SFE nyttar ei praktisk tilnærming i henhold til IFRS 15 der inntekta frå krafta for dei fleste kontraktene blir bokført til det beløpet som eininga har rett til å fakturere. Retten til å fakturere oppstår når krafta er produsert og levert, og retten til å fakturere godtgjeringa vil normalt samsvare direkte med verdien for kunden. I dei tilfella der SFE sel kraft via børs (for eksempel Nord Pool), er børsen definert som kunden. Dette er basert på at SFE har bindande kontrakter med børsen.

SFE nyttar derivat knytt til kraftprisar og valuta for å sikre framtidig salsinntekt. Konsernet nyttar ikkje rekneskapsmessig sikringsbokføring for sikring av kraftprisar. Realiserte og urealiserte verdiendringar knytt til kraftderivat som er inngått for økonomisk sikring av framtidig salsinntekt resultatførast under Sal av kraft. Konsernet nyttar rekneskapsmessig sikringsbokføring av valutakontantstraumar slik det er gjort greie for i note 10.

Innan enkelte geografiske område er SFE pålagt å levere ein del av kraftproduksjonen til fylke og kommunar der krafta er produsert. SFE har konkludert med at inntekta frå levering av konsesjonskraft ikkje oppstår som følge av ein kontrakt med ein kunde i henhold til IFRS 15. SFE nyttar prinsippa og retningslinjene i IFRS 15 analogt og presenterer inntekter fra sal av konsesjonskraft som salsinntekter.

Tildelte elsertifikat vert inntektsført i takt med produksjonen.

Sal av overføringsinntekter

Distribusjon av elektrisk kraft skjer gjennom forsyningsnett som er eit naturleg monopol. Reguleringsmyndigheit er Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE). Det er NVE som set inntektsramme for nettselskapa i Norge, og reguleringa skal sikre at bransjen samla får ei rimeleg avkastning på investert kapital. Tillatt inntekt for SFE består i hovudsak av eiga inntektsramme og kostnader for leige av overliggande forsyningsnett (Statnett).

Kunden betaler nettleige for tilgangen til forsyningsnettet og for distribusjon av elektrisk kraft. Samla nettleige består i hovudsak av fastleddsinntekter, effektinntekter og energiinntekter (nettariiff multiplisert med overført volum i forsyningsnettet). Summen av desse inntektene er faktisk inntekt fra nettverksemda og det er denne inntekta som blir resultatført i nettverksemda i konsernrekneskapen. Nettleige representerer konsernets løpande levering av tilgang til straumnettet. Inntektsføring skjer på basis av retten til å fakturere kunden.

Det er mange årsaker til at tillatt inntekt vil avvike frå faktisk inntekt. Dersom faktisk inntekt er høgare enn tillatt inntekt så oppstår meirinntekt. I motsett tilfelle oppstår mindreinntekt. Meir- eller mindreinntekt vert definert i henhold til IFRS som ei regulatorisk gjeld eller eigedel som ikkje kvalifiserer til balanseføring. Grunngevinga for dette er at gjeld eller fordring ikkje er knytta til kontrakt med ein bestemt kunde, og at oppgjør av fordringa eller gjelda er betinga av framtidige leveransar. Nettariiffen vert fastsett med utgangspunkt i at faktisk inntekt over tid skal tilsvare tillatt inntekt.

Konsernet har plikt til å levere straum til nettkunder som ikkje har avtale med kraftleverandør. Inntektsføring skjer på basis av retten til å fakturere kunden, det vil seie på leveringstidspunktet.

Anleggstilskot

Nettverksemda har også inntekt fra anleggstilskot som vert betalt av den aktuelle kunde for å dekke faktiske utgifter i høve etablering av nettilknytningar eller ved forsterking av nettet til eksisterande kundar. SFE si vurdering er at slike vederlag frå kundar er betalingar som skal sjåast i samanheng med fastsetjing av prisen på framtidige leveransar til kundane (ein leveringsforplikting). Anleggstilskot vert derfor ikkje vurdert som ei separat leveringsforplikting. Dette medfører at anleggstilskotet vert inntektsført over anlegget si berekna levetid.

DISAGGREGERING AV INNTEKTER FRÅ KUNDEKONTRAKTER

Tabellene under viser disaggregerte inntekter frå kundekontrakter. I tabellen under vert det skilt mellom kortsiktig og langsiktige kundekontrakter. Med kortsiktige kundekontrakter er det meint spotsal og eingangsinntekter, medan langsiktige kontrakter er sal til sluttbrukar med løpetid meir enn eitt år.

2019

Segment

Beløp i tusen kroner	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Eliminering	Sum
Sal av kraft	1 209 312	0	0	0	1 209 312
Sal av overføringstenester	0	367 140	0	0	367 140
Andre driftsinntekter	65 472	34 125	9 339	0	108 936
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	1 274 784	401 265	9 339	0	1 685 389

Tidspunkt for overføring av varer og tjenester

Beløp i tusen kroner

Kortsiktige kundekontrakter	1 136 581	401 265	9 339	0	1 547 185
Langsiktige kundekontrakter	138 203	0	0	0	138 203
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	1 274 784	401 265	9 339	0	1 685 389

Avstemming av driftsinntekter fra kundekontrakter
mot informasjon i segmentnote

Beløp i tusen kroner

Eksterne kunder	1 280 233	401 264	3 892	0	1 685 389
Konserninterne kunder	711 401	13 968	66 396	-791 765	0
Eliminering og andre justeringer	-5 447	24 930	0	-19 483	0
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	1 986 187	440 162	70 288	-811 248	1 685 389

2018

Segment

Beløp i tusen kroner	Energi	Nettverksemd	Tenesteyting	Anna	Sum
Sal av kraft	1 263 800	0	0	0	1 263 800
Sal av overføringstenester	0	371 543	0	0	371 543
Andre driftsinntekter	27 078	12 750	5 481	0	45 309
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	1 290 878	384 293	5 481	0	1 680 652

Tidspunkt for overføring av varer og tjenester

Beløp i tusen kroner

Kortsiktige kundekontrakter	1 182 218	384 293	5 481	0	1 571 992
Langsiktige kundekontrakter	108 660	0	0	0	108 660
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	1 290 878	384 293	5 481	0	1 680 652

Avstemming av driftsinntekter fra kundekontrakter
mot informasjon i segmentnote

Beløp i tusen kroner

Eksterne kunder	1 290 421	384 750	5 481	0	1 680 652
Konserninterne kunder	833 594	35 966	70 374	-939 934	0
Eliminering og andre justeringer	-66 666	3 641	-4 610	67 635	0
Sum driftsinntekter fra kundekontrakter	2 057 349	424 357	71 245	-872 299	1 680 652

REALISERTE- OG UREALISERTE EFFEKTER FRÅ DERIVAT PRESENTERT SOM DRIFTSINNTEKTER

SFE inngår kraft- og valutaderivat som ein del av ein økonomisk sikringsstrategi. Kraftderivata tilfredsstiller ikkje kriteria for sikringsbokføring av kontrakter under IFRS. Valutaderivata tilfredsstiller kriteria for sikringsbokføring. Tabellen viser den rekneskapsmessige effekten av dei ulike derivata. Note 10 viser ytterlegare informasjon om nytta rekneskapsprinsipp.

2019

Beløp i tusen kroner	Urealisert	Realisert	Sum
Kraftderivat sikringsformål	26 952	67 877	94 829
Kraftderivat trading	-3 087	6 434	3 347
Valutaderivat sikringsformål	0	-3 288	-3 288
Energisal	0	1 114 424	1 114 424
Sum inntekter frå energisal	23 865	1 185 447	1 209 312

2018

Beløp i tusen kroner	Urealisert	Realisert	Sum
Kraftkontrakter sikringsformål	-22 973	-37 551	-60 524
Kraftkontrakter trading	13 738	3 785	17 523
Valutakontrakter sikringsformål		-519	-519
Energisal		1 307 320	1 307 320
Sum inntekter frå energisal	-9 235	1 273 035	1 263 800

NOTE 12

NEDSKRIVNING

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Varige driftsmiddel og immaterielle eigedeler vert vurdert for verdifall ved utgangen av kvart halvår. Når det er indikatorar på at framtidig inntening ikkje kan forsvare balanseført verdi vert det berekna gjenvinnbart beløp for å kunne vurdere om nedskrivning for verdifall må gjennomførast. Gjenvinnbart beløp er det høgaste av verkeleg verdi fråtrekt salskostnader og bruksverdi. Immaterielle eigedeler med udefinert utnyttbar levetid vert ikkje avskrivne, men vert vurdert for verdifall ein gong i året og når det er forhold som tilseier at ei verdivurdering må gjennomførast. Ved vurdering av verdifall vert anleggsmidlane gruppert på det lågaste nivået der det er mogeleg å skilje ut uavhengige kontantstraumar (kontantgenererende einingar (KGE)). KGE i SFE er definerte slik:

Vasskraftverk: Kraftverk som ligg i same vassdrag og som vert styrt samla for å optimalisere kraftproduksjonen. Ved test for verdifall vert fallrettane, teknisk goodwill og andre rettar gruppert saman med dei tilhøyrande kraftverka som til saman utgjer dei kontantgenererende einingane.

Nettverksemd Sentral og regional/distribusjonsnett:

Investeringar i selskap innrekna etter eigenkapitalmetoden testast for nedskrivning når det føreligg indikatorar på mogeleg verdifall. Investeringar vert nedskrivne dersom gjenvinnbart beløp, estimert som det høgaste av verkeleg verdi med frådrag for salskostnader og bruksverdi, er lågare enn balanseført verdi.

Reversering: I dei tilfelle berekningane viser at balanseført verdi er høgare enn gjenvinnbart beløp vert verdinedgangen rekneskapsført i rekneskap og balanse. Tilsvarande prosedyre vert gjennomført ved reversering av tidlegare nedskriving. Eventuell nedskriving vert gjort i følgjande rekkefølge: Først teknisk goodwill, deretter fallrett og så fysiske driftsmiddel. For kvar rapportering vurderer ein grunnlaget for reversering av tidlegare nedskrivingar unntatt for teknisk goodwill der tidlegare nedskrivingar ikkje er reversible.

SKJØNNMESSIGE VURDERINGAR

Vurdering av indikator: Nedskriving av balanseført verdi av eigedeler vert vurdert kvart halvår som ein del av den ordinære rapporteringsprosessen i konsernet. Indikatorar som kan tyde på eit nedskrivningsbehov vert analyserte og diskutert med segmenta og SFE sitt ekspertmiljø. Dersom analysa viser at det er indikasjon på verditap vert det gjort berekningar. I dei tilfelle berekningane viser at balanseført verdi er høgare enn gjenvinnbart beløp vert verdinedgangen rekneskapsført i rekneskap og balanse. Tilsvarande prosedyre vert gjennomført ved reversering av tidlegare nedskrivingar. Eventuell nedskriving vert gjort i følgjande rekkefølge først teknisk goodwill, deretter fallrett og så fysiske driftsmidler. For kvar rapportering vurderer ein grunnlaget for reversering av tidlegare nedskrivingar unntatt for teknisk goodwill der tidlegare nedskrivingar ikkje er reversible. SFE sitt revisjonsutval vert informert kvart halvår om forhold som kan medføre nedskriving av eigedelar. Særleg merksemd vert retta mot dei eigedelar der følgjande situasjon er til stades:

- Forskjellen mellom bokført verdi og gjenvinnbart beløp er liten.
- Lågare forventningar til marknaden, usikkert regulatorisk rammeverk eller usikkerheit knytt til gjennomføring av prosjekt.
- Strukturelle endringar i marknadsforhold som medfører endra forventningar til langsiktige kraftprisar.
- Nedskriving er gjennomført i tidlegare periodar.

ESTIMAT OG FØRESETNADER

Bruksverdi er noverdien av framtidige kontantstraumar diskontert ved bruk av eit avkastningskrav som svarar til marknaden sitt avkastningskrav for tilsvarande eigedelar innanfor vår bransje. Driftskostnadane er basert på årets faktiske kostnader og budsjett for dei komande åra. Restruktureringsaktivitetar som SFE endå ikkje har forplikta seg til og betydelege framtidige investeringar som vil auke eigedelen si yting vert ikkje hensyntekke i kontantstraumane. Forventa vedlikehaldskostnader blir inkludert for kraftverk som er i drift. Fjerningsforpliktingar er normalt ikkje inkludert i berekninga av bruksverdien.

Antakelsar når bruksverdi vert vurdert: Estimert bruksverdi er spesielt sensitiv for endringar i framtidige kraftprisar, avkastningskrav, produsert volum og driftskostnader. For vasskraft vert nedskrivingsvurderingane gjort i eit evigvarande perspektiv, då fallrettane er evigvarande og vi vurderer vasskrafta til å vere ein langsiktig etterspurd ressurs.

Kraftprisar: SFE har ikkje modellar for utarbeiding av eigen fundamental analyse for kraftpris- og elsertifikatprisprognose, men oppdaterer årleg forventningane til utvikling i langsiktige kraftprisar basert på observerbare marknadsdata og prognoser frå ulike anerkjente analyseselskap. Resultatet av den årlege oppdateringa av forventningar til langsiktige kraftprisar gjev grunnlag for både strategiske avgjerder og blir nytta i budsjett og langtidsprognoser som er handsama av styret. Dei same kraftprisane legg SFE til grunn ved berekning av verdi på konsernet sine varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar.

Produksjonsvolum som inngår i dei neddiskonterte kontantstraumane er den langsiktige forventa produksjon frå kraftverka. Volumestimata er ein kombinasjon av ekstern hydrologisk informasjon, historiske produksjonsdata og interne estimat.

Diskonteringsrente Berekna bruksverdi er basert på nominelle diskonteringsrenter etter skatt, der skatteeffekten er hensynteken i dei berekna kontantstraumane. Dette betyr at berekna gjenvinnbart beløp er konsistent med før-skatt berekningar. Diskonteringsrentene som vert nytta tek omsyn til eigedelen eller grupper av eigedelar sin risikoprofil i det relevante segmentet.

Antakelser når verkeleg verdi fråtrekt salskostnader vert vurdert: Vurderingar av gjennvinnbart beløp i form av salsverdi inngår i vurderingane når ein kan vise til marknadstransaksjonar som er relevante for vurderinga.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Nedskrivning	3	0
Reversering	-1	-22
Sum nedskrivningar konsolidert verksemd	2	-22
Selskaper innrekna etter eigenkapitalmetoden	0	0
Sum nedskrivningar	2	-22

NEDSKRIVINGAR I 2019

Nedskrivning gjeld utviklingskostnader applikasjon. Reversering av tidligare nedskrivning gjeld eit kraftverk.

NEDSKRIVINGAR I 2018

Reversering av tidligare nedskrivningar gjeld verdien på erstatningskraft og prosjekteringskostnader på ein vindpark.

NOTE 13

LØNSKOSTNADER OG ANTALL ÅRSVERK

Lønnskostnader

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Lønn	183 609	178 618
Arbeidsgjevaravgift	23 433	23 382
Pensjonskostnader	-15 944	29 011
Andre ytingar	7 018	5 675
Sum brutto lønskostnader	198 116	236 686
Aktivering av egne tilverka driftsmiddel	-63 504	-65 720
Sum netto lønskostnader	134 611	170 965

Årsverk

Årsverk	249	248
Menn	201	201
Kvinner	48	47

NOTE 14

PENSJON

GENERELL INFORMASJON

SFE sine pensjonsplanar omfattar både ytelsesplan og innskotsplanar

Ytelsesplan i sikra ordning SFE og datterselskapa har to parallelle pensjonsordningar som oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon og samsvarande tariffesta AFP-ordningar. Det er ein offentleg kollektiv pensjonsordning (ytelsesplan) for personar som vart tilsett før 01.04.2016. Tilsette etter 01.04.2016 og tidligare tilsette som valde det innan 01. oktober 2016, har tenestepensjon med innskotsordning. Det er gjort vedtak om at personell født i 1963 eller seinare vert overført til innskotsordninga med verknad frå 01.januar 2020. Påslagsordninga i ny offentleg tenestepensjon som vart vedtatt av Stortinget i juni 2019 er derfor ikkje innført. Tilpassinga har ført til planending og oppgjør av pensjonsordning som er rekneskapsført i 2019.

Innskotsordning SFE er medlem i Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) si pensjonskasse. Innskotsatsane som vert betalt av arbeidsgjevar er 6 % av løn opp til 7,1 G og 12 % for løn mellom 7,1 G og 12 G. Innskotsatsen for løn over 7,1 G er endra til 18% frå 01.01.2020. Per 31.12.2019 har 110 av dei tilsette i konsernet innskotspensjon.

SFE og datterselskapa har ei offentleg, kollektiv pensjonsordning i BKK pensjonskasse som er lukka. SFE si pensjonsordning omfattar i alt 133 tilsette og 156 pensjonistar. Pensjonsordninga er ei bruttoordning tilsvarande offentlege ordningar. Den gir dei tilsette ei bestemt framtidig pensjonsytning basert på talet på år med opptening og lønsnivået ved pensjonsalder. Ytelsesplanen omfattar alders-, uføre-, etterlatte og barnepensjon. Alderspensjonen utgjer ved full opptening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1953 eller seinare vil få pensjonen sin justert for levealder, noko som kan føre til ei pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen vert regulert i samsvar med regelverket for offentleg pensjon. Ordninga vert finansiert ved at medlemmane betaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Resterande pensjonspremie vert dekkja av SFE. Det er framforhandla ei avtale mellom staten og ei rekke arbeidstakarorganisasjonar om ny pensjonsløyning for tilsette i offentleg sektor. Avtala legg til grunn at endringane vert innført frå 2020. Ny pensjonsløyning er ikkje innarbeid i årets aktuarberekningar.

Avtalefesta pensjon og ytelsesplan i usikra (ikkje fondsbaserte) ordningar. Dei usikra ordningane er AFP (avtalefesta pensjon) for tilsette med ytelsespensjon (offentleg ordning) og driftspensjonsordning for enkelte tilsette med løn over 12 G. Desse er samla presentert som usikra ordning. Det vert ikkje gitt statstilskot til AFP-ordninga som er omfatta av offentleg kollektiv pensjonsordning. Arbeidsgjevar er dermed fullt ut ansvarleg for alle forpliktingar etter denne ordninga og desse er føresatt inkludert i usikra forpliktingar. Tilsette som er omfatta av den innskotsbaserte pensjonsordninga har krav på privat AFP som er eit livsvarig tillegg til alderspensjonen frå Folketrygda, ref. AFP-tilskottsloven kap. 2. Denne AFP-ordninga vert finansiert ved at staten gir eit tilskot som utgjer 1/3 av pensjonen, medan arbeidsgjevar dekkjer det resterande. AFP-ordninga vert rekneskapsført som ei innskotsordning. Ordninga vert administrert av rettssubjektet Felllesordningen for avtalefesta pensjon. I 2019 utgjorde årleg tilskot 2,5 % av løn mellom 1 G og 7,1 G som er innrapportert til Skattedirektoratet pr. tilsett i ordninga.

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Den balanseførte forpliktinga knytt til ytelsesplanar er noverdien av dei framtidige pensjonsytningane redusert for verkeleg verdi av pensjonsmidlane.

Netto pensjonsmidlar for overfinansierte ordningar er balanseført til verkeleg verdi, og klassifisert som langsiktig eigedel. Netto pensjonsforpliktingar for underfinansierte ordningar og ikkje fondsbaserte ordningar som vert dekkja over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Positive og negative estimatavvik som skuldast endringar i aktuarmessige føresetnader eller grunnlagsdata vert ført løpande direkte mot utvida resultat.

Perioden sin netto pensjonskostnad er inkludert i løn og andre personalkostnader, og består av summen av perioden si pensjonsopptening, rentekostnad på den berekna forpliktinga og berekna avkastning på pensjonsmidlane.

ESTIMAT OG FØRESETNADER

Berekning av pensjonsforplikting medfører bruk av skjønn og estimat på ei rekkje parameter. Noverdi av opptent pensjonsforplikting for ytelsesplanar og noverdi av årets pensjonsopptening blir berekna ved bruk av påløpte ytingars metode. Netto pensjonsforplikting i balansen er justert for forventa framtidig lønsregulering fram til pensjonsalder. Berekningane tek utgangspunkt i medlemsstand og lønsdata ved utgongen av året.

Diskonteringsrenta: Diskonteringsrenta er sett med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). SFE vurderer at OMF-marknaden representerer ein tilstrekkeleg djup og likvid markad med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19.

Estimatavvik: Årets estimatavvik innrekna i utvida resultat skuldast i hovudsak endring i føresetnader knytt til lønsregulering og regulering av folketrygda sitt grunnbeløp (G).

Demografiske føresetnader: SFE vurderer dødelighetstabellen K2013BE som det beste estimat for dødelighet i dei aktuarielle berekningane pr. 31.12.2018. K2013BE vert nytta som uttrykk for Finans Noreg sitt beste estimat på dødelighetsgrunnlag basert på Finans-tilsynet sitt gjeldande forsikringstekniske berekningsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring (K2013). Uføretabellar er basert på K63.

Kurva reallønnsvekst: Forventa individuelt karrieretillegg i SFE sine berekningar av pensjonsforplikting legg til grunn Gabler sin regresjonsmodell. Modellen bruker alder som ein forklaringsvariabel for storleiken på arbeidstakarane sine individuelle karrieretillegg. Ut frå historiske bestandsdata i pensjonskassa, er det laga ei lønskurve som viser at den gjennomsnittlege veksten i individuelt karrieretillegg for tilsette i SFE er fallande med alder. Berekningar viser at kurva lønsvekst gjev lågare pensjonsforplikting enn ved bruk av lineær lønskurve.

Gjennom ytelsesbaserte ordningar er konsernet påverka av ei rekke risikoar som følgje av usikkerheit i føresetnader og framtidig utvikling. Dei mest sentrale risikoane er omtala under:

Forventa levetid: Konsernet har teke på seg ei forplikting til å utbetale pensjon for dei tilsette livet ut. Auke i forventa levealder blant medlemmane medfører ei auka forplikting for konsernet.

Risiko knytt til avkastning: Konsernet vert påverka ved ei endring i faktisk avkastning på pensjonsmidlane som vil medføre endring i netto forplikting for konsernet.

Risiko knytt til inflasjon- og lønsvekst: Konsernet si pensjonsforplikting har risiko knytta til både inflasjon og lønsutvikling, sjølv om lønsutviklinga er nært knytta til inflasjon. Høgare inflasjon og lønsutvikling enn kva som er lagt til grunn i pensjonsberekninga, medfører auka forplikting for konsernet.

Lågt rentenivå: Ved neddiskontering av pensjonsutbetalingar nyttar ein marknadsrenter. Generelt lågt eller fallande rentenivå aukar brutto pensjonsforplikting for konsernet medan aukande rentenivå reduserer forpliktinga.

Følgjande føresetnader er brukt i berekningane:

	2019	2018
Årleg avkastning	2,30 %	2,60 %
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Årleg lønsvekst	2,50 %	2,75 %
Årleg vekst G-beløp	2,25 %	2,50 %
Regulering av løpande pensjonar	1,50 %	1,75 %
AFP-uttak	25 % ved 62 år	25 % ved 62 år
Demografiske føresetnader ved dødelighet og uførhet	K2013BE/K63	K2013BE/K63

Medlemar av ytelsesplaner

	2019	2018
Tilsette	133	149
Pensjonister og personar med oppsette pensjonsrettar	156	145

Spesifikasjon av netto innrekna ytelsesbasert pensjonsforplikting

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Noverdi av opptent pensjonsforplikting for ytelsesplaner i fondsbaserte	511 932	521 493
Verkeleg verdi på pensjonsmidler	468 452	457 008
Netto pensjonsforplikting for ytelsesplaner i fondsbaserte ordningar	43 480	64 485
Noverdi av opptent pensjonsforplikting for ytelsesplaner i ikkje fondsbaserte ordningar	19 450	31 506
Arbeidsgjevaravgift	6 721	7 965
Netto pensjonsforplikting i balansen ytelsesbasert pensjonsforplikting	69 651	103 956
Netto pensjonsforplikting i balansen innskotsplaner	976	0
Netto pensjonsforplikting i balansen	70 627	103 956
Herav netto pensjonsmidler - sjå note 25	976	0
Herav netto pensjonsforplikting	70 627	103 956

Bevegelse i brutto ytelsesbasert pensjonsforplikting

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforplikting per 01.01.	521 493	509 825
Netto endring i forplikting ved tilgang/avgang	-44 484	1 748
Noverdien av årets pensjonsopptening	15 996	17 676
Rentekostnader	14 900	12 657
Estimatavvik	18 939	-3 796
Utbetalte ytingar	-14 912	-16 617
Valutaomrekningseffektar	0	0
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktingar per 31.12.	511 932	521 493

Bevegelse i verkeleg verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Verkeleg verdi på pensjonsmidler per 01.01.	457 008	431 001
Netto endring i pensjonsmidler ved tilgang/avgang	0	1 059
Forventa avkastning på pensjonsmidlene	12 921	10 228
Estimatavvik	-7 785	6 185
Totalt tilskot	21 082	25 017
Utbetalte ytingar	-14 774	-16 482
Valutaomreknings effekter	0	0
Verkeleg verdi på pensjonsmidler per 31.12.	468 452	457 008

Pensjonsmidler består av

	2019	2018
Eigenkapitalinstrument	120 421	120 816
Renteberande instrument	305 038	292 691
Anna	42 993	43 501
Verkeleg verdi pensjonsmidlar per 31.12	468 452	457 008

Estimatavvik innrekna i utvida resultat

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Akkumulert estimatavvik innrekna i utvida resultat før skatt 31.12.	10 001	13 727

Pensjonskostnad innrekna i resultatrekneskapen
Ytelsesplaner

Beløp i tusen kroner		
Noverdi av årets pensjonsopptening	14 447	15 966
Rentekostnad	14 900	12 657
Forventa avkastning på pensjonsmidlene	-12 921	-10 228
Resultatført netto forplikting ved oppgjør	-44 484	689
Administrasjonskostnader	2 011	3 087
Arbeidsgjevaravgift	1 549	1 710
Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	-24 498	23 881

Innskotsplaner

Arbeidsgjevars tilskudd	4 638	5 130
Totale pensjonskostnader - sjå note 13	-19 860	29 011

	Diskonteringsrente		Lønnsregulering		Regulering av G	
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetningar	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Auke (+)/reduksjon (-) i periodens netto pensjonskostnad ytelsesplaner	-1 800	2 471	1 441	-1 217	821	-723
Auke (+)/reduksjon (-) i brutto pensjonsforplikting per 31.12.	-84 337	111 222	34 394	-29 858	71 387	-58 235

NOTE 15**EIGEDOMSSKATT OG KONSESJONSAVGIFTER**

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Konsesjons- og tilsynsavgifter	13736	12864
Konsesjonspålagde tiltak	979	895
Erstatninger	644	3494
Frikraftutbetalinger	67467	17843
+Auke/-Reduksjon i frikraftforpliktingar	-46 964	-3 877
Eigedomsskatt	32 136	29 393
Sum eigedomsskattar og avgifter	67 998	60 612

Konsesjonsavgifter vert prisjustert ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen er gitt og deretter kvart femte år.

NOTE 16**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Reparasjonar og vedlikehald	43 629	46 555
Forsikringar	5 078	5 727
Leigekostnader	722	505
Andre driftskostnader	122 844	110 595
Tap på krav	331	2 900
Sum andre driftskostnader	172 605	166 282

NOTE 17**FINANSPOSTAR**

Beløp i tusen kroner	2019			2018		
	Urealisert	Realisert	SUM	Urealisert	Realisert	SUM
Rentekostnader	116 535	116 535		78 862	78 862	0
Rentederivat sikringsformål			5 046	5 046		0
Nedskrivning aksjepostar	10 581		10 581	12 542		12 542
Sum finanskostnader	10 581	116 535	127 116	12 542	83 908	96 450

Beløp i tusen kroner	2019			2018		
	Urealisert	Realisert	SUM	Urealisert	Realisert	SUM
Renteinntekter		46 244	46 244		19 354	19 354
Rentederivat sikringsformål	4 029		4 029	4 410		4 410
Leasinginntekter		9 987	9 987		7 560	7 560
Kursauke verdipapir, aksjar		7 201	7 201			0
Sum finansinntekter	4 029	63 432	67 461	4 410	26 914	31 324

NOTE 18

RESULTATSKATTAR

GENERELL INFORMASJON

Konsernet sin kraftproduksjonsverksemd i Norge er underlagt dei særskilte reglene for skattlegging av kraftforetak. Konsernet sin skattekostnad omfattar derfor i tillegg til ordinær resultatskatt også naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Resultatskatt blir berekna etter ordinære skattereglar og nyttar til eikvar tid vedteken skattesats. Skattekostnaden er knytt til det rekneskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsett skatt/skattefordel. Betalbar skatt vert berekna på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsett skatt/skattefordel vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom reknekapsmessig og skattemessig verdi, i tillegg til skatteverknader av underskot til framføring.

Naturressursskatt er ein overskotssuavhengig skatt og vert berekna på grunnlag av det enkelte kraftverket sin gjennomsnittlege produksjon dei siste sju åra. Skattesatsen er sett til 1,3 øre per kWh. Betalbar resultatskatt vert avrekna mot betalt naturressursskatt.

Grunnrenteskatt er overskotssavhengig og vert berekna på grunnlag av netto grunnrenteinntekt for kvart enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekta vert berekna på grunnlag av det enkelte kraftverket sin produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderande timen. Faktisk kontraktspris vert nytta for leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter med ein varighet på over sju år. Inntekter frå elsertifikat inngår i brutto grunnrenteinntekt. Det vert gjort frådrag for faktiske driftskostnader, avskrivningar og ei friinntekt.

Friinntekta vert fastsett årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlane i kraftverket multiplisert med ei normrente.

Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk frå inntektsåret 2006 eller tidlegare år skal fremførast med renter mot seinare positiv grunnrenteinntekt i same kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk berekna frå og med inntektsåret 2007 skal samordnast med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk.

VESENTLEGE REKNEKAPSPRINSIPP

For skatt på postar som er ført mot utvida resultat er også skatten ført mot utvida resultat, og skatt på postar knytta til eigenkapitaltransaksjonar vert ført mot eigenkapital.

Utsett skatt og utsett skattefordel vert presentert netto når dei vert forventa å bli reversert i same periode. Tilsvarende gjeld for utsett skatt og utsett skattefordel knytta til grunnrenteskatt. Utsette skatteposisjonar knytt til betalbar resultatskatt kan ikkje utliknast mot utsette skatteposisjonar knytta til grunnrenteskatt. Den delen av naturressursskatten som overstig betalbar resultatskatt, kan framførast med rente til seinere år, og blir balanseført som forskotsbetalt skatt.

Friinntekt vert behandla som ein permanent skilnad i det året som den vert berekna for, og påverkar såleis ikkje berekninga av utsett skatt knytt til grunnrente.

ESTIMAT OG FØRESETNADER

Balanseføring av utsett skattefordel medfører bruk av skjønn, og vert nytta i den grad det er sannsynleggjort at fordelan vil bli utnytta.

Utsett skattefordel vedrørende grunnrenteinntekt til framføring er balanseført med det beløp som vert venta nytta innanfor ein tidshorisont på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan verte nytta vert estimert på grunnlag av forventingar om normalproduksjon og prisbaner.

Anna utsett skattefordel vert balanseført dersom den vert venta nytta innanfor ein tidshorisont på fem år

Nominelle norske skattesatsar i resultatrekneskapen	2019	2018
Resultatskatt	22,0 %	23,0 %
Grunnrenteskatt	37,0 %	35,7 %

Nominelle norske skattesatsar i balansen (utsett skatt)	2019	2018
Resultatskatt	22,0 %	22,0 %
Grunnrenteskatt	37,0 %	37,0 %

Skattekostnad i resultatrekneskapen	2019	2018
Beløp i tusen kroner		
Betalbar resultatskatt	87 389	111 349
Betalbar grunnrenteskatt	112 226	156 414
Betalbar skattekostnad tidlegare år	-12 111	4 933
Endring i utsett resultatskatt netto etter konsernbidrag	12 547	5 173
Endring i utsett grunnrenteskatt	-12 632	-50 183
Skattekostnad i resultatrekneskapen	187 419	227 686

Betalbar skatt i balansen	2019	2018
Beløp i tusen kroner		
Betalbar resultatskatt	76 985	89 077
Betalbar naturressursskatt	7 639	22 272
Betalbar grunnrenteskatt	117 700	156 414
Betalbar skatt tidlegare år	209	4 933
Betalbar skatt i balansen	202 534	272 694

Skatt inkludert i fordringar	2019	2018
Beløp i tusen kroner		
Forskotsbetalt skatt	0	0
Skatt inkludert i fordringar	0	0

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattesats	2019	2018
Beløp i tusen kroner		
Resultat før skattekostnad	620 838	513 494
Forventet skattekostnad etter nominell sats	136 584	118 104

Skatteeffekt av	2019	2018
Grunnrenteskatt	113 879	109 677
Endring i skattesats	0	-21 119
Resultatandel i selskap innrekna etter eigenkapitalmetoden	-2 655	-1 663
Skattefrie inntekter	-5 387	0
Endringer vedrørende tidlegare år *	-60 099	24 259
Endring utsett skatt på føringar direkte mot eigenkapital	2 943	-2 800
Andre permanente skilnader	2 155	1 229
Skattekostnad	187 419	227 686
Effektiv skattesats	30,2 %	44,3 %

* Endringer vedrørende tidlegare år i kolonna for 2019 omfattar også endringar som konsekvens av at det er rekna utsett skatt på fallrettsforpliktingar 31.12.19 medan desse ikkje inngjekk i utsett skatt berekninga 01.01.19

Spesifikasjon av utsett skatt alminnelig inntekt

Beløp i tusen kroner	31.12.19	31.12.18
Anleggsmiddel	-498 971	-453 870
Omløpsmiddel	2 453	2 906
Gevinst/tapskonto	-1 357	-1 668
Pensjonsforpliktingar	15 385	22 097
Langsiktig gjeld	32 416	43 636
Kortsiktig gjeld	7 504	491
Framførbart underskot	8	859
Sum netto utsett skatt	-442 562	-385 549
Ikkje balanseført utsett skatt	14 526	-25 309
Sum utsett fordel/gjeld (-) i balansen	-428 036	-410 858

Spesifikasjon av utsett grunnrenteskatt

Beløp i tusen kroner	31.12.19	31.12.18
Anleggsmiddel	-489 399	-492 694
Pensjonsforpliktingar	7 542	11 612
Negativ grunnrenteinntekt	49 964	30 020
Sum utsett fordel/gjeld (-) i balansen	-431 893	-451 062

Netto utsett fordel/gjeld i balanse	-859 929	-861 921
--	-----------------	-----------------

Utsett skatt ført mot utvida resultat

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Estimatavvik pensjon	-2 964	2 867
Endring i verdi på finansielle instrument	5 717	-697
Sum utsett skatt ført mot utvida resultat	2 753	2 171

NOTE 19**IMMATERIELLE EIGEDELAR****VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP**

Immaterielle eigedeler er rekneskapsført til anskaffelseskost fråtrekt avskrivningar. Utgifter til immaterielle eigedeler, herunder goodwill, vert balanseført når det er sannsynleg at eigedelen vil gje økonomiske fordelar og at den kan målast påliteleg. Goodwill og immaterielle eigedeler med ubegrensa levetid vert ikkje avskrivne, men vert årleg testa for verdifall. Vassfallsrettar vert ikkje avskrivne, då verdiane er å sjå på som evigvarande under forutsetning av at det ikkje føreligg heimfall. Vannfallsrettar vert presentert som fallrett ettersom SFE har ein evigvarande avtale om rett til å nytte vannfallet.

				Andre	Sum
2019		Teknisk	Andre	immaterielle	immaterielle
Beløp i tusen kroner	Fallrett	goodwill	rettar	eigedelar	eigedelar
Teknisk goodwill			43830		
Anskaffelseskost 01.01	1 953 703	734 405	243 075	34 235	2 965 418
Tilgang	2 569			587	3 156
Avgang	-9 544				-9 544
Akkumulert av og nedskrivning 31.12	2 488	195 000	87 618	9 357	294 463
Balanseført verdi 31.12	1 944 240	539 405	155 457	25 465	2 664 567
Årets ordinære avskrivningar			2 481	3 210	5 691
Nedskrivning				2 939	2 939
Antatt økonomisk levetid			38 år	10 år	

				Andre	Sum
2018		Teknisk	Andre	immaterielle	immaterielle
Beløp i tusen kroner	Fallrett	goodwill	rettar	eigedelar	eigedelar
Teknisk goodwill			43830		
Anskaffelseskost 01.01	1 839 426	734 405	243 075	5 036	2 821 942
Tilgang	114 277			28 267	142 544
Akkumulert av og nedskrivning 31.12	2 448	195 000	85 137	3 208	285 833
Balanseført verdi 31.12	1 951 255	539 405	157 938	30 095	2 678 653
Årets ordinære avskrivningar			2 481	3 208	5 689
Nedskrivning			-5 000		-5 000
Antatt økonomisk levetid			38 år	10 år	

NOTE 20

VARIGE DRIFTSMIDDEL

GENERELL INFORMASJON

Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmiddel vert rekneskapsført til anskaffelseskost, fråtrekt akkumulerte av- og nedskrivningar. Avskrivningane startar når eigedelane er ferdigstilt og kan takast i bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmiddel omfatter utgifter for å anskaffe eller utvikle eigedelen slik at den er klar for bruk. Direkte hennførbare lånekostnader vert lagt til anskaffelseskost. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er teke i bruk, til dømes reparasjonar og vedlikehald, resultatførast løpande, medan øvrige utgifter som aukar framtidig produksjonskapasitet vert balanseført. Estimert fjerningsforpliktingar er inkludert i anlegget sin balanseførte verdi. Utgifter vert balanseført når det er sannsynleg at eigedelen vil gje økonomiske fordelar og at den kan målast påliteleg.

Avskrivning er berekna ved bruk av lineær metode over forventta levetid. Restverdi vert hensynteke ved berekning av årlege avskrivningar. Periodisk vedlikehald blir balanseført med avskrivning over perioden fram til neste vedlikehald er planlagt gjennomført. Avskrivningstida er tilpassa konsesjonsperioden. Forventa levetid, avskrivningsmetode og restverdi vert vurdert kvart år.

Tomtar vert ikkje avskrivne, då verdiane er å sjå på som evigvarande.

ESTIMAT OG FORUTSETNINGAR

Varige driftsmiddel vert avskrive over forventta levetid. Forventa levetid vert estimert på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønns- messige vurderingar og vert justert dersom det oppstår endringar i forventningane. Det vert teke omsyn til restverdi ved fastsetjing av avskrivningane og vurdering av restverdi er også gjenstand for estimat. Det er gjort ei ny vurdering av kva som er rett økonomisk leve- tid for våre nettanlegg, noko som medførte ei endring av antatt økonomisk levetid frå og med 2019. Det er nytta knekkpunktmetoden ved implementering av endra levetid. Samanlikna med tidligare nytta levetid medfører dette ein reduksjon i årets avskrivningar på om lag 25 MNOK.

2019			Fiber- / Rør- anlegg	Inventar og utstyr	Tomter og bygningar	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel	Bruksrett eigedelar	Sum
Beløp i tusen kroner	Kraftstasjonar	Nettanlegg							
Anskaffelseskost 01.01	2 281 696	2 501 711	25 660	193 633	210 408	602 492	5 815 600		5 815 600
Implementering av IFRS 16, sjå note 32								36 235	36 235
Balanse pr. 01.01.2019	2 281 696	2 501 711	25 660	193 633	210 408	602 492	5 815 600	36 235	5 851 835
Tilgang kjøpte anleggsmidlar	39 107	135 910	28	17 396	12 456	822 309	1 027 206		1 027 206
Tilgang eige tilvirka anleggsmidlar	11 979	57 204	955	1 585		-7 666	64 057		64 057
Herav balanseførte lånekostnader	137	1 534			123	1 581	3 375		3 375
Avgang			3 085	197		335 683	338 965		338 965
Nedskrivning	-1 300						-1 300		-1 300
Akkumulerte avskring/ nedskr. 31.12	1 063 029	1 017 219	13 902	158 699	64 772		2 317 621	3 397	2 321 018
Balanseført verdi 31.12	1 271 056	1 677 604	9 655	53 717	158 092	1 081 453	4 251 577	32 838	4 284 418
Årets ordinære avskrivningar	72 280	50 065	1 646	11 739	5 246		140 976	3 397	144 370
Årets nedskrivning	-1 300						-1 300		-1 300
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	30 år	50 år	16 år	15 år	44 år				

2018			Fiber- / Rør-	Inventar og	Tomter og	Anlegg i	Sum varige
Beløp i tusen kroner	Kraftstasjonar	Nettanlegg	anlegg	utstyr	bygningar	arbeid	driftsmiddel
Anskaffelseskost 01.01	2 191 590	2 272 132	24 166	193 035	180 142	318 252	5 179 317
Tilgang kjøpte anleggsmidler	80 247	179 810	1 210	19 017	30 264	423 371	733 919
Tilgang eige tilvirka anleggsmidler	9 859	53 927	284			3 419	67 489
Herav balanseførte lånekostnader	280	2 027		3 154		-182	5 279
Avgang		38		210		199 479	199 727
Nedskriving						-16 765	-16 765
Akkumulerte avskring/nedskr. 31.12	978 772	977 065	12 256	163 565	60 335		2 191 993
Balanseført verdi 31.12	1 302 925	1 528 765	13 403	48 274	150 075	562 328	3 605 772
Årets ordinære avskrivingar	71 501	67 782	1 496	11 448	4 302		156 526
Årets nedskriving	0	0	0	0	0	-16 765	-16 765
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	30 år	35 år	16 år	15 år	44 år		

Tilgangar i 2019 av varige driftsmiddel er på 1.091.263 tusen kroner. Korrigert for avgang anlegg i arbeid og årets avsetning mogleg kjøpskostnad Østerbø kraftverk er beløpet 623.475 tusen kroner. Beløpet inkluderer tilgang immaterielle eiendeler på 3.156 tusen kroner. Tilgang bestod av både investeringar i ny kapasitet, vedlikehaldsinvesteringar og andre investeringar. Vedlikehaldsinvesteringar og andre investeringar utgjorde 154.975 tusen kroner. Investeringane i auka kapasitet var 468.500 tusen kroner. Dei største prosjekta gjaldt kraftstasjonane Jølstra kraftverk og Østerbø kraftverk, i tillegg til nettstrekninga Ålfoten-Svelgen.

NOTE 21

TILKNYTТА SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE ORDNINGAR

SKJØNNMESSIGE VURDERINGAR

Skjønnsmessige vurderingar er påkrevd for å vurdere klassifisering av investeringar saman med tredjepart. Eit nøkkelement for å vurdere om ei investering er eit datterselskap, felles drift, felles verksemd eller tilknytt selskap er grada av kontroll. For å vurdere kontrollgrada blir alle fakta og omstende evaluert. Avgjerda knytta til dei relevante aktivitetane som i vesentleg grad påverkar avkastninga av investeringa er dei elementa som krev høgast grad av skjønn.

For å konkludere på kontrollgrada har SFE systematisk definert dei relevante aktivitetane og verdidriverane for kvar enkelt teknologi. I tillegg blir det føreteke ei vurdering av kvar enkelt investering for å vurdere fakta og omstende for øvrig. Det blir føreteke ei nøye analyse av investeringar der SFE er operatør.

Når det føreligg avtaler som krev einstemmigheit mellom partane for å påvirke dei relevante aktivitetane i ei investering, samt dei øvrige kriteria i IFRS 11 er oppfylt, blir investeringa klassifisert som felleskontrollert ordning. Skjønnsmessige vurderingar er påkrevd når ein skal vurdere om ei felleskontrollert ordning er felles drift eller felles verksemd. Vurderinga er basert på kva rettar og plikter deltakarane har, samt underliggjande fakta. For å vurdere om investeringa er felles drift vil aksjonæraftaler og avtaler mellom aksjonær og den legale eininga overstyre den legale forma ei investering har. Verksemd oppretta for kraftproduksjon og der deltakarane er dei eneste kjøparane av kraftproduksjonen, i tillegg til å sørge for både kort- og langsiktig finansiering av verksemda, vil som regel verte vurderte til å vere felles drift. Når SFE har rettar til netto eigedeler i verksemda, vert verksemda vurdert til å vere felles verksemd.

Kraftverk med delt eigarskap, der SFE har felles kontroll, er rekneskapsført som felles drift.

FELLES VERKSEMD, FELLES DRIFT OG TILKNYTTA SELSKAP

Aksjar i selskap klassifisert som felles verksemd og tilknytt selskapa er handsama etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapen. SFE reknar inn sin del av eigedeler, forpliktingar, inntekter og kostnader i selskap klassifisert som felles drift line for line i konsernrekneskapen.

Namn	Forretningskontor	Eigarandel	Stemmeandel	Kunngjort prisnotering for verkeleg verdi
Tilknytt selskap				
Fossheim Energiverk AS	Førde	30,00 %	30,00 %	Nei
Enivest AS	Førde	38,70 %	38,70 %	Nei
Innvik Kraftverk AS	Stryn	30,00 %	30,00 %	Nei
Etrygg AS	Florø	45,00 %	45,00 %	Nei
Gloppen Energi AS	Gloppen	30,00 %	30,00 %	Nei
Falck Renewables Vind AS	Gloppen	11,36 %	11,36 %	Nei

Felles drift

Jølstra Kraft DA	Jølster	50 %	50 %	Nei
Østerbø Kraftverk (sameige)	Gloppen	58 %	58 %	Nei

Felles verksemd

Ingen

Finansiell informasjon for tilknytt selskap

Oppstilling under gjev informasjon om innrekning av tilknytt selskap i samsvar med eigenkapitalmetoden.

	Inngående saldo	Tilgang/ avgang i året	Andel av årets resultat	Avskrivning meirverdi	Overføring til/frå selskap	Utgående saldo
2019						
Fossheim Energiverk AS	14 071		442	-49	-1 810	12 652
Enivest AS	37 543		7 047			44 590
Innvik Kraftverk AS	20 034		1 973			22 006
Etrygg AS	1 335		-146			1 189
Gloppen Energi AS	46 904		5 661	-588	-210	51 766
Falck Renewables Vind AS	57 396	3 034	-249			60 181
Sum	177 283	3 034	14 727	-636	-2 020	192 386

	Inngående saldo	Tilgang/ avgang i året	Andel av årets resultat	Avskrivning meirverdi	Overføring til/frå selskap	Utgående saldo
2018						
Fossheim Energiverk AS	12 326		2 694	-44	-905	14 071
Enivest AS	32 084		5 459			37 543
Innvik Kraftverk AS	18 541		1 493			20 034
Etrygg AS	1 295		40			1 335
Gloppen Energi AS	41 089	6 771	-158	-588	-210	46 904
Falck Renewables Vind AS	14 440	42 859	97			57 396
Sum	119 775	49 630	9 625	-632	-1 115	177 283

Ut frå rettar i aksjonæravtale definerer SFE sitt eigarskap i Falck Renewables Vind AS som eit eigarskap i tilknytt selskap.

Finansiell informasjon for felles drift

Oppstilling under gjev informasjon om innrekning av felles driftselskap i samsvar med SFE sin eigardel i ordningane sine inntekter, kostnader, egedeler og gjeld. For Østerbø vert 100% innrekna sjølv om BKK Produksjon AS eig 42% fordi SFE har kontroll over driftsordninga.

2019	Drifts- inntekt	Drifts- kostnad	Finans- postar	Årsresultat	Anleggs- middel	Omløps- middel	Eigenkapital	Langsiktig gjeld	Kortsiktig gjeld
Jølstra Kraft DA	3 745	4 289	-928	-1 473	275 395	24 318	218 339	58 500	22 875
Østerbø Kraftverk (Sameige)			-5 785	-4 512	716 564		405 828	310 736	
Sum	3 745	4 289	-6 713	-5 985	991 959	24 318	624 167	369 236	22 875

2018	Drifts- inntekt	Drifts- kostnad	Finans- postar	Årsresultat	Anleggs- middel	Omløps- middel	Eigenkapital	Langsiktig gjeld	Kortsiktig gjeld
Jølstra Kraft DA	731	283	-128	320	109 067		320		108 747
Østerbø Kraftverk (Sameige)			-2 153	-1 679	387 204		216 451	170 753	
Sum	731	283	-2 281	-1 359	496 271	0	216 771	170 753	108 747

Østerbø Kraftverk er under oppføring og skal etter planen setjast i drift hausten 2020.

Jølstra Kraft DA eig Stakaldefossen kraftverk og har under bygging Jølstra kraftverk. Jølstra kraftverk er planlagt ferdigstilt i 2021.

NOTE 22**ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDDEL**

Beløp i tusen kroner

	2019	2018
Øvrige finansielle anleggsmidler		
Lån til tilsette	20	35
Lån til foretak	21 095	18 638
Finansiell utleigeavtale	124 419	107 286
Andre aksjer og andeler	33 928	32 666
Sum	179 462	158 625

Finansielle utleigeavtaler

Resultat

Andre finansinntekter frå finansielle leigeavtaler	9 987	7 560
Sum	9 987	7 560

Balanse

Brutto fordring finansielle utleigeavtaler	203 564	169 791
Ikkje opptent leigeinntekt	79 257	62 650
Sum	124 307	107 141

Forfallsanalyse	2020	2021	2022	2023	2024	Deretter	Sum
Udiskonterte leigebetalinger	9 979	10 178	10 382	10 590	10 801	151 634	203 564

Det har ikkje funne stad vesentlege endringar i den balanseførte verdien av nettoinvesteringa i finansielle leigeavtaler.

NOTE 23

BEHALDNINGAR

VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP

Verdien av lagerført materiell for drift og vedlikehald er ført opp etter innkjøpskost. Oppføringa samsvarar med listepris frå leverandør. I rekneskapen er det avsett for ukurans.

Elsertifikatregisteret utsteder elsertifikat månaden etter kraftproduksjonen har funne stad, eit elsertifikat for kvar MWh elsertifikatberettiga kraftproduksjon. Elsertifikata vert inntektsført ved utsteding og er klassifisert som kraft- salsinntekter. Sertifikata vert balanseført som varelager. Dersom det går meir enn ein rekneskapsperiode før elsertifikata vert mottatt, vert fordringa vurdert til lågaste verdi av verkeleg verdi på produksjonstidspunktet og netto realisasjonsverdi der verdiendringa vert ført som ei justering av kraftsalsinntekter.

Elsertifikat innkjøpt i sluttbrukarverksemda er bokført til kjøpskost og klassifisert som varelager. Deretter regulert til lågaste verdi av kjøpskost eller marknadsverdi.

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Elektromateriell	21 420	22 974
-Avsetting for ukurans	810	830
Bokført verdi ferdigvarer	20 610	22 144
Elsertifikat	16 814	19 240
Sum varer	37 424	41 384

NOTE 24

FORDRINGAR

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Kundefordringar	175 239	213 270
Kontantsikkerhet og marginkrav	0	68 134
Andre fordringar	45 018	58 944
Sum	220 257	340 348

NOTE 25

BANKINNSKOT, KONTANTAR OG LIKNANDE

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Bankinnskot	601 366	468 000
Skattetrekksskonti	9 186	8 762
Bundne midlar	8 371	674
Bundne midlar, pensjonsinnskot	976	0
Sum	619 900	477 436

Andre bundne midlar er til fordel for NordPool Spot, NASDAQ OMX Commodities og Statnett. SFE har konsernkontoordning med ein kassekreditt på 100 mill. kroner som er unytta pr. 31.12.2019

NOTE 26**AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON MED MEIR**

Aksjonærer 31.12.2019	A-aksjar	B-aksjar	aksjar	pålydande	Eigarandel
Sogn og Fjordane Holding AS	2 556 604	1 278 300	3 834 904	383 490 400	49,51 %
BKK AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	36,80 %
Flora kommune	239 537	119 769	359 306	35 930 600	4,64 %
Gloppen kommune	178 385	89 192	267 577	26 757 700	3,45 %
Bremanger Eigedom AS	127 495	63 748	191 243	19 124 300	2,47 %
Askvoll kommune	76 314	38 157	114 471	11 447 100	1,48 %
Selje kommune	73 662	36 833	110 495	11 049 500	1,43 %
Eid kommune	7 685	3 843	11 528	1 152 800	0,15 %
Naustdal kommune	3 974	1 988	5 962	596 200	0,08 %
Sum	5 163 931	2 581 968	7 745 899	774 589 900	100,0 %

A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova. Elles er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane.

Resultat pr aksje	2019	2018
Årsresultat	449 668	285 807
Herav minoritet	51 683	32 654
Herav SFE	397 985	253 153

	2019	2018
Tal aksjar	7 745 899	7 745 899
Resultat i kroner for den del som gjeld selskapet sine aksjonærer (A og B-aksjar)	58,05	36,90
Herav SFE	51,38	32,68

Resultat pr aksje	Beløp pr aksje (kr)	Sum utbytte
Utbetalt ordinært utbytte for 2018	12,91	100 010

Styret ber om at generalforsamlinga gjev styret ei fullmakt til å gjere ei avsetning av eit utbytte i løpet av hausten 2020 på totalt kr 120.000.000. Avsetning av eit utbytte skal skje om selskapet etter styret si vurdering har eit forsvarleg nivå på eigenkapital og ein forsvarleg likviditet etter utdeling av utbytte.

NOTE 27**AVSETNING FOR FORPLIKTINGAR****VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP**

Avsetningar, betinga eigedeler og betinga forpliktingar Det vert berre rekna inn ei avsetning når det er ei eksisterande plikt som er resultat av ei tidlegare hending og det er meir enn 50 % sannsyn for at ei forplikting har oppstått, samt at avsetninga kan målast påliteleg. Avsetningar vert rekna med eit beløp som er uttrykk for beste estimat av dei utgiftene som krevst for å gjere opp den eksisterande forpliktinga på balansedagen. Dersom sannsynet er mindre enn 50 % vert det opplyst om forholda i note 30 dersom dette er vurdert som vesentleg.

Vesentlege tapskontrakter Forpliktingar som følge av vesentlege tapskontrakter vert innrekna og målt som avsetningar. Ei vesentleg tapskontrakt oppstår når konsernet har inngått ei uoppseieleg kontrakt og kontantstraumane for å oppfylle vilkår under kontrakta overstig dei forventade inntektene som kan relaterast til den same kontrakta.

Konsesjonskraft Det vert årleg levert konsesjonskraft til kommunar til myndighetsbestemte prisar fastsett av Stortinget. Levering av konsesjonskraft vert inntektsført løpande i henhold til fastsett konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der SFE dekkjer skilnaden mellom spot- og konsesjonsprisen. Konsesjonskontrakter er ikkje innrekna i rekneskapen. Kapitalisert verdi av framtidig konsesjonsforpliktingar er estimert og vist i note 31.

Fjerningsforpliktingar Fjerningsforpliktingar oppstår normalt når SFE har rettar til tidsbegrensa konsesjonar.

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Finansielle forpliktingar 1)	189 605	185 464
Avsetning mogleg kjøpskostnad Østerbø kraftverk	310 736	170 753
Utsett inntekt anleggstilskot frå kundar	190 788	164 184
Andre avsetningar 2)	39 440	1 599
Bokført verdi 31.12	730 569	522 000

1) Hovudsakleg tilknytta vesentlege tapskontrakter og fallrettsavtaler med finansielt oppgjør

2) 2019: Hovudsakleg tilknytta forplikting knytt til finansielle leigeavtaler.

Avstemming av bevegelsar gjennom året

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Bokført verdi 01.01	522 000	177 036
Tilgang i løpet av året	222 928	346 811
Avsetningar brukt/reversert i løpet av året	-7 045	-1 847
Reklassifiseringar	-7 314	0
Bokført verdi 31.12	730 569	522 000

NOTE 28

RENTEBERANDE GJELD

Renteberande gjeld, kortsiktig

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Første års avdrag på langsiktig gjeld	27 238	264 300
Kontantsikkerhet	0	0
Andre kortsiktige lån	0	75 835
Sum	27 238	340 135

Renteberande gjeld, langsiktig

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Obligasjonslån	2 154 641	1 607 094
Gjeld til kredittinstitusjoner	540 367	271 700
Andre lån	175 269	175 269
Sum	2 870 277	2 054 063

Sum renteberande gjeld	2 897 515	2 394 198
-------------------------------	------------------	------------------

Obligasjonslån

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Obligasjonslån vurdert til amortisert kost	2 050 000	1 750 000
Obligasjonslån vurdert til verkeleg verdi	104 641	107 094
Sum	2 154 641	1 857 094

Obligasjonslån vurdert til verkeleg verdi

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Amortisert kost	100 000	100 000
Justering til verkeleg verdi *)	4 641	7 094
Sum	104 641	107 094

*) Av dette endring i eigen kredittrisiko	0	0
---	---	---

Kontantstraumar frå renteberande gjeld

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Total renteberande gjeld 01.01	2 394 198	2 121 151
Opptak av ny gjeld (innbetaling)	851 071	575 835
Nedbetaling av gjeld (utbetaling)	-339 454	-300 000
Verdiendring swap, verdisikring	-2 453	-2 788
Verdiendring lån i EUR	-5 847	0
Total renteberande gjeld 31.12	2 897 515	2 394 198

Andre lån, langsiktig gjeld, vedrører eigarlån frå Tafjord Kraftproduksjon AS og Sognekraft AS til SFE sitt datterselskap Svelgen Kraft Holding AS 175,3 mill. kr. I 2018 blei lånevilkåra på dette lånet endra slik at det ikkje skal betalast avdrag på lånet. Renter på dette lånet blir berre betalt dersom likviditeten i Svelgen Kraft Holding AS er tilfredsstillande.

NOTE 29

ANNA KORTSIKTIG GJELD

Renteberande kortsiktig gjeld

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Kortsiktig del av langsiktig gjeld	27 238	264 300
Sum	27 238	264 300

Anna rentefri gjeld

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Skuldig offentlege avgifter med meir	56 510	63 234
Leverandørgjeld	125 009	82 472
Skyldig elsertifikat	6 220	15 681
Opptente feriepengar	14 797	19 297
Påløpne renter	44 648	38 437
Anna kortsiktig gjeld	72 125	126 896
Sum	319 309	346 017

NOTE 30**BETINGA UTFALL, TVISTESAKER M.M.****Meir- mindreinntekt**

I nettverksemda kan det oppstå skilnader mellom inntektsramma bestemt av NVE og kva som faktisk vert utfakturert i nettleige. Der- som fakturert beløp er lågare enn inntektsramma, oppstår det mindreinntekt, og dersom fakturert beløp er høgare, oppstår det meir- inntekt. Meir-/mindreinntekt vert utlikna over tid i tråd med at faktisk fakturering vert justert.

Inntektsføringa i rekneskapet er basert på faktisk fakturering. Akkumulert meir-/mindreinntekt vert rekneskapsført i framtidige periodar.

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Mindreinntekt overført til seinare år	2 130	2 125
Meirinntekt overført til seinare år	-38 681	-10 538
Netto meir (+)/mindreinntekt(-)	-36 551	-8 413

Tvistesaker

Konsernet er til tider involvert i tvistesaker av ulik karakter. Det vil vere usikkerheit knytt til tvistesakene, men basert på tilgjengeleg informasjon er konsernet av den oppfatning at sakene vil bli løyst uten vesentleg negativ påverknad, verken individuelt eller samla på konsernet sitt resultat eller likviditet. I tvistesaker der konsernet vurderer at det er meir enn 50 % sannsyn for at det vil oppstå ei økonomisk forplikting, har konsernet føreteke avsetning basert på leiinga sitt beste estimat.

Endring av likning

Skatteetaten har varsla SFE Produksjon om at det kan bli tatt opp endringssak knytt til grunnrenteskatt for 2013-2018. Mogeleg endring i grunnrenteskatt er 31,2 MNOK og endring i eigedomsskatt på 7,1 MNOK. Det er gjort rekneskapsmessig avsetjing inkludert renter som kortsiktig gjeld for beløpa.

Skatteetaten har no lagt vekk tidlegare varsla endringssak knytt til dei same forholda for 2011 og 2012.

NOTE 31**PANTSETJINGAR, GARANTIANSVAR OG FORPLIKTINGAR****PANTSETJINGAR**

SFE har overfor Danske Bank og Nordiske Investeringsbanken og i samband med opptak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eigedelar som er pantsett som tryggleik for gjeld.

GARANTIANSVAR

Konsernkontoavtale inngått med Danske Bank inkluderer kassakreditt og garantiar ovanfor Nord Pool AS, eSett Oy, Falck Renewables Vind AS og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane.

Konsernet har desse garantiane som ikkje er balanseført:

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Morselskapsgaranti på vegne av datterselskap	0	0
Morselskapsgaranti på vegne av tilknytta selskap og felleskontrollerte ordningar	0	0
Øvrige	0	0
Sum garantiar i morselskap	0	0

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Garantier utstedt av av datterselskap	250	250
Garantier utstedt av tilknytta selskap og felleskontrollerte ordningar	0	0
Øvrige	0	0
Sum i datterselskap, tilknytta selskap og felleskontrollerte ordningar	250	250

Sum garantiar	250	250
----------------------	------------	------------

KONTRAKTSFORPLIKTINGAR

SFE-konsernet har følgande vesentlege forpliktingar som ikkje er balanseført:

Konsesjonsavgifter er i all hovudsak relatert til vannkraftverk. Noverdien av forpliktingar knytte til framtidige konsesjonsavgifter, som ikkje er rekneskapsført, er for konsernet berekna til 390 millioner kroner. Det er nytta ei diskonteringsrente på 3,2 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlege erstatningar og fond med meir. I 2018 var tilsvarande tall 301 millioner kroner med ei diskonteringsrente på 3,8 %.

Kraftkjøpsavtaler (fastpris) med 1 års horisont. Kjøpsforpliktinga er 9,5 millioner kroner.

KONSESJONSKRAFTKONTRAKTER

Konsernet reknar inn konsesjonskraft som normalt kjøp og sal i henhold til fastsett konsesjonskraftpris ved levering, uavhengig av om oppgjeret skjer ved fysisk levering eller finansielt oppgjer. Normalt er konsesjonskraftkontrakter evigvarande. Partene kan imidlertid avtale finansielt oppgjer for ein periode.

Ved utgangen av 2019 utgjorde konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjer et årleg volum i størrelsesorden 153,6 GWh og gjennomsnittspris frå OED var 11,2 øre per kWh. Estimert verkeleg verdi (netto) per 31. desember 2019 for gjenværande kontrakter med finansielt oppgjør er 967 millioner kroner.

NOTE 32 LEIGEAFTALER

SFE sine leigekontrakter omfattar i hovudsak følgande type eigedelar:

Avtalane som i hovudsak vil påverke rekneskapsføringa av leigeforpliktingar og bruksretteigedelar etter den nye standarden er avtalar om leige av køyretøy, kontorlokale og samband.

VESENTLEGE REKNEKAPSPRINSIPP

SFE har nytta IFRS 16 i inneværande år, med start fra 01.01.2019. IFRS 16 innførte nye eller endra krav knytte til bokføring av leigekontrakter. Dette har medført endringar i leigetakers rekneskap. Skillet mellom drifts- og finansielle leigeaftaler er fjerna, medan

leigeavtaler med bruksretteigedelar og leigeforpliktingar vert innrekna ved oppstart. Det er imidlertid mogleg å nytte unntak for kort-siktige leigeavtaler og leigeavtaler av eigedelar med lav verdi.

Effektane av innføring av IFRS 16 i konsernet sitt konsernrekneskap er skildra nedanfor. SFE har nytta IFRS 16 ved å bruke den modifiserte retrospektive tilnærminga som:

- Kreve at SFE på implementeringstidspunktet presenterer den kumulative effekten av å nytte IFRS 16 som ei justering av åpningsbalansen på opptent eigenkapital.
- Ikkje tillet omarbeidelse av samanlikningstal som fortsatt vert presentert under IAS 17 og IFRIC 4.

På tiltredelsesdato for ei leigeavtale innreknar SFE som leigetaker forpliktinga til noverdien av framtidige leigebetalinger og ein tilsvarande eigedel som gjenspeglar retten til å nytte den underliggende eigedelen i leigeperioden (bruksretteigedelen). Standarden omfattar ei rekkje frivillige unntak ved førstegangsinnrekning. Leigetaker må vise rentekostnader på leigeforpliktinga og avskrivingskostnad på bruksretteiendelen separat i resultatrekneskapet.

Utleigar si rekneskapsføring etter IFRS 16 er i hovudsak uendra frå tidlegare rekneskapsføring etter IAS 17. Utleigar vil fortsette å klassifisere alle leigeavtaler etter tilsvarande kriterie som tidlegare. Vurdering av om ei avtale er eller inneheld ei leigeavtale etter IFRS 16:

Endringa i definisjonen av ei leigekontrakt knytter seg i hovudsak til begrepet kontroll. IFRS 16 set fast om ei kontrakt inneheld ei leigekontrakt på bakgrunn av om ein kunde har rett til å kontrollere bruken av ein identifisert eigedel i ein periode mot vederlag. Dette i motsetning til IAS 17 og IFRIC 4 som fokuserer på risiko og belønning. På tidspunktet for første gangs innrekning av IFRS 16 vil konsernet, i samsvar med overgangsreglene, innrekne ei leigeforplikting for tilsvarande leigeavtaler som tidligare var klassifisert som operasjonelle leigeavtaler etter IAS 17. Leigeforpliktinga vil bli målt til noverdien av gjenståande leigebetalningar neddiskontert ved bruk av marginal lånerente per 1. januar 2019. SFE har ikkje teke i bruk det frivillege unntaket som er gjeve i standarden til å vidareføre tidlegare vurdering av identifisering av leigeavtaler og har derfor gjennomført ei revurdering av samtlige leigeavtaler. Bruksretteigedelen vil vidare bli målt individuelt til ein verdi tilsvarande leigeforpliktinga justert for eventuelle forskotsbetalinger og/eller utsette leigebetalningar. Avskrivning av bruksretteigedeler og rentekostnader på leigeforpliktingar vert innrekna i resultatrekneskapet.

Operasjonelle leigeavtaler vert som hovedregel resultatført lineært over leigeperioden. Ved leige av produksjonsanlegg der bruk er nært relatert til produksjonen vert leigegutgiftene målt etter forbruk og presentert som energikjøp. Sjå note 22 Øvrige finansielle anleggsmidlar for ytterligere informasjon

ESTIMAT OG FORUTSETNINGAR

Måling

SFE har vurdert om opsjoner til å fornye ei leigeavtale, ikkje terminere ei leigeavtale eller å kjøpe den underliggende eigedelen med rimeleg sikkerhet vil bli utøvd. Alle relevante forhold som kan gje SFE økonomiske incentiv til å utøve opsjonar, herunder kontrakts-, eigedels-, selskaps, eller marknadsbaserte forhold er blitt vurdert. Ved implementeringa vil avtalar om leige av kontorbygg og som inneheld opsjonar i hovudsak bli rekneskapsført uten beløp frå opsjonsperioder.

Opsjonar om forlenging av avtaler om leie av lokaler og produksjonsanlegg som er spesifikt innretta og tilpassa SFE si verksemd vil bli inkludert i berekna balanseførte beløp.

Ei leigeforplikting vil bli revurdert under gitte hendingar og omstende som ved endring i leigevilkår, endringar i framtidige leigebetalningar som følge av endringar av ein indeks eller rente som inngår i fastsetjing av betalt beløp. Generelt vil endringa som følge av remåling av forpliktinga bli justert mot bruksretteigedelen med eit tilsvarande beløp.

Bruksretteigedelar og leigeforpliktingar vil ikkje bli vist på eigne linjer i balanseoppstillinga, men beløpa og kva balanselinje beløpa inngår i, er vist i denne noten.

ESTIMAT OG FORUTSETNINGAR

Marginale lånerenter er berekna som ein sum av valutaavhengige marknadsrenter og selskapsspesifikke kredittmarginar for kvart relevante år for kvar enkelt eigedel. Dei marginale lånerentene som er nytta ved neddiskontering av framtidige forpliktingar er gjennomsnitt av slike årlege lånerenter, basert på kontraktstengda for kvar enkelt leigeavtale.

OVERGANG

SFE har implementert IFRS 16 i samsvar med den modifiserte retrospektive tilnærminga. Den vekta årlege diskonteringsrenta som er nytta er vår lånerente for lån med same løpetid som avtala. Åpningsbalansen for leigeforpliktinga per 01.01.2019 er avstemt mot operasjonelle leigeavtaler per 31.12.2018. Implementeringa av IFRS 16 har hatt følgjande effektar på konsernet sin balanse 01.01.2019:

- Ein auke av anleggsmiddel på grunn av aktivering av bruksrettar på 36,2 MNOK
- Ein auke av gjeld som følgje av rekneskapsføring av forpliktingane på 36,1 MNOK
- Ein auke av eigenkapitalen på 0,1 MNOK

Sum framtidig minsteleige i henhold til uoppseielege leigeavtaler for kvar av de følgjande periodane er:

Beløp i tusen kroner	Inntil 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Meir enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleigeavtaler	664	2 053		2 717
Køretøy	6 275	18 669		24 944
Øvrige leigeavtaler	140	781	966	1 887
Sum	7 079	21 503	966	29 548

Leigebeløp knytta til leigeavtaler rekneskapsført i perioden og spesifisert på følgjande måte:

Beløp i tusen kroner	Kostnader minsteleige	Kostnader variabel	Inntekter leige og framleige
Husleigeavtaler	576	8	
Køretøy	4 768	713	
Øvrige leigeavtaler	140		
Sum	5 484	721	0

Majoriteten av SFE sine leigekostnader og framtidige leigeforpliktingar er tilknytta leige av køretøy og kontorlokale.

Kraftkjøpsavtaler

SFE tilbyr marknadstilgang til produsentar av fornybar energi ved å inngå langsiktige kraftkjøpsavtaler. Nokre av desse avtalene var definert som leigeavtaler i henhold til IFRC 4. Etter overgangen til IFRS 16 er desse avtalene ikkje vurdert å innehalde ei leigeavtale. Det er konkludert med at avtaler som kan gjerast opp netto og som ikkje er meint til eige bruk, er derivat som vert regulert av IFRS 9 Finansielle instrument. Ved utarbeiding av rekneskapen for 2019 vil kraftkjøpsavtalene som er vurdert til å vere derivat bli rekneskapsført til verkeleg verdi med verdiendring ført over resultatrekneskapen. Følgjande praktiske tilnærmingar og frivillege unntak knytta til leigeavtaler som tidlegare er klassifisert som operasjonelle leigeavtaler er lagt til grunn på tidspunktet for førstegongs bruk:

- Unntak frå å rekneskapsføre leigeavtaler som avsluttast innan 12 månader og leigeavtaler på eigedeler med lågare verdi enn 50 tusen kroner.
- Utelate alle direkte utgifter til avtaleinngåing ved måling av bruksretteigedelen.

- I staden for å gjennomføre test for verdifall etter IAS 36, er vurderinga av om leigeavtala er ei tapskontrakt basert på IAS 37. Dersom leigeavtala inneheld ei tapskontrakt, vert bruksretteigedelen justert tilsvarende avsetninga.
- Immaterielle eigedelar er valt å halde utanfor IFRS 16. Leigde konsesjonar eller betalingar for lisenser til kraftproduksjon og liknande er derfor ikkje rekneskapsført i henhold til IFRS 16.

Konsernbalanse 2019

Varige driftsmiddel

Herav bruksretteigedeler 32 838

Andre forpliktingar

Herav leieforpliktingar 32 656

NOTE 33

HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for SFE-konsernet og reviderer alle revisjonspliktige datterselskap.

Totale honorar (eksklusiv meirverdiavgift) for revisjon og øvrige tenester utgjør følgende:

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Revisjonshonorar	777	642
Rådgjevingstenester	0	101
Attestasjonstenester	76	84
Andre tenester utanfor revisjon	191	128
Tenester frå samarbeidande selskap	59	6
Sum	1103	961

NOTE 34

YTINGAR TIL LEIANDE TILSETTE OG STYRET

SFE er organisert i resultateiningar og støtteiningar. Leiarane for desse rapporterer til konsernleiinga som består av konserndirektørar og konsernsjef.

Lønn og andre ytingar til leiande tilsette

2019		Løn	Pensjons- utgifter	Anna godgjeriing	Sum
Beløp i heile kroner					
Johannes Rauboti	Konsernsjef	2 367 000	378 000	162 000	2 907 000
Erling Sande	Konserndirektør Strategi og utvikling	1 207 000	99 000	140 000	1 446 000
Asgeir Aase	Konserndirektør Nett	1 607 000	361 000	108 000	2 076 000
Martin Holvik	Konserndirektør Økonomi og finans	1 286 000	111 000	126 000	1 523 000
Ola Lingaas	Konserndirektør Produksjon	1 345 000	358 000	145 000	1 848 000
Bjarne Dybvik	Konserndirektør Kraft	1 302 000	310 000	132 000	1 744 000
Kai Petter Sårheim	Konserndirektør Kommunikasjon	340 000	16 000	0	356 000
Ole Bent Søreide	Konserndirektør HR og organisasjon	1 184 000	396 000	139 000	1 719 000
Jannicke Lindvik	Kommunikasjonssjef	515 000	39 000	6 000	560 000
Sum		11 153 000	2 068 000	958 000	14 179 000

2018		Lønn	Pensjons- utgifter	Anna godtgjering	Sum
Beløp i heile kroner					
Johannes Rauboti	Konsernsjef	2 320 000	375 000	201 000	2 896 000
Erling Sande	Konserndirektør Strategi og utvikling	1 150 000	121 000	145 000	1 416 000
Asgeir Aase	Konserndirektør Nett	1 556 000	362 000	100 000	2 018 000
Martin Holvik	Konserndirektør Økonomi og finans	1 198 000	219 000	61 000	1 478 000
Ola Lingaas	Konserndirektør Produksjon	1 303 000	365 000	34 000	1 702 000
Bjarne Dybvik	Konserndirektør Kraft	1 261 000	302 000	137 000	1 700 000
Kai Petter Sårheim	Konserndirektør Kommunikasjon	1 155 000	127 000	13 000	1 295 000
Ole Bent Søreide	Konserndirektør HR og organisasjon	1 133 000	265 000	83 000	1 481 000
Sum		11 076 000	2 136 000	774 000	13 986 000

Konsernleiinga har ikkje motteke godtgjeringar eller økonomiske fordelar frå andre føretak i konsernet enn det som er vist over. Det er ikkje gjeve tilleggsgodtgjering for spesielle tenester utanfor dei normale funksjoner for ein leiar. Årets rekneskapsførte pensjonskostnad reflekterer perioden den tilsette har vore i konsernleiinga.

Godtgjersle til styret og revisjonsutval, samt deltaking på styremøter

2019	Styre- godtgjersle	Revisjons- utval	Sum	Deltaking på styremøte
Beløp i heile kroner				
Per Atle Kjøllesdal	316 000	0	316 000	10
Ketil Konglevoll	96 000	0	96 000	9
Arvid Lillehauge	83 000	0	83 000	10
Jan Helge Dale	83 000	0	83 000	8
Olin Johanne Henden	83 000	28 000	111 000	9
Anne Marit Steen	83 000	28 000	111 000	10
Geir Magne Evebø	83 000	28 000	111 000	10
Kjell Asle Bakkebø	83 000	0	83 000	10
Kjartan Skår	83 000	0	83 000	9
Sum	993 000	84 000	1 077 000	

2018	Styre- godtgjersle	Revisjons- utval	Sum	Deltaking på styremøte
Beløp i heile kroner				
Per Atle Kjøllesdal	168 000	0	168 000	10
Birger C Schjønberg	46 000	14 000	60 000	4
Ketil Konglevoll	56 000	0	56 000	7
Arvid Lillehauge	81 000	0	81 000	10
Jan Helge Dale	81 000	0	81 000	9
Olin Johanne Henden	81 000	27 000	108 000	9
Anne Marit Steen	81 000	14 000	95 000	7
Oddmund Årdal	40 000	0	40 000	4
Geir Magne Evebø	81 000	27 000	108 000	10
Kjell Asle Bakkebø	81 000	0	81 000	10
Kjartan Skår	41 000	0	41 000	6
Sum	837 000	82 000	919 000	

Styret har ikkje avtale om anna vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltaking i utvalsarbeid, og det er heller ikke gjeve lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemar av styret.

Styregodtgjersla Anne Marit Steen og Ketil Konglevoll har rett til, skal utbetalast til deira arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forpliktingar utover ordinært styrehonorar. Konsernsjefen er tilsett på fastløn og har fri bil. Konsernsjefen har rett til eingongsutbetaling av etterløn tilsvarande løn og tilleggsyttingar i 12 månadar ved fråtrede.

Dei øvrige leiande tilsette har bilordning vurdert etter tenesteleg behov. For leiande tilsette er det avtalt innbetaling av eit årleg innskot på 12% utover 12G til eigen innskotspensjon. Ingen av dei leiande tilsette, unnateke konsernsjef, har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet. Leiande tilsette, med unntak av konsernsjef, har høve til å gå over i anna stilling etter 62 år og rett til tidlegpensjon mellom 64 og 67 år med 66% av lønsgrunnlaget. Arbeidsgjevar kan også be om at leiande tilsette tek tidlegpensjon frå 64 år.

NOTE 35

NÆRSTÅANDE PARTAR

Alle datterselskap som er opplista i note 35 er nærstående partar av SFE. Mellomverande og transaksjoner mellom konsoliderte selskap vert eliminerte i SFESitt konsernrekneskap og vert ikkje vist i denne noten.

Personar som vert vist i note 33 er ein del av konsernet si leiing eller styre og er også nærstående partar av SFE.

Tabellen under viser transaksjonar og mellomværande med nærstående partar klassifisert som tilknytt selskap eller felleskontrollert verksemd og som ikkje er eliminert i konsernrekneskapen.

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Inntekter	217 984	159 202
Kostnader	47 771	88 834
Fordringer ved periodens slutt	26 285	10 821
Varige driftsmidler ved periodens slutt	168 876	75 707

Beløp i tusen kroner	Nærstående part	2019	2018
I brutto driftsinntekter inngår:			
Sal tenester	Eigar	134 198	102 177
Sal tenester	Tilknytt selskap	78 736	56 002
Sal tenester	Felleskontrollert verksemd	1 305	292
Sal av kraft	Felleskontrollert verksemd	3 745	731

I driftskostnader inngår:			
Sal tenester	Eigar	6 786	4 353
Kjøp av kraft	Tilknytt selskap	37 938	50 838
Sal tenester	Felleskontrollert verksemd	3 046	33 643

I finansinntekter og kostnader inngår:			
Finansinntekt finansiell leigeavtale	Tilknytt selskap	17 120	10 821

I varige driftsmidler inngår:			
Kjøp varige driftsmiddel	Felleskontrollert verksemd	106 897	75 707

NOTE 36

KONSOLIDERTE SELSKAP

Aksjar i konsoliderte datterselskap

Navn	Forretnings- kontor	Morselskap	Eigar og stemmeandel
Sogn og Fjordane Energi AS	Sandane		
SFE Nett AS	Florø	Sogn og Fjordane Energi AS	100 %
SFE Produksjon AS	Sandane	Sogn og Fjordane Energi AS	100 %
Firdakraft AS	Sandane	SFE Produksjon AS	100 %
Vestavind Energi AS	Sandane	SFE Produksjon AS	100 %
Bremangerlandet Vindpark AS	Sandane	SFE Produksjon AS	100 %
Lutelandet Energipark AS	Sandane	SFE Produksjon AS	100 %
Jølstra Kraft DA	Førde	SFE Produksjon AS	50 %
Svelgen Kraft Holding AS	Sandane	SFE Produksjon AS	56 %
Svelgen Kraft AS	Sandane	Svelgen Kraft Holding AS	100 %
SFE Kraft AS	Sandane	Sogn og Fjordane Energi AS	100 %
Trolleskjæret Næringsbygg AS	Sandane	Sogn og Fjordane Energi AS	100 %
Flikk AS	Sandane	Sogn og Fjordane Energi AS	100 %

RESULTATREKNESKAP

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

(Beløp i 1000 kr.)	Notar	2019	2018
Driftsinntekter:			
Salsinntekter	2	67 153	68 269
Sum driftsinntekter		67 153	68 269

Driftskostnader:			
Løn og sosiale kostnader	2	34 423	42 822
Avskrivningar	8	6 383	5 820
Eigedomsskatt/avgifter	5	212	210
Andre driftskostnader	3,4	25 563	23 784
Sum driftskostnader		66 581	72 637

Driftsresultat		571	-4 368
-----------------------	--	------------	---------------

Finansielle postar:			
Inntekt på investering i datterselskap	9	351 375	421 077
Inntekt på investering i tilknytt selskap	9	7 048	5 460
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	6	76 930	68 275
Anna renteinntekt	6	33 976	10 506
Anna finansinntekt	6	289	77
Nedskrivning av finansielle egedelar	9	676	0
Rentekostnad til foretak i samme konsern	6	3 514	1 492
Anna rentekostnad	6	108 494	77 670
Anna finanskostnad		326	0
Netto finanskostnad		356 608	426 233

Resultat før skatt		357 179	421 865
Overskotsskatt	7	23	-1 047
Resultat etter skatt		357 156	422 912

Overføringer:			
Avsatt til utbytte	17	0	100 010
Overført fond for vurderingsforskjellar	17	199 090	194 115
Overført annan egenkapital	17	158 067	128 787
Sum overføringer		357 156	422 912

BALANSE 31.12.2019

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

(Beløp i 1000 kr.)	Notar	31.12.19	31.12.18
EIGEDLAR			
Immaterielle egedelar			
Utsett skattefordel	7	2 326	3 460
Sum immaterielle egedelar		2 326	3 460
Varige driftsmidler			
Tomtar, bygningar o.a. fast eigedom	8	63 715	65 875
Diverse anleggsaktiva	8	13 878	11 067
Prosjekt under arbeid	8	0	21
Sum varige driftsmidler		77 592	76 963
Finansielle driftsmidler			
Investeringar i datterselskap	9	2 243 729	1 980 788
Lån til foretak i same konsern	11	2 126 145	2 093 068
Investeringar i tilknytt selskap	9	44 591	37 543
Investeringar i aksjar og andelar	9	24 319	24 320
Obligasjonar og andre fordringar	10	21 085	18 628
Sum finansielle anleggsmidler		4 459 869	4 154 347
Sum anleggsmidler		4 539 787	4 234 770
Fordringar			
Kundefordringar	11	3 341	2 390
Andre kortsiktige fordringar	11	633 139	475 981
Sum fordringar		636 480	478 371
Investeringar			
Bankinnskott, kontantar	13	428 356	251 053
Sum omløpsmiddel		1 064 836	729 424
Sum egedelar		5 604 624	4 964 194

GJELD OG EIGENKAPITAL		31.12.19	31.12.18
Innskoten eigenkapital			
Aksjekapital	14,15	774 590	774 590
Overkurs	14	240 102	240 102
Sum innskoten eigenkapital		1 014 691	1 014 691
Opptent eigenkapital			
Fond for vurderingsforskjeller	14	459 692	260 602
Anna eigenkapital	14	1 123 253	972 224
Sum opptent eigenkapital		1 582 945	1 232 825
Sum eigenkapital		2 597 637	2 247 517
Gjeld			
Avsetning for forpliktingar			
Pensjonsforpliktingar	16	19 423	26 672
Abdre avsetningar for forpliktingar		2 866	0
Sum avsetning for forpliktingar		22 289	26 672
Anna langsiktig gjeld			
Obligasjonslån	17,18	2 723 452	2 136 000
Sum anna langsiktig gjeld		2 723 452	2 136 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	11	3 382	3 513
Betalbar skatt	7	34 015	71 046
Skuldig offentlege avgifter		1 611	2 088
Utbytte		0	100 010
Anna kortsiktig gjeld		222 239	377 348
Sum kortsiktig gjeld		261 246	554 004
Sum gjeld		3 006 987	2 716 676
Sum gjeld og eigenkapital		5 604 624	4 964 194

Sandane 31.03.2020

Per Atle Kjøllesdal
-styreleiar-

Ketil Konglevoll
-nestleiar-

Arvid Lillehaug

Olin Johanne Henden

Jan Helge Dale

Kjartan Skår

Geir Magne Evebø

Kjell Asle Bakkebø

Arvid Andenæs

Johannes Rauboti
-konsernsjef-

KONTANTSTRAUMANALYSE

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

(Beløp i 1000 kr)

	2019	2018
KONTANTSTRAUM FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR		
Ordinært resultat før skattekostnad	357 179	421 865
Betalte skattar i perioden	-71 220	-23 061
Avskrivningar	6 383	5 820
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå invest i datterselskap utan kontanteff	-351 375	-421 078
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå invest i tilknytte selskap utan kontanteff	-7 048	-5 460
Tap ved sal av aksjar	676	0
Endring i kundefordringar	-951	-1 607
Endring i leverandørgjeld	-131	888
Endring i pensjonsforpliktingar	-9 310	1 936
Endring i andre tidsavgrensingspostar	-459 166	313 144
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	-534 963	292 449

Kontantstraum frå investeringsaktivitetar:

Utbetalningar ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-7013	-5 401
Utbetalningar ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-44 531	-1 593
Innbetalningar ved sal av aksjar	100	0
Innbetaling frå utlån	624	3 426
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-50 820	-3 568

Kontantstraum frå finansieringsaktivitetar:

Innbetalningar ved opptak av ny langsiktig gjeld	851 071	500 000
Utbetalningar ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-263 619	-200 000
Utbetaling ved reduksjon av kortsiktig gjeld	0	-100 000
Utbetaling ved utlån	-36 158	-375 000
Mottak av konsernbidrag	319 500	103 200
Utbetalt konsernbidrag	-7 700	-300
Utbetaling av utbytte	-100 010	-62 681
Emisjon	0	4 924
Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	763 085	-129 857

Netto endring i kontantar og ekvivalentar	177 302	159 024
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	251 053	92 028
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	428 356	251 053

NOTAR SOGN OG FJORDANE ENERGI AS 2019

INNHALD

KLIKK PÅ TITTEL FOR Å GÅ TIL SIDA

SIDE

Note 1 Rekneskapsprinsipp	76
Note 2 Salsinntekter	78
Note 3 Lønskostnader, tall tilsette, godtgjeringar med meir	78
Note 4 Andre driftskostnader	80
Note 5 Eigedomsskatt, avgifter og godtgjersler	80
Note 6 Finanskostnader og –inntekter	80
Note 7 Skattar	81
Note 8 Varige driftsmiddel	82
Note 9 Investeringar i aksjar, datterselskap og tilknytte selskap	82
Note 10 Utlån/Langsiktige fordringar	84
Note 11 Mellomverande mellom selskap i same konsern og transaksjonar mellom nærstående partar	84
Note 12 Finansiell marknadsrisiko	85
Note 13 Bank	85
Note 14 Eigenkapital	86
Note 15 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	86
Note 16 Pensjonskostnader og –forpliktingar	87
Note 17 Renteberande gjeld og avsettingar	90
Note 18 Pantsetjingar og garantiar	91
Note 19 Informasjon om datterselskap	91

NOTAR

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS 2019

NOTE 1

REKNESKAPSPRINSIPP

Sogn og Fjordane Energi AS er ført i samsvar med rekneskapslova av 1998 og reglane for god rekneskapsskikk i Noreg.

GRUNNLEGGANDE FORHOLD

Årsrekneskapen for Sogn og Fjordane Energi AS består av resultatrekneskap, balanse, kontantstraumanalyse og noteopplysningar.

Alle interne resultat- og balansepostar som skuldast interne transaksjonar er utlikna. Ved konsolideringa er anskaffelseskostnaden til aksjane i datterselskapa eliminert mot eigenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Meir- og mindreverdier av aksjane i datterselskapa i forhold til bokført eigenkapital i selskapet er i konsernrekneskapen fordelt til dei ulike eigedelane i datterselskapa og vert avskrive planmessig.

PRINSIPP FOR INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

Inntektsføring i rekneskapen skjer ved levering av varer eller tenester til kunde. Kostnader vert medteke i rekneskapen i den perioden dei påløper. Det er ikkje kostnadsført avsetningar til periodisk vedlikehald.

HOVUDREGEL FOR VURDERING OG KLASIFISERING AV BALANSEPOSTAR

Eigedeler som er bestemt til varig eige eller bruk er klassifiserte som anleggsmiddel. Andre eigedeler er klassifisert som omløpsmiddel. Fordringar som skal tilbakebetalast innan eit år er klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterium lagt til grunn. Anleggsmiddel er vurdert til anskaffingskost, men vert nedskrive til verkeleg verdi når verdifallet ikkje forventast å vere forbigåande. Dersom anleggsmiddelet har avgrensa økonomisk levetid vert det avskrive planmessig over levetida. Ved vurdering av omløpsmidlane er lågaste verdis prinsipp nytta, slik at omløpsmidlane er vurderte til lågaste verdi av anskaffingskost og marknadsverdi.

Langsiktig gjeld vert balanseført til pari kurs. Kortsiktig gjeld vert balanseført til motteke beløp på lånetidspunktet, og vert ikkje oppskrive til verkeleg verdi som følge av renteendring.

Enkelte postar er vurdert etter andre reglar og desse er det gjort greie for nedanfor.

VARIGE DRIFTSMIDDEL OG AVSKRIVINGAR

Varige driftsmiddel vert avskrive lineært over forventa levetid. Avskrivning vert som hovedregel starta året etter investeringsåret. Eigne investeringsarbeid vert aktiverte på driftsmiddelet etter marknadsmessig timesats. Det vert aktivert byggelånsrenter på større investeringar med byggetid på meir enn 6 månadar, medan mindre investeringar ikkje vert aktiverte med byggelånsrenter. Vedlikeholdsutgifter vert kostnadsførte når utgifta vert betalt.

FORDRINGAR

Kundefordringar og andre fordringar er oppført til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av dei enkelte fordringar. I tillegg er det for andre kundefordringar avsett ein uspesifisert avsetning for å dekke forventa tap.

AKSJAR I DATTERSELSKAP OG TILKNYTТА SELSKAP

Investeringar i datterselskap og tilknytta selskap er vurdert etter eigenkapitalmetoden.

PENSJONAR

Selskapet har både ytelsespensjon og innskotspensjon.

Ytelsespensjon:

Sogn og Fjordane Energi AS rekneskapsfører pensjon i samsvar med IAS 19 slik NRS 6 gir høve til. Årlege estimatavvik vert balanseført mot eigenkapitalen. Estimert pensjonskostnad ved utløpet av forrige rekneskapsår dannar grunnlaget for pensjonskostnaden for neste år. Avvik mellom estimert pensjonskostnad og faktisk pensjonskostnad vert balanseført direkte mot eigenkapitalen saman med aktuarielle gevinstar og tap i perioden. Ved rekneskapsføring av pensjon er lineær oppteningsprofil og forventa sluttlønn som oppteningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgjevaravgift er inkludert i tala. Pensjonsmidlane vert vurdert til verkeleg verdi.

Innskotspensjon:

I ei innskotsordning betaler selskapet årleg det selskapet har forplikta seg til ved avtale. Selskapet har ikkje ytterlegare forpliktingar utover denne betalinga. Innskotet vert ført som ein lønskostnad når det vert betalt.

PRINSIPP FOR KONTANTSTRAUMANALYSE

Kontantstraumanalyse er utarbeidd med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at ein i analysen tek utgangspunkt i foretaket sitt årsresultat for å kunne presentere kontantstraumar tilført frå henholdsvis ordinær drift, investeringsverksemda og finansieringsverksemda.

SKATTAR

Overskotsskatt vert berekna etter dei ordinære skattereglane. Skattekostnaden i resultatrekneskapen er samansett av betalbar skatt og endring i utsett skattefordel/skatteforplikting. Betalbar skatt vert berekna på grunnlag av året sitt skattemessige resultat. Utsett skattefordel/skatteforplikting vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdier. Utsett skatt er rekna etter nominell verdi.

NOTE 2**SALSINNTEKTER**

Mor

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Eksterne husleigeinntekter	1 082	838
Driftsinntekter	1 883	3 185
Sal av tenester konserninternt	64 188	64 245
Sum salsinntekter	67 153	68 268

NOTE 3**LØNSKOSTNADER, TALL TILSETTE,
GODTGJERINGAR MED MEIR**

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Løn	31 787	30 439
Arbeidsgjevaravgift	3 801	3 773
Pensjonskostnader	-4 774	6 354
Andre ytingar	4 733	2 698
Sum brutto lønskostnader	35 547	43 263
Aktivisering av eigne tilverka driftsmiddel	-1 123	-442
Sum	34 424	42 822

Tal årsverk	37,60	37,44
Tal menn	21	21
Tal kvinner	19	16

Ytingar til leiande tilsette:

Beløp i 1000 kr

	Løn	Pensjons Utgifter	Anna godtgjering	Sum
Konsernsjef Johannes Rauboti	2 367	378	163	2 908
Konserndirektør for Strategi og utvikling Erling Sande	1 207	99	140	1 446
Konserndirektør for Økonomi- og finans Martin Holvik	1 286	111	126	1 523
Konserndirektør for HR og organisasjon Ole Bent Søreide	1 184	396	139	1 719
Konserndirektør for Kommunikasjon Kai Petter Sårheim	340	16	0	356
Kommunikasjonssjef Jannicke Lindvik	515	39	6	560

Ytingar til konsernstyret

Beløp i 1000 kr

	Styre- godtgjersle	Honorar revisjonsutval	Sum
Styrelleiar Per Atle Kjøllesdal	316	0	316
Nestleiar Ketil Konglevoll	83	0	83
Arvid Lillehaug	83	0	83
Jan Helge Dale	83	0	83
Olin Johanne Henden	83	28	111
Anne Marit Steen	83	0	83
Geir Magne Evebø	83	28	111
Kjell Asle Bakkebø	83	0	83
Kjartan Skår	83	0	83

Styregodtgjersla Anne Marit Steen og Ketil Konglevoll har rett til skal utbetalast til deira arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forpliktingar utover ordinært styrehonorar. Konsernsjef er tilsett på fastløn og har fri bil. Konsernsjef har rett til eingongsutbetaling av etterløn tilsvarende løn og tilleggsytingar i 12 månadar ved fråtrede.

Dei øvrige leiande tilsette har bilordning vurdert etter tenesteleg behov. For leiande tilsette er det avtalt innbetaling av eit årleg innskot på 12% utover 12G til eigen innskotspensjon. Ingen av dei leiande tilsette, unnateke konsernsjef, har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet. Leiande tilsette, med unntak av konsernsjef, har høve til å gå over i anna stilling etter 62 år og rett til tidlegpensjon mellom 64 og 67 år med 66% av lønsgrunnlaget. Arbeidsgjevar kan også be om at leiande tilsette tek tidlegpensjon frå 64 år.

Kostnader til revisor:

Beløp i 1000 kr

	2019	2018
Revisjonshonorar	306	226
Rådgjevingstenester	0	14
Attestasjonstenester	11	27
Andre tenester utanfor revisjonen	138	9
Tenester frå samarbeidande selskap	59	4
Sum	514	280

Beløpa over viser godtgjersle til Deloitte AS og samarbeidande selskap for revisjon og revisjonsrelaterte tenester, samt godtgjersle for andre tenester. Kostnadane er utan meirverdiavgift.

NOTE 4**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Reparasjonar og vedlikehald	8 313	6 410
Forsikringar	261	241
Leigekostnader	2 285	2 115
Andre driftskostnader	14 704	15 019
Sum andre driftskostnader	25 563	23 785

NOTE 5**EIGEDOMSSKATT, AVGIFTER OG GODTGJERSLER**

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Konsesjons- og tilsynsavgifter	8	7
Eigedomsskatt	203	203
Sum eigedomsskatt, avgifter og godtgjersler	211	210

NOTE 6**FINANSKOSTNADER OG –INNTEKTER**

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentlig utlagde obligasjonslån og banklån. For å styre netto rentekostnad nyttar SFE rentederivat som t.d. swap-avtaler. Rentederivat som ikkje tilfredsstiller krava til sikringsbokføring, vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet, medan for rentederivat som tilfredsstiller krava til sikringsbokføring, blir løpande resultat av sikringa bokført saman med rentekostnader for det underliggende sikringsobjektet (lånet). Pr. 31.12.2019 har SFE berre rentederivat som tilfredsstiller krava til sikringsbokføring. Rentederivata har pr.31.12.19 ein netto marknadsverdi på 3,4 mill. før skatt.

NOTE 7

SKATTAR

7a) Skilnad mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag alminneleg inntekt. Betalbar skatt i årets skattekostnad knytt til alminneleg inntekt kjem fram slik:

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Resultat før skattekostnad	357 179	421 865
Permanente skilnader	741	105
Inntekt på investering i datterselskap	- 351 375	- 421 077
Inntekt på investering i tilknytt selskap	- 7 048	-5 460
Endring i midlertidige skilnader	-7 186	1 665
Nedskrivning aksjeposter	0	0
Mottatt konsernbidrag	188 000	319 500
Avgitt konsernbidrag	-25 700	-7 700
Grunnlag betalbar skatt	154 612	308 898

7b) Grunnlag for berekning av utsett skatt og brukt skattesats

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige skilnader og underskot til framføring for skatt på alminneleg inntekt:

Beløp i 1000 kr	31.12.19	31.12.18
Anleggsmidler	-2 153	-2 142
Omløpsmidlar	630	0
Pensjonsforplikting	4 125	5 721
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	-277	-119
SUM 2 326	3 460	
Ikkje balanseført utsett skatt	0	0
Netto utsett fordel/gjeld	2 326	3 460
Effekt endring skatteprosent		
Netto utsett fordel i balansen	2 326	3 460

Utsett skattefordel er oppført med utgangspunkt i framtidig inntekt.

7c) Spesifikasjon av skattekostnaden

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Skatt på alminneleg inntekt		
Årets betalbare skatt på alminneleg inntekt	34 015	71 046
Skatteeffekt konsernbidrag	-35 706	-71 714
For mykje/lite avsett skatt tidlegare år	174	0
Endring utsett skattefordel alminneleg inntekt	1 134	326
Effekt endring skatteprosent	0	-158
Endring utsett skatt ført direkte mot EK (pensjon)	407	-548
Perioden sin skattekostnad på alm. inntekt	22 865	-1 048

7d) Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Betalbar skatt på årets alm.inntekt	-1 691	-668
Skatteeffekt motteke konsernbidrag	-35 706	71 714
Skuldig betalbar skatt i balansen	34 015	71 046

NOTE 8

VARIGE DRIFTSMIDDEL

(beløp i 1000 kroner)	Inventar, utstyr, materiell	Adm.bygg	Bustadhus, tomter og hytter	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 31.12.18	40 709	88 656	10 202	21	139 588
Tilgang kjøpte driftsmiddel 2019	6 811	223	0	7 013	14 046
Avgang 2019	0	0	0	7 034	7 034
Akkumulert avskrivning 31.12.19	33 642	35 363	3	0	69 008
Balanseført verdi 31.12.19	13 878	53 516	10 199	0	77 592
Årets ordinære avskrivningar	4 000	2 380	3	0	6 383
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	14,8 år	36,4 år			

NOTE 9

INVESTERINGAR I AKSJAR, DATTERSELSKAP OG TILKNYTTA SELSKAP

Beløp i 1000 kr	Forretnings kontor	Eigardel/ stemmeandel SFE	Anskaff. -kostnad	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	Førde	5,7%	7 975	500
Fjord Invest Sørvest AS	Førde	6,1%	4 000	0
Norwegian Datacenter Group AS	Måløy	18,2%	20 785	9 785
eSmart Systems	Halden	5,7%	3 387	3 387
Lefdal Mine Datacenter AS	Måløy	6,7%	10 000	10 000
Andre selskap		<15%	546	647
Sum andre aksjar			46 693	24 319

Datterselskap

Beløp i 1000 kr	SFE Produksjon AS	SFE Nett AS	SFE Kraft AS	Energilab Sogn og Fjordane AS	Trolleskjæret Næringsbygg AS	Flikk AS	Sum datter- selskap
Forretningskontor	Gloppen	Gloppen	Gloppen	Førde	Florø	Gloppen	
Eigarandel 01.01	100%	100%	66%	100%	100%	100%	
Eigarandel 31.12	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Stemmeandel	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Balanse 01.01.2019	1 354 659	557 572	35 002	626	24 726	8 203	1 980 788
Konsernbidrag	-140 400	15 600	-6 240	0	1 560	2 886	-126 594
Andel årets resultat	280 065	67 719	8 544	149	-468	-4 634	351 375
Estimatavvik pensjonar	-1 967	-3 132	-497	0	0	0	-5 596
Sal av aksjar	0	0	0	-100	0	0	-100
Tap ved sal av aksjar				-675			-675
Aksjeemisjon						722	722
Kjøp av aksjar			43 808				43 808
Balanse 31.12.19	1 492 357	637 760	80 617	0	25 818	7 177	2 243 729

Tilknytt selskap

Beløp i 1000 kr	Eninvest AS
Forretningskontor	Førde
Eigarandel 01.01	38,7%
Eigarandel 31.12	38,7%
Stemmeandel	38,7%
Balanse 01.01.2019	37 543
Andel årets resultat	7 048
Balanse 31.12.2019	44 591

NOTE 10

UTLÅN/LANGSIKTIGE FORDRINGAR

	2019	2018
Hovland Kraft AS	18 004	18 628
Lefdal Mine Datacenter AS	733	0
Norwegian Datasenter Group	2 347	0
Sum utlån/langsiktige fordringar	21 084	18 628

Lånet til Hovland Kraft AS har ei nedbetalingstid på 30 år, med siste forfall i 2042.

NOTE 11

MELLOMVERANDE MELLOM SELSKAP I SAME KONSERN OG TRANSAKSJONAR MELLOM NÆRSTÅANDE PARTAR

Beløp i 1000 kr	Kundefordringar		Andre kortsiktige fordringar		Utlån	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Foretak i same konsern	2 768	2 354	628 988	471 075	2 126 145	2 093 068
Sum	2 768	2 354	628 988	471 075	2 126 145	2 093 068

Beløp i 1000 kr	Leverandørgjeld		Anna kortsiktig gjeld		Langsiktig gjeld	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Foretak i same konsern	171	128	174 888	333 206	0	0
Sum	171	128	174 888	333 206	0	0

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Sal av fellestenester	65 541	64 245
Kjøp av fellestenester	882	873
Netto renteinntekt	73 490	66 941

Ved utgangen av 2019 er SFE Produksjon AS, SFE Nett AS og SFE Kraft AS 100% eigd av morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS. SFE Produksjon AS eig 100% av Firdakraft AS, Vestavind Energi AS, Bremangerlandet Vindpark AS og Lutelandet Energipark AS og 56% av Svelgen Kraft Holding AS. Svelgen Kraft Holding AS eig 100% av Svelgen Kraft AS.

Prisinga av tenester er basert på forretningsmessige vilkår og prinsippet om armlengdes avstand.

NOTE 12

FINANSIELL MARKNADSRISIKO

SFE-Konsernet har ein vedteken finansstrategi for å handtere risiko knytt til finansmarknaden. For innlåna er det definert reglar for rentedurasjon og spreiding av forfallstidspunkt. Det er etablert rutiner som sørgjer for at dei vedtekne rammene vert haldne. Ein del av låneportefølja har lang rentebinding. SFE har pr 31.12.2019 trekkrettavtale (back-stop) på 500 mill. kroner og kassekredittavtale på 100 mill. kroner i Danske Bank. SFE er utsett for valutarisiko gjennom etablering av lån i EUR i morselskapet. Denne valutarisikoen blir redusert gjennom at EUR-lånet fullt ut vert nytta som sikringsinstrument ved kontantstraumsikring av konsernet sine inntekter i EUR frå kraftproduksjon.

SFE nyttar rentebytteavtalar for styring av renterisiko. Konsernstyret har vedteke ein finansstrategi for konsernet som set rammer for konsernet si renteeksponering. Rentebindinga (durasjon) for SFE si låneportefølje skal vere mellom 1 år og 5 år. Ved utgangen av 2019 var durasjonen på 4,21 år. Det er etablert sikringsrelasjonar for alle rentebytteavtalane som tilfredsstiller krava til sikringsbokføring. Urealisert vinst på rentebytteavtalane pr. 31.12.2019 er ca. 3,4 mill. kroner (påløpne renter ikkje inkludert).

SFE har pr. 31.12.2019 følgjande rentebytteavtalar:

Rentebytteavtalar pr. 31.12.2019	Beløp (mill. kr)	Start	Slutt	SFE mottek	SFE betalar	Rekneskaps-Prinsipp
Swap 1	100	2010	2020	6 mnd Nibor	3,69%	Sikringsbokføring
Swap 2	100	2013	2023	4,95 %	3 mnd Nibor + 145 punkt	Sikringsbokføring

NOTE 13

BANK

Beløp i 1000 kr	31.12.19	31.12.18
Bundne midlar	2 368	2 029
Øvrige bankkonti	425 988	249 024
Sum	428 356	251 053

Av dette er 1,7 mill. kroner bundne skattetrekksmidlar.

Konsernet har ein kassekreditt på 100 mill. kroner som er unytta pr. 31.12.2019.

NOTE 14

EIGENKAPITAL

Eigenkapitalen er endra slik frå 31.12.2018 til 31.12.2019

Beløp i 1000 kr.	Aksje-kapital	Overkurs	Annan eigenkapital	Fond for vurderings- forskjeller	Sum
Eigenkapital 31.12.2018	774 590	240 101	972 223	260 602	2 247 516
Årets endring aksjer døtre/tilknyttta selskap			-199 090	199 090	0
Andre endringar					0
Emisjon					0
Endring pensjonsforpl ført mot EK			-1 442		-1 442
Endring pensjonsforpl ført mot EK i døtre			-5 595		-5 595
Årets resultat			357 157		357 157
Foreslege utbytte					0
Eigenkapital 31.12.2019	774 590	240 101	1 123 253	459 692	2 597 636

NOTE 15

AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjonærer 31.12.2019	A-Aksjar	B-Aksjar	Sum aksjar	Sum pålydande	Eigar-del
Sogn og Fjordane Holding AS	2 556 604	1 278 300	3 834 904	383 490 400	49,51 %
BKK AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	36,80 %
Flora kommune	239 537	119 769	359 306	35 930 600	4,64 %
Gloppen kommune	178 385	89 192	267 577	26 757 700	3,45 %
Bremanger Eigedom AS	127 495	63 748	191 243	19 124 300	2,47 %
Askvoll kommune	76 314	38 157	114 471	11 447 100	1,48 %
Selje kommune	73 662	36 833	110 495	11 049 500	1,42 %
Eid kommune	7 685	3 843	11 528	1 152 800	0,15 %
Naustdal kommune	3 974	1 988	5 962	596 200	0,08 %
Totalt	5 163 931	2 581 968	7 745 899	774 589 900	

A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova. Forøvrig er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane.

NOTE 16

PENSJONSKOSTNADER OG – FORPLIKTINGAR

SFE har to parallelle pensjonsordningar som oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon og samsvarande tariffesta AFP-ordningar. Det er ein offentleg kollektiv pensjonsordning (ytelsesplan) for personar som vart tilsett før 01.04.2016. Personell tilsett etter nemnte dato og tidligare tilsette som valde det innan 01. oktober 2016, har tenestepensjon med innskotsordning. Det er gjort vedtak om at personell født i 1963 eller seinare vert overført til innskotsordninga med verknad frå 01.januar 2020. Påslagsordninga i ny offentleg tenestepensjon som vart vedtatt av Stortinget i juni 2019 er derfor ikkje innført. Tilpassinga har ført til planendring og oppgjer av pensjonsordning som er kostnadsført i 2019.

INNSKOTSORDNING

Innskotsatsane som vert betalt av arbeidsgjevar er 6 % av løn opp til 7,1 G og 12 % for løn mellom 7,1 G og 12 G. Innskotssatsen for løn over 7,1 G er endra til 7% frå 01.01.2020.

Ytelsesplan i sikra (fondsbasert) ordning som er lukka

SFE er medlem i Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) si pensjonskasse. Pensjonsordninga omfattar i alt 14 tilsette og 31 pensjonistar. Pensjonsordninga er ei bruttoordning tilsvarande offentlege ordningar. Den gir dei tilsette ei bestemt framtidig pensjonssyting basert på talet på år med opptening og lønsnivået ved pensjonsalder.

Ytelsesplanen omfattar alders-, uføre-, etterlatte og barnepensjon. Alderspensjonen utgjer ved full opptening 66% av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1953 eller seinare vil få pensjonen sin justert for levealder, noko som kan føre til ei pensjonsutbetaling som er mindre enn 66% av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen vert regulert i samsvar med regelverket for offentleg pensjon. Ordninga vert finansiert ved at medlemmane betaler 2% av pensjonsgrunnlaget. Resterande pensjonspremie vert dekkja av SFE.

Avtalefesta pensjon og ytelsesplan i usikra (ikkje fondsbaserte) ordningar

Dei usikra ordningane er AFP (avtalefesta pensjon) for tilsette med ytelsespensjon (offentleg ordning) og driftspensjonsordning for enkelte tilsette med løn over 12 G. Desse er samla presentert som usikra ordning.

Det vert ikkje gitt statstilskot til AFP-ordninga som er omfatta av offentleg kollektiv pensjonsordning. Arbeidsgjevar er dermed fullt ut ansvarleg for alle forpliktingar etter denne ordninga og desse er føresatt inkludert i usikra forpliktingar.

Tilsette som er omfatta av den innskotsbaserte pensjonsordninga har krav på privat AFP som er eit livsvarig tillegg til alderspensjonen frå Folketrygda, ref. AFP-tilskottsloven kap. 2. Denne AFP-ordninga vert finansiert ved at staten gir eit tilskot som utgjer 1/3 av pensjonen, medan arbeidsgjevar dekkjer det resterande. AFP-ordninga vert rekneskapsført som ei innskotsordning. Ordninga vert administrert av rettssubjektet Fellesordningen for avtalefesta pensjon. I 2019 utgjorde årleg tilskot 2,5% av løn mellom 1 G og 7,1 G.

Aktuarielle berekningar

Pensjonskassa er administrert av Gabler Pension Services AS og aktuarberekningar er utført av aktuar i dette selskapet. Pensjonskostnaden er berekna i samsvar med IAS19. Det har som konsekvens at alle avvik frå estimat vert amortisert straks og ført rett mot eigenkapitalen.

Økonomiske føresetnader

Diskonteringsrenta er satt med grunnlag i obligasjonar med fortrinnsrett (OMF), jmf. Finansforetakslova kapittel 11, delkapittel II. SFE har vurdert at marknaden for obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) oppfyller krava i IAS 19.83 til foretaksobligasjonar med høg kvalitet og tilstrekkeleg likvid marknad. OMF renta er samansett av 10 års swaprente pluss OMF-spread.

Dei økonomiske føresetnadane framkjem av tabell nedanfor. Norsk Regnskapsstiftelse har primo januar 2019 fastsatt veiledande føresetnader pr. 31 desember 2019 som er identisk med SFE sine føresetnader for diskonteringsrente medan NRS legg til grunn 0,25 prosentpoeng lågare lønsvekst enn SFE. NRS sine føresetnader ville gitt ein mindre konservativ vurdering av forpliktinga. Det er ingen relativt klare marknadsdata for lønsveksten, noko som gir større vurderingsrom enn for diskonteringsrenta. Estimat i nasjonalbudsjettet samt frå Noregs Bank og SSB støttar SFE si vurdering.

Det er utarbeidd sensitivitetsanalyser som viser konsekvensane for pensjonskostnader og –forpliktingar av å endre dei viktigaste parameterane. Resultatet er presentert i ein tabell. Endringa i kostnad gjeld pensjonskostnad i 2020 medan endring i forplikting gjeld pr. 31.12.2019.

SFE	Endring diskonteringsrente		Endring lønn	
Sensitivitetsanalyse - beløp i 1 000 kr	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Endring kostnad	-335	456	226	-209
Endring forplikting	-16 498	21 584	5 272	-5 115

	Endring G		Endring avgang	
Sensitivitetsanalyse - beløp i 1 000 kr	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Endring kostnad	172	-166	-9	9
Endring forplikting	14 758	-12 531	3	-10

Demografiske føresetnader

SFE vurderer dødelegheitstabellen K2013BE som det beste estimat for dødelegheit i dei aktuarielle berekningane pr. 31.12.2019. Begrepet K2013BE vert nytta av Finans Norge som omtale av det beste estimatet på dødelegheitsgrunnlag basert på Finanstilsynet gjeldande forsikringstekniske berekningsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring (K2013). Uføretabeller er baserte på K63.

Kurva lønsvekst

Forventa individuelt karrieretillegg i SFE sine berekningar av pensjonsforplikting legg til grunn Gabler sin regresjonsmodell. Modellen brukar alder som ein forklaringsvariabel for storleiken på arbeidstakarane sine individuelle karrieretillegg. Ut frå historiske bestandsdata i pensjonskassa, er det laga ei lønskurve som viser at den gjennomsnittlege veksten i individuelt karrieretillegg for tilsette i SFE er fallande med alder.

Berekningar viser at kurva lønsvekst gjev lågare pensjonsforplikting enn ved bruk av lineær lønskurve.

Følgjande føresetnader er brukt i berekningane:

	2019	2018
Årleg avkastning	2,30%	2,60%
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Årleg lønsvekst	2,50%	2,75%
Årleg vekst G-beløp	2,25%	2,50%
Regulering av løpande pensjonar	1,50%	1,75%
AFP-uttak	25 % ved 62 år	25 % ved 62 år
Demografiske føresetnader	K2013BE, K63	K2013BE, K63
Frivillig avgang	45 år: 4,5%	45 år: 4,5%
	45-60 år: 2,0%	45-60 år: 2,0%
	Etter 60 år: 0,0%	Etter 60 år: 0,0%

Pensjonskostnader - midlar og forpliktelsar.

Beløp i 1 000 kr

A. Pensjonskostnad	Sikra ordning	Usikra ordning	Samla 2019	Samla 2018
Årets pensjonsopptening	2 629	298	2 927	3 005
Arbeidsgiveravgift av årets opptening	279	32	310	319
Rentekostnad på pensjonsforpliktinga	2 748	248	2 996	2 443
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	-2 301	0	-2 301	-1 865
Resultatført planendring	-6 861	-3 025	-9 886	689
Administrasjonskostnader	306	0	306	775
Total pensjonskostnad	-3 201	-2 447	-5 648	5 366

B. Balanseført pensjonsforplikting

Brutto pensjonsforplikting ved periodens slutt	99 634	6 102	105 736	112 339
Midlar ved periodens slutt	86 986	0	86 986	86 128
Balanseført pensjonsforplikting inkl arb.g.avgift	12 648	6 102	18 750	26 212

C. Endring i netto pensjonsforplikting

Pensjonsforplikting i inngående balanse	17 276	8 936	26 212	26 768
Resultatført pensjonskostnad	-3 201	-2 447	-5 648	5 366
Aktuarielt tap (+), gevinst (-) ført mot egenkapital	2 068	-220	1 848	-1 755
Innbetalningar inkl. arb.g.avg	0	0	0	-135
Balanseført pensjonforplikting ved slutten av perioden	12 482	6 254	18 750	26 212

Den samla pensjonskostnad og forplikting i 2019

Beløp i 1 000 kr	Resultat- rekneskap 2019	Balanse 31.12.19
Pensjonskostnad ytelsesbasert ordning	-5 648	18 750
Pensjonspremie pensjonsavtale leiande tilsette	212	673
Arbeidsgjevar sitt tilskot til innskotsbasert ordning	662	0
Sum pensjonskostnad/pensjonsforplikting	-4 773	19 423

NOTE 17

RENTEBERANDE GJELD OG AVSETTINGAR

Beløp i 1000 kr

Verdipapirnummer	Børs-ticker	Type	Rente regulering	Forfall år	Rekneskapsført gjeld NOK
NO0010671134	SFEN30 PRO	Obligasjonslån	Fast	2023	300 000
NO0010759087	SFEN41	Obligasjonslån	Fast	2026	500 000
NO0010805930	SFEN45	Obligasjonslån	Flytande	2022	300 000
NO0010822984	SFEN46 G	Obligasjonslån	Fast	2025	300 000
NO0010822992	SFEN47 G	Obligasjonslån	Fast	2028	200 000
NO0010842511	SFEN48	Obligasjonslån	Flytande	2021	150 000
NO0010849979	SFEN49 G	Obligasjonslån	Flytande	2024	200 000
NO0010849987	SFEN50 G	Obligasjonslån	Fast	2027	200 000
Sum rekneskapsførte obligasjonslån					2 150 000
Lån frå Nordiske Investeringsbanken 2014-29 NOK					272 381
Lån frå Nordiske Investeringsbanken 2019-34 EUR					301 071
Sum renteberande gjeld					2 723 452

Langsiktig renteberande gjeld spesifisert på forfallstidspunkt:

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024	Etter 2024
Avdrags-/forfallsstruktur:						
Obligasjonslån	0	150 000	300 000	300 000	200 000	1 200 000
Gjeld til kredittinstitusjonar	27 238	27 238	27 238	27 238	41 575	422 925
Sum langsiktig gjeld	27 238	177 238	327 238	327 238	241 575	1 622 925

Konsernet har i tillegg etablert trekkrett og kassakreditt på tilsaman 600 mill kr. som sikrar ytterlegare lånekapasitet og tryggleik med omsyn til refinansieringar av både kort og langsiktig gjeld.

Beløp i 1000 kr	Total trekkrettar og kassekredittar	Trekt 31.12.2019	Unyttta trekkrettar og kassekreditt 31.12.2019
Långjevar:			
Danske Bank, trekkrett	500 000	0	500 000
Danske Bank, kassekreditt	100 000		100 000
Totalt	600 000	0	600 000

NOTE 18

PANTSETJINGAR OG GARANTJAR

Konsernkontoavtale inngått med Danske Bank inkluderer kassakreditt og trekkrett samt garantiar ovanfor Nasdaq OMX Commodities, NordPool Spot, Statnett og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane. SFE har overfor Danske Bank, Nordiske Investeringsbanken, og i samband med opptak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eigedelar som er pantsett som tryggleik for gjeld.

NOTE 19

INFORMASJON OM DATTERSELSKAP

Beløp i 1000 kr	SFE Kraft AS	SFE Produksjon AS	SFE Nett AS	Firdakraft AS	Svelgen Kraft Holding AS	Svelgen Kraft AS	FLIKK AS	Energilab AS	Trolleskjæret Næringsbygg AS
Driftsinntekter	365 219	1 178 775	408 946	78 869	0	241 590	0	225	2 941
Driftskostnader	352 302	878 727	308 036	41 036	606	62 133	5 952	39	2 866
Driftsresultat	-12 917	300 048	100 909	37 833	606	179 457	-5 952	186	75
Nto. finansposter	1 326	45 335	-14 513	-2 613	-85 264	-15 600	10	5	-150
Resultat før skatt	14 243	345 383	86 396	35 220	84 657	163 857	-5 942	191	-75
Skattekostnad	3 140	62 627	19 751	17 593	-1 855	95 672	-1 307	42	-16
Ord.res etter skatt	11 102	282 755	66 645	17 627	86 513	68 185	-4 635	149	-58
Anleggsmiddel	25 953	2 959 404	1 848 044	174 916	2 084 292	707 947	434	0	49 065
Omløpsmiddel	149 218	271 526	167 402	46 440	159 276	76 722	6 742	0	3 815
Sum eigedeler	175 171	3 230 930	2 015 446	221 356	2 243 568	784 669	7 176	0	52 880
Eigenkapital	79 589	1 506 513	636 241	55 343	1 755 040	55 098	7 176	0	15 665
Avs. forpliktingar	7 035	168 392	133 368	3 437	0	0	0	0	1 428
Langsiktig gjeld	0	745 000	1 125 000	120 000	398 337	550 000	0	0	33 077
Kortsiktig gjeld	88 547	811 026	120 837	42 576	90 191	179 570	0	0	2 710
Sum EK og gjeld	175 171	3 230 930	2 015 446	221 356	2 243 568	784 669	7 176	0	52 880

ERKLÆRING OM ÅRSREKNESKAP OG STYRET SI MELDING FOR 2019

Vi erklærer etter vår beste overtyding at:

- konsernrekneskapen for 2019 er utarbeida i samsvar med IFRS som fastsett av EU, med krav til tilleggsopplysningar som føl av rekneskapslova, samt at
- årsrekneskapen for morselskapet for 2019 er avlagt i samsvar med rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Norge, samt at
- rekneskapsopplysningane gjer ein rettvisande og heilskapleg oversikt av selskapet og konsernet sine eigedelar, gjeld, finansielle stilling og resultat, samt at
- styret si melding gjer ein rettvisande oversikt over utvikling, resultatet og stillinga til selskapet og konsernet, saman med ein skildring av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorane selskapa er eksponert for.

Sandane 31.03.2020

Per Atle Kjøllesdal
- styreleiar -

Ketil Konglevoll
- nestleiar -

Arvid Andenæs

Jan Helge Dale

Arvid Lillehaug

Olin Johanne Henden

Kjartan Skår

Geir Magne Evebø

Kjell Asle Bakkebø

Johannes Rauboti
- konsernsjef -

Til generalforsamlinga i Sogn og Fjordane Energi AS

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Sogn og Fjordane Energi AS sin årsrekneskap som er sammansett av:

- selskapsrekneskapen, som er sammensett av balanse per 31. desember 2019, resultatrekneskap, og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp, og
- konsernrekneskapen, som er sammensett av balanse per 31. desember 2019, resultatrekneskap, utvida resultatrekneskap, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- er årsrekneskapen gitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsrekneskapen som følgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Sogn og Fjordane Energi AS per 31. desember 2019 og av selskapet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.
- gir konsernrekneskapen som følgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til konsernet Sogn og Fjordane Energi AS per 31. desember 2019 og av konsernet sine resultat og kontantstraumar for det avsluttande rekneskapsåret i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Sentrale tilhøve ved revisjonen

Sentrale tilhøve ved revisjonen er dei tilhøva vi meiner var av størst betydning ved revisjonen av årsrekneskapen for 2019. Desse tilhøva blei handtert då revisjonen vart utført og då danna vi oss ei meining om årsrekneskapen totalt sett. Vi konkluderer ikkje særskilt på desse tilhøva.

Sentrale tilhøve identifisert i revisjonen er:

- Kontantstraumsikring av framtidig sal av kraftproduksjon i euro.

Kontantstraumsikring av framtidig sal av kraftproduksjon i euro.

Samandrag av sentrale tilhøve	På kva måte adresserte vår revisjon sentrale tilhøve
Sogn og Fjordane Energi AS sin kraftproduksjon er eksponert for ulike former for risiko. I samsvar med konsernet sin finansstrategi handterer konsernet risikoen knytt til svingingar i euro ved bruk av valutaderivat og innlån i valuta. Konsernet har redegjort for risikostyringa i note 7. Sikring av framtidig sal av kraftproduksjon i euro vert rekneskapsført som sikring dersom kriteria for dette er oppfylt. Ved sikringsbokføring vert sikringsinstrumenta valutaderivat innrekna til verkeleg verdi og innlån i valuta til vekslingkurs på balansedag. Endring i verkeleg verdi av valutaderivat og endring i vekslingkurs av innlån i valuta vert ført mot utvida resultat inntil den sikra transaksjonen finn stad. Konsernet har redegjort for rekneskapsmessig sikring i note 9. Kontantstraumsikring av framtidig sal av kraftproduksjon i euro med bruk av valutaderivat og innlån i valuta var eit sentralt tilhøve i vår revisjon som følgje av omfanget av transaksjonar, kompleksiteten av rekneskapsreglane knytt til sikringsbokføring, og den potensielt betydelege resultateffekten på konsernrekneskapen dersom valutaderivat og innlån i valuta ikkje kan sjåast på som sikringsinstrument i samsvar med kriteria for sikringsbokføring.	Gjennom vår revisjon har vi kartlagt og vurdert utforminga av konsernet sine kontrollar knytt til handel og oppfølging av valutaderivat og innlån i valuta, samt sikringsbokføring. Vi har vurdert konsernet sine rekneskapsprinsipp for valutaderivat og innlån i valuta og sikringsbokføring mot IFRS og konsernet sin strategi for handtering av finansiell risiko. Vi har testa fullstendigheten av transaksjonar knytt til valutaderivat og innlån i valuta ved å innhenta dokumentasjon frå eksterne parter over avslutta og opne posisjonar, og samanheldt disse mot eit utval av resultatførte transaksjonar og opne posisjonar innrekna i balansen. Vidare har vi testa verdsetjing og eksistens for eit utval av konsernet sine valutaderivat og innlån i valuta mot bekreftingar frå bankar. Vi har også vurdert sikringsdokumentasjonen mot krava i IFRS og vi har testa eit utval av sikringsrelasjonane og selskapet si berekning av sikringseffektivitet. Vidare har vi vurdert presentasjon og klassifisering av dei finansielle instrumenta i årsrekneskapen og selskapet sine noteopplysningar.

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsrapporten bortsett frå årsrekneskapen og den tilhøyrande revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom den og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at den gir eit rettvisande bilete, for selskapsrekneskapen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg, og for konsernrekneskapen i samsvar med

International Financial Reporting Standards som fastsett av EU. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta, og opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for selskapsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for konsernrekneskapen med mindre leiinga enten har til hensikt å avvikle konsernet eller leggje ned verksemda, eller ikkje har noko realistisk alternativ til dette.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebære samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet og konsernet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis drift-føresetnaden ved fastsetjing av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betydning om selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet og konsernet ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvisebilde.
- innhentar vi tilstrekkeleg og formålstenleg revisjonsbevis knytt til den finansielle informasjonen til einingane eller forretningsområda i konsernet for å kunne gi uttrykk for ei meining om den konsoliderte årsrekneskapen. Vi er ansvarlege for å leie, følgje opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi åleine er ansvarlege for vår revisjonskonklusjon.

side 4

Melding frå uavhengig revisor -
Sogn og Fjordane Energi AS

Vi kommuniserer med dei som har overordna ansvar for styring og kontroll mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekka i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir dei som har overordna ansvar for styring og kontroll ei melding om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dei alle relasjonar og andre tilhøve som innanfor rimelege grenser kan tenkjast å kunne påverke uavhengigheten vår, og, der det er relevant, om tilhøyrande åtgjerder.

Av dei sakene vi har kommunisert med dei som har overordna ansvar for styring og kontroll, tar vi standpunkt til kva for saker som var av størst betydning for revisjonen av årsrekneskapen for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale tilhøve ved revisjonen. Vi omtaler desse sakene i revisjonsmeldinga om ikkje lov eller forskrift hindrar at saka vert gjort offentleg, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfelle, avgjer at ei sak ikkje skal omtalast i revisjonsmeldinga sidan ein må rekne med at dei negative følgjene av ei slik offentleggjering innanfor rimelege grenser oppveg allmenta si interesse av at saka vert omtala.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga og i utgreiingane om føretaksstyring og samfunnsansvar om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til resultatdisponering er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Bergen, 31. mars 2020
Deloitte AS

Helge-Roald Johnsen
statsautorisert revisor

NØKKELTAL 2019

FRÅ RESULTATREKNESKAPET

		2019	2018	2017	2016	2015	2014
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	1685	1681	1287	1229	1042	1629
Brutto driftsresultat (EBITDA)	(1) Mill. kr	820	712	533	546	412	948
Driftsresultat (EBIT) IFRS	(2) Mill. kr	668	571	379	392	268	610
Resultat frå investering i tilknytt selskap	Mill. kr	12,1	7,6	9,2	4,7	3,0	2,5
Netto finanspostar	Mill. kr	48	58	14	34	56	98
Resultat før skattekostnad	Mill. kr	621	513	365	359	212	511
Konsernresultat	Mill. kr	433	286	193	189	113	404
Resultat pr aksje (Earnings per share)	(3) Kroner	55,95	36,90	24,99	25,59	15,25	54,68

FRÅ BALANSEN

Eigedeler	Mill. kr	8 253	7 527	6 551	6 327	6 002	5 837
Eigenkapital	Mill. kr	3 137	2 919	2 747	2 503	2 334	2 189
Netto rentebærande gjeld	(4) Mill. kr	2 296	1 926	1 803	1 895	1 885	1 717
Sysselsatt kapital	(5) Mill. kr	5 433	4 845	4 550	4 398	4 219	3 907
Anvendt kapital	(6) Mill. kr	5 626	5 022	4 670	4 494	4 271	3 956

FRÅ KONTANTSTRAUM

Kontantstrøm frå operasjonelle aktivitetar	Mill. kr	479	470	222	388	381	271
Betalte skattar	Mill. kr	263	144	209	65	114	143
Utbetalt utbytte til Sogn og Fjordane Energi AS sine eigarar	Mill. kr	100	63	77	60	77	101
Utbytte pr aksje	Mill. kr	12,91	8,09	9,97	8,14	10,47	13,60
Av-/nedskriving på varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	Mill. kr	152	140	154	154	144	338
Netto investeringar i varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	Mill. kr	623	469	244	286	340	273
Likvide midlar	(7) Mill. kr	620	477	318	288	220	362

FINANSIERINGSSTØRRELSAR

EBITDA interest coverage	(8)	6,5	7,4	7,1	6,5	5,2	7,7
EBIT interest coverage	(9)	5,3	5,9	5,0	4,7	3,4	4,9
FFO interest coverage	(10)	4,0	5,3	4,1	5,3	3,1	5,7
FFO/netto rentebærande gjeld	(11)	%	22,2 %	26,5 %	17,2 %	23,6 %	12,8 %
Rentebærande gjeldsgrad	(12)	%	42,3 %	39,8 %	39,6 %	43,1 %	44,7 %
Eigenkapitalandel	(13)	%	38,0 %	38,8 %	41,9 %	39,6 %	38,9 %

NØKKELTAL REKNESKAP

EBITDA-margin	(14)	%	48,7 %	42,3 %	41,4 %	44,4 %	39,6 %
ROACE før skatt		%	13,0 %	12,2 %	8,5 %	9,1 %	15,8 %
ROACE etter skatt	(16)	%	9,1 %	7,0 %	4,5 %	5,0 %	12,3 %
Avkastning på anvendt kapital	(17)	%	9,0 %	6,9 %	4,6 %	5,0 %	12,2 %
Totalrentabilitet	(18)	%	6,8 %	5,1 %	3,9 %	4,1 %	8,9 %
Eigenkapitalrentabilitet	(19)	%	14,3 %	10,1 %	7,4 %	7,8 %	20,3 %
Effektiv Skatteprosent	(20)	%	30,2 %	44,3 %	47,1 %	47,2 %	20,9 %

NØKKELTAL KRAFTPRODUKSJON

		2019	2018	2017	2016	2015	2014
Vasskraftproduksjon middel netto	GWh	1913	1883	1880	1880	1889	1889
Vasskraftproduksjon faktisk netto	GWh	1668	1973	1985	2096	2040	2028
Installert yting	MW	398	394	398	389	395	394
Magasinbeholdning per 31.12	GWh	558	565	626	663	791	625
Heil- og deleigde kraftverk	antal	28	28	27	27	23	23
Systempris Nord Pool	øre/kWh	38,4	42,3	27,4	25,0	18,7	24,8

NØKKELTAL NETTVERKSEMD

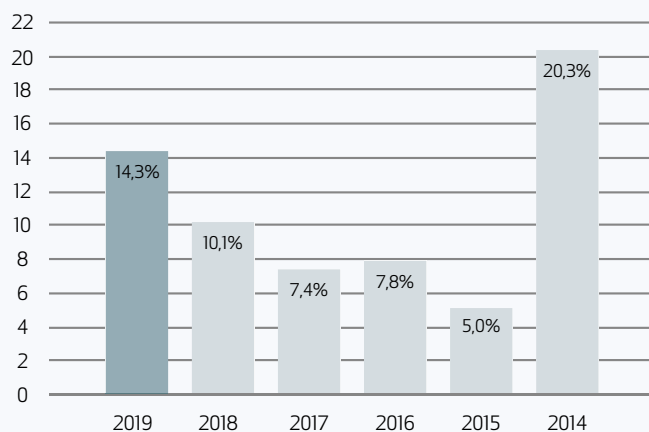
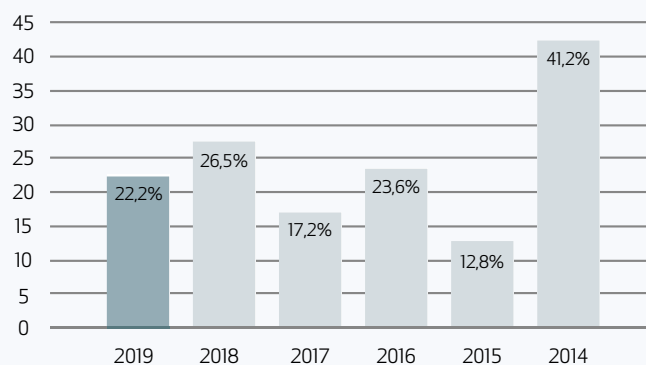
NVE-kapital	(21)	Mill. kr	1542	1423	1336	1277	1144	955
Avkastning på NVE-kapital	(22)	%	5,41 %	4,56 %	0,70 %	8,08 %	4,69 %	0,48 %
Lever energi distribusjonsnett		GWh	731	711	680	673	656	639

NØKKELTAL SLUTTBRUK

Lever energi sluttkunde		GWh	800	916	783	908	813	989
-------------------------	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

NØKKELTAL HMS

Årsverk pr. 31.12	antal	249	253	260	253	249	244
Årsverk per lærling	antal	22	21	21	16	19	17
Kvinneandel	%	21 %	19 %	18 %	19 %	19 %	20 %
Sjukefråvær	%	3,64 %	3,02 %	3,51 %	2,9 %	4,3 %	3,1 %
Korttidssjukefråvær (1-16 dagar)	%	1,23 %	1,39 %	1,70 %	1,3 %	1,5 %	1,5 %
Langtidssjukefråvær	%	2,41 %	1,63 %	1,81 %	1,6 %	2,8 %	1,6 %
Konsernmål sjukefråvær	%	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,5 %	2,7 %	3,0 %
Skadefråværfrekvens (H1)	(23)	5	4,9	12,02	4,80	5,50	18,00
Skadefrekvens (H2)	(24)	14,9	14,8	19,22	14,30	12,30	23,20

Eigenkapitalrentabilitet (%)

FFO/Netto rentebærende gjeld

ALTERNATIVE RESULTATMÅL

Beløp i mill. kroner

2019

2018

Avstemming av driftsresultat (EBIT) mot EBITDA

Driftsresultat (EBIT) IFRS - sjå note 4 til konsernrekneskap	(2)	668	571
Avskrivningar		150	162
Nedskrivningar		2	(22)
Brutto driftsresultat (EBITDA)	(1)	820	712

Konsernresultat etter skatt		433	286
Antall aksjar er i tusen		7 746	7 746
Resultat pr aksje (Earnings per share)	(3)	55,95	36,90

Rentebærande langsiktig gjeld		2 870	2 054
Rentebærande kortsiktig gjeld		27	340
Likvide midlar ubundne	(7)	601	468
Netto rentebærande gjeld	(4)	2 296	1 926

Balansepostar inkludert i sysselsett kapital

Eigenkapital		3 137	2 919
Netto rentebærande gjeld		2 296	1 926
Syssele sett kapital	(5)	5 433	4 845

Syssele sett kapital		5 433	4 845
Investering i tilknytt selskap		192	177
Anvendt kapital	(6)	5 626	5 022

FINANSIERINGSTORLEIKAR

Brutto driftsresultat (EBITDA)	(1)	820	712
Finanskostnader		127	96
EBITDA interest coverage	(8)	6,5	7,4

Driftsresultat (EBIT) IFRS	(2)	668	571
Finanskostnader		127	96
EBIT interest coverage	(9)	5,3	5,9

Brutto driftsresultat (EBITDA)	(1)	820	712
Netto finanspostar		48	58
Betalte skattar		263	144
FFO		509	510

Finanskostnader		127	96
FFO/ interest coverage	(10)	4,0	5,3

Netto rentebærande gjeld	(4)	2 296	1 926
FFO/netto rentebærande gjeld	(11)	22,2 %	26,5 %

Netto rentebærende gjeld	(4)	2 296	1 926
Eigenkapital		3 137	2 919
Rentebærende gjeldsgrad	(12)	42,3 %	39,8 %

Eigedeler		8 253	7 527
Eigenkapital		3 137	2 919
Eigenkapitalandel	(13)	38,0 %	38,8 %

NØKKELTAL REKNESKAP

Brutto driftsresultat (EBITDA)	(1)	820	712
Brutto driftsinntekter		1 685	1 681
Driftsresultat (EBITDA) margin (%)	(14)	48,7 %	42,3 %

Driftsresultat (EBIT) IFRS	(2)	668	571
Gjennomsnittleg sysselsatt kapital		5 139	4 697
Skatteprosent		22 %	23 %
ROACE før skatt	(15)	13,0 %	12,2 %

Konsernresultat etter skatt		433	286
Resultat frå investering i tilknytt selskap		12	8
Finansinntekter		67	31
Finanskostnader		127	96
Gjennomsnittleg sysselsatt kapital		5 139	4 697
Skatteprosent		22 %	23 %
ROACE etter skatt	(16)	9,1 %	7,0 %

Konsernresultat etter skatt		433	286
Resultat frå investering i tilknytt selskap		12	8
Finansinntekter		67	31
Finanskostnader		127	96
Gjennomsnittleg anvendt kapital		5 324	4 846
Skatteprosent		22 %	23 %
Avkastning på anvendt kapital	(17)	9,0 %	6,9 %

Konsernresultat etter skatt		433	286
Finanskostnader		127	96
Gjennomsnittleg total kapital		7 890	7 039
Skatteprosent		22 %	23 %
Totalrentabilitet	(18)	6,8 %	5,1 %

Konsernresultat etter skatt		433	286
Gjennomsnittleg eigenkapital		3 028	2 833
Eigenkapitalrentabilitet	(19)	14,3 %	10,1 %

Resultat før skattekostnad		621	513
Overskotsskatt		100	118
Grunnrenteskatt		88	110
Effektiv Skatteprosent	(20)	30,2 %	44,3 %

DEFINISJONAR

(1)	EBITDA (Brutto driftsresultat)	Driftsresultat + avskrivningar og nedskrivningar
(2)	Driftsresultat (EBIT)	Driftsresultat
(3)	Resultat pr aksje/Earnings per share	Andel av resultat/ Antal aksjar i morselskap
(4)	Netto renteberande gjeld	Renteberande gjeld - Bankinnskot, kontantar o.l.
(5)	Sysselsatt kapital	Eigenkapital + netto renteberande gjeld
(6)	Anvendt kapital	Sysselsatt kapital + Investering i tilknytt selskap
(7)	Likvide midlar	Bankinnskot og kontantar
(8)	EBITDA interest coverage	EBITDA/Finanskostnader
(9)	EBIT interest coverage	EBIT/Finanskostnader
(10)	FFO interest coverage	(EBITDA - Netto finanskostnader - Betalt skatt) / Finanskostnader
(11)	FFO/netto rentebærande gjeld	(EBITDA - Netto finanskostnader - Betalt skatt) / Netto rentebærande gjeld
(12)	Rentebærande gjeldsgrad	Netto rentebærande gjeld/ (Netto rentebærande gjeld + Eigenkapital)
(13)	Eigenkapitalandel	Eigenkapital/ Egedelar
(14)	EBITDA-margin	EBITDA / Brutto driftsinntekter
(15)	ROACE før skatt	Driftsresultat / Gjennomsnittleg sysselsatt kapital
(16)	ROACE etter skatt	(Resultat etter skatt + Finanskostnader etter skatt - Finansinntekter etter skatt - Resultatandel i tilknytt selskap) / Gjennomsnittleg sysselsatt kapital
(17)	Avkastning på anvendt kapital	(Resultat etter skatt + Finanskostnader etter skatt - Finansinntekter etter skatt) / Gjennomsnittleg anvendt kapital
(18)	Totalrentabilitet	(Resultat etter skatt + Finanskostnader etter skatt) / Gjennomsnittleg total kapital
(19)	Eigenkapitalrentabilitet	Resultat etter skatt / Gjennomsnittleg eigenkapital
(20)	Effektiv Skatteprosent	Skattekostnader / Resultat før skatt
(21)	NVE-kapital	Avkastningsgrunnlag for berekning av inntektsramma. Offentleg på www.nve.no
(22)	Avkastning på NVE-kapital	Driftsresultat / NVE-kapital
(23)	Skadefråværfrekvens (H1)	Antal skade med fråvær per million arbeidstimar
(24)	Skadefrekvens (H2)	Antal skade med og utan fråvær per million arbeidstimar

Sogn og Fjordane Energi

Post- og besøksadresse:
Sørstrandsvegen 227,
6823 Sandane

SFE Nett

Besøksadresse:
Kyllervegen 6, 6906 Florø

Telefon: 57 88 47 00